ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«УКРГРУППРОЕКТ ПЛЮС»
РОЗРОБЛЕННЯ МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ПАВЛІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ 2022-2027 рр.

Згідно з рішенням Павлівської сільської ради
від 15.08.2025 року № 1

2026

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ... 3
ВІТАЛЬНЕ СЛОВО ГОЛОВИ ПАВЛІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ... 4
ВСТУП ... 5
РОЗДІЛ І. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА ... 7
1.1. Історичний розвиток ... 7
1.2. Географічне розташування ... 12
1.3. Природно-ресурсний потенціал ... 15
1.4. Населення та трудові ресурси ... 19
1.5. Інфраструктура громади ... 23
1.6. Містобудівна документація ... 31
1.7. Економічний розвиток громади ... 31
1.8. Фінансовий стан та бюджет громади ... 34
1.9. Система органів влади ... 37
1.10. Органи самоорганізації населення та громадські організації, ЗМІ ... 38
1.11. Відповідність плануванню регіону та плануванню за галузевою ознакою ... 38
1.12. Вплив повномасштабного вторгнення та відновлення ... 40
1.13. Результати опитування заінтересованих сторін ... 41
РОЗДІЛ ІІ. SWOT – АНАЛІЗ ... 47
РОЗДІЛ ІІІ. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ... 58
РОЗДІЛ IV. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПАВЛІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ДО 2027 року ... 71
РОЗДІЛ V. СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ... 72
РОЗДІЛ VI. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ОНОВЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ ... 79
6.1. Управління процесом реалізації Стратегії ... 79
6.2. Моніторинг впровадження Стратегії ... 80
РОЗДІЛ VII. ПЛАН ЗАХОДІВ ІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ... 82
7.1. Часові рамки та засоби реалізації ... 82
7.2. Очікувані результати та показники ... 82
7.3. Припущення та ризики ... 83
7.4. Рекомендації ... 83
ДОДАТКИ ... 85

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

ПНЗ – позашкільний навчальний заклад

КЗ – комунальний заклад

КУ – комунальна установа

ВВП – валовий внутрішній продукт

ВПО – внутрішньо переміщені особи

Павлівська ТГ – Павлівська сільська територіальна громада

ОМС – орган місцевого самоврядування

ДФРР – державний фонд регіонального розвитку

ЄС – Європейський Союз

ЖКГ – житлово – комунальне господарство

КУВ – комітет із управління впровадження Стратегії

ТПВ – тверді побутові відходи

ЦНАП – центр надання адміністративних послуг

ПЗФ – природно-заповідний фонд

ЦПМСД – центр первинної медичної допомоги

МТД – міжнародна технічна допомога

ІТ – інформаційні технології

UF – Ukraine Facility

РГ– робоча група

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО ГОЛОВИ ПАВЛІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Шановні жителі громади, партнери, колеги та друзі!

До Вашої уваги пропонуємо важливий документ – оновлену Стратегію розвитку Павлівської територіальної громади 2022-2027рр. Цей документ є результатом колективної роботи, спільних зусиль влади, представників громадськості, бізнесу, експертного середовища та партнерських організацій. Стратегія розвитку визначає бачення нашого спільного майбутнього. Вона встановлює чіткі цілі, завдання та пріоритети, які допоможуть перетворити нашу громаду на стійку, безпечну і комфортну для життя територію. Сьогоднішній світ змінюється надзвичайно швидко, і війна, що триває в нашій державі, принесла безпрецедентні виклики. У таких умовах планування набуває ще більшого значення. Наша стратегія передбачає механізми адаптації до змін, посилення стійкості громади, розвиток людського потенціалу та підтримку найбільш вразливих категорій населення.

Ми переконані, що впровадження цієї стратегії відкриє нові можливості для залучення ресурсів, інвестицій та експертизи, необхідної для відновлення та сталого розвитку.

Хочу щиро подякувати кожному, хто долучився до підготовки нашої Стратегії. Ваш вклад – безцінний. Ми й надалі будемо підтримувати діалог з громадою, щоб цей документ був живим, адаптивним і справді відповідав потребам людей.

Нехай наша спільна робота принесе Павлівській громаді процвітання, безпеку, інновації та гармонійний розвиток. Разом ми зможемо досягти більшого.

Дякую за довіру та підтримку.

Анатолій КЛИМЕНКО

ВСТУП

Підготовка оновленої Стратегії Павлівської ТГ відбувалася у відповідності до методології, що розглядає сталий розвиток і соціальну інтеграцію як основні принципи місцевого розвитку. Залучення широкого кола громадян до процесу розробки Стратегії дозволяє ідентифікувати та знайти прийнятні шляхи усунення проблем громади, забезпечити налагодження діалогу між громадськістю та владою. При цьому однією з основних складових процесу планування є обов'язкова участь у ньому усіх активних та зацікавлених представників громади.

Стратегія Павлівської сільської територіальної громади 2022-2027 рр. є документом, який поєднує в собі уявлення та бачення жителів громади про майбутнє їхньої території, відображає проведений аналіз та адміністративні рішення органів місцевого самоврядування, а також дає пропозиції на виклики, які постали перед українськими громадами щодо соціально-економічного розвитку під час воєнних дій та бачення держави щодо регіонального розвитку.

Стратегія визначає візію майбутнього Павлівської громади, описуючи прогрес, якого необхідно досягти, щоб зробити її комфортним місцем для життя. Документ окреслює найбільший потенціал громади, конкретизує політику розвитку, ставить цілі, яких необхідно досягти, та формулює рамки для подальших узгоджених дій.

Оновлення Стратегії розвитку громади було здійснено із залученням експертів програми Polaris, які здійснювали посередницьку діяльність між вивченням думки жителів громади та баченням органів влади, підбивали підсумки обговорень та опрацьовували основу для проєкту документу. При цьому головну погоджувальну роль у розробці Стратегії відігравала Робоча група, склад якої затверджений розпорядженням сільського голови від 15.08.2025р. №0185-ОД «Робоча група з оновлення Стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на 2022-2027 роки та Плану заходів з її реалізації на 2026-2027 роки», до якого увійшли 20 членів – представників органів влади, бізнесу та громадськості.

Методологічно процес оновлення Стратегії ґрунтувався на Методичних рекомендаціях щодо порядку розробки, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад, затверджених Наказом № 265 Міністерства розвитку громад та територій України; засадах державної політики регіонального розвитку, визначених чинним законодавством.

На першому етапі робіт зі стратегічного планування було здійснено аналіз існуючої ситуації соціально – економічного розвитку Павлівської ТГ в якому міститься інформація про земельні та природні ресурси, населення і трудові ресурси, розвиток реального сектору економіки, фінансовий стан та бюджет громади, житлово-комунальна та енергетична інфраструктура, соціальна інфраструктура, стан навколишнього природного середовища. Інформація для соціально – економічного аналізу була надана структурами виконавчих органів сільської ради, управлінням статистики та іншими установами.

Проведено опитування 83 жителів та 12 представників бізнесу. Максимальне залучення мешканців, зовнішніх експертів, управлінців сільської ради і представників громадянського суспільства дозволяє уникнути ризиків із неврахування важливих аспектів чи потреб різних соціальних груп, а також дозволяє використати всі переваги партисипативного процесу, зокрема, легітимізацію та прийняття спільного вектору розвитку громади, незалежно від політичних факторів.

Протягом 2025 року відбувались засідання Робочої групи зі стратегічного планування, під час якого були проведені:

- презентація та обговорення результатів стратегічного аналізу громади;

- формулювання та обговорення прогнозів та сценаріїв розвитку громади;
- формулювання стратегічного бачення;
- проведення SWOT- аналізу;
- визначення стратегічних, оперативних цілей та завдань Стратегії.

У Стратегії враховано:

- положення та завдання Указу Президента України "Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року", Програми діяльності Кабінету Міністрів України (постанова Кабінету Міністрів України від 29.09.2019 № 849);

- стратегічні напрями, оперативні цілі та завдання, визначені Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки (постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695);

- завдання та пріоритети Стратегії розвитку Запорізької області до 2027 року, затвердженої рішенням Запорізької обласної ради від 12 грудня 2019 року № 134;

- пріоритети та цілі Стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на 2022–2027 роки, затверджена рішенням сесії від 17 грудня 2021 року №18.

Реалізація Стратегії полягатиме у розробці низки проєктів, програм соціально-економічного розвитку громади, які, базуючись на розумінні поточної ситуації в Павлівській ТГ, покликані забезпечити всебічний та рівномірний розвиток економіки та соціальної сфери в усіх населених пунктах. Кожен проєкт чи програма, що приймається громадою для впровадження, будуть відповідати індикаторам результативності і стратегічним цілям Стратегії.

РОЗДІЛ І. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

1.1. Історичний розвиток

Територія сучасної Павлівської сільської територіальної громади характеризується глибокими історичними витоками. Процес активного заселення цієї місцевості розпочався у другій половині XVIII століття після ліквідації Запорізької Січі, коли на родючі чорноземні землі вздовж річок Солона та Вільнянка переселялися вихідці з центральних та південних регіонів України. Географічні та природні умови сприяли формуванню аграрного типу господарювання, в якому провідне місце посідали землеробство та тваринництво.

Упродовж XIX – початку XX століття відбувалося становлення поселень, які спочатку існували у вигляді окремих хуторів та сіл, а згодом інтегрувалися в єдиний соціально-економічний простір. Вагомий вплив на цей процес справили як місцеві землевласники, так і активні селяни. Зокрема, у 1905 році на землях поміщика Павла було засноване село Павлівське, яке нині виконує функції адміністративного центру громади. Значний слід у топоніміці залишила й родина Значко-Яворських, чиї маєтності стали основою формування села Значкове.

Подальший історичний розвиток території тісно пов’язаний із загальноукраїнськими подіями. У 1917 році більшість населених пунктів увійшла до складу Української Народної Республіки, однак уже у 1920-х роках територія опинилася під радянською владою. Цей період позначився процесами колективізації, політичними репресіями та катастрофічними наслідками Голодомору 1932–1933 років, від якого постраждали сотні мешканців громади.

У роки Другої світової війни територія зазнала окупації. Значна частина населення була мобілізована до армії, багато жителів загинули. Пам’ять про події воєнного часу збережено у вигляді братських могил та меморіальних об’єктів. Дати визволення населених пунктів у вересні 1943 року стали певними маркерами історії та щороку відзначаються як Дні села.

Повоєнний період характеризувався активною відбудовою господарства, розвитком колгоспно-радгоспної системи, розширенням освітньої та культурної інфраструктури. Місцеві жителі проявили себе як працівники аграрного сектору, педагоги, військовослужбовці та діячі місцевого самоврядування. Особливе місце у регіональній історії посідає Герой Радянського Союзу Павло Павлович Калюжний, уродженець села Василівка.

З проголошенням незалежності України у 1991 році громада отримала нові можливості для соціально-економічного розвитку. Відновлювалися історичні назви населених пунктів, формувалися фермерські господарства, створювалися нові підприємства.

У 2016 році було утворено Павлівську сільську об’єднану територіальну громаду з адміністративним центром у селі Павлівське, до складу якої увійшло понад два десятки сіл, об’єднаних спільною історією, культурними традиціями та економічними зв’язками.

Сьогодні Павлівська громада - це територія, де поєднуються багаті історичні надбання і сучасні прагнення. Тут зберігають пам’ять про минуле, розвивають культурні та патріотичні традиції, а головною цінністю залишаються люди — працьовиті, талановиті, віддані своїй землі.

Центр громади – **село Павлівське** було засноване у 1905 році переселенцями з Оріхівської волості на землях поміщика Павла, від імені якого походить його назва. Упродовж XX століття воно стало важливим аграрним осередком, переживши ключові історичні події – від Голодомору 1932–1933 років до воєнних випробувань у роки Другої світової війни. У радянський період Павлівське розвивалося як сільськогосподарське село з розгалуженою

соціальною інфраструктурою. З 2016 року воно виконує функції адміністративного центру новоствореної Павлівської сільської територіальної громади. Символічною подією для жителів залишається святкування Дня села 21 вересня, коли вшановують пам'ять визволення території у 1943 році.

с. Біляївка

Площа села – 135,6 га. Кількість дворів – 123, кількість населення – 357 чол. Село знаходиться за 1 км від правого берега річки Вільнянка, вище за течією на відстані 1 км розташоване село Зелене, нижче за течією на відстані 1,5 км розташоване село Новоселівка, на протилежному березі - місто Вільнянськ. По селу протікає пересихаючий струмок з загатою. Найближча залізнична станція – Вільнянськ – знаходиться за 5 км від села. Село утворилось в першій половині XIX століття. Назва походить від колишніх власників частини сучасного села – полкового осавула Федора Білого та його сина Сергія Білого. В 1932-1933 селяни переживають більшовицький геноцид. 21 вересня 1943 року село було визволено Червоною Армією. День села досі відзначається 21 вересня. В центрі села знаходиться братська могила вояків Червоної Армії.

с. Берестове

Площа села — 53 га. Кількість дворів — 41, кількість населення — 141 чол. Село знаходиться на одному з витоків річки Солона, на відстані 1 км від сіл Новоукраїнка та Семененкове. По селу протікає пересихаючий струмок з загатою. Село розташоване за 15 км від адміністративного центру громади, за 54 км від обласного центра. Найближча залізнична станція — Новогупалівка — розташована за 6 км від села. Село Берестове було засноване в 1921–1922 рр. Першими поселенцями були батраки і малоземельні селяни, які одержали землі з колишніх поміщицьких володінь згідно з Декретом про землю. У 1929–1930 рр. тут було створено сільськогосподарську артіль. В 1932–1933 селяни пережили сталінський геноцид.

с. Василівка

Площа села — 44,8 га. Кількість дворів — 26, кількість населення — 68 осіб. Село знаходиться на лівому березі річки Солона, вище за течією на відстані 2,5 км розташоване село Першозванівка, нижче за течією на відстані 1 км розташоване село Кірова, на протилежному березі — село Значкове. Річка в цьому місці пересихає, на ній зроблено кілька загат. Село розташоване за 10 км від адміністративного центру громади, за 39 км від обласного центру. Найближча залізнична станція — Значкове — знаходиться за 4 км від села. Василівка (раніше Ковтуново) було засноване в середині XIX ст., землі належали поміщику Ковтуну; тут були розселені селяни-кріпаки. В 1917 році село входить до складу Української Народної Республіки. Внаслідок поразки Перших визвольних змагань село надовго окуповане більшовицькими загарбниками. У 1930 р. в селі було організовано сільськогосподарську артіль «Броненосець Потьомкін». В 1932–1933 селяни пережили сталінський геноцид. Василівка — батьківщина Героя Радянського Союзу Павла Павловича Калюжного.

с. Вівчарне

Площа села – 34,3 га. Кількість дворів – 10, кількість населення – 25 чол. Село знаходиться на відстані 1 км від села Богданівка і за 2 км від села Новоукраїнка. Село розташоване за 20 км від адміністративного центру громади, за 51 км від обласного центра. Найближча залізнична станція – Новогупалівка – знаходиться за 10 км від села. Село було засноване в 1924 р. переселенцями з Вінницької області. У 1930 р. тут було створено артіль «Червона зірка». В 1932-1933 селяни пережили сталінський геноцид.

с. Вишневе

Площа села – 8,9 га. Кількість дворів – 19, кількість населення – 42 чол. Село знаходиться на відстані 0,5 км від села Спасівка і за 1 км від міста Вільнянськ. Поруч проходить автомобільна дорога Н15. Село розташоване за 30 км від обласного центру. Найближча залізнична станція – Вільнянськ – знаходиться за 5 км від села. Вишневе утворилось в 1923 р. В 1932-1933 селяни пережили Голодомор. День села відзначається 21 вересня.

с. Задорожнє

Площа села – 68,4 га. Кількість дворів – 48, кількість населення – 91 чол. Село знаходиться на відстані 1,5 км від сіл Резедівка, Поди і Новомихайлівське. Поруч проходить автомобільна дорога Н15. Село розташоване за 7 км від адміністративного центру громади, за 34 км від обласного центра. Найближча залізнична станція – платформа 1074 км – знаходиться за 4 км від села. Задорожнє утворилось як хутір на початку ХХ ст., перші назви – хутір Селянський, Труд. В 1917 році село входить до складу Української Народної Республіки. Внаслідок поразки Перших визвольних змагань село надовго окуповане більшовицькими загарбниками. В 1932-1933 селяни пережили сталінський геноцид. День села досі відзначається 21 вересня; в цей день 1943 року село в ході німецько-радянської війни було захоплене радянськими військами. Поблизу села знаходиться братська могила вояків Червоної Армії і жертв нацизму.

с. Зелене

Село знаходиться біля витоків річки Вільнянка, на відстані 0,5 км від села Роздолля і за 1,5 км від міста Вільнянськ. Річка в цьому місці пересихає, на ній зроблено кілька загат. Поруч проходить автомобільна дорога Н15 і залізниця, станція Вільнянськ за 3,5 км. В 1917 році село входить до складу Української Народної Республіки. Внаслідок поразки Перших визвольних змагань село надовго окуповане більшовиками. В 1932-1933 селяни пережили сталінський геноцид.

с. Значкове

Площа села – 115 га. Кількість дворів – 116, кількість населення – 348 чол. Село знаходиться за 1 км від правого берега річки Солона, на відстані 1 км від сіл Василівка та Резедівка. По селу протікає пересихаючий струмок з загатою. Поруч проходить залізниця, станція Платформа 1074 км. Село розташоване за 9 км від адміністративного центру громади, за 37 км від обласного центру. Село утворилось близько 1780 року як поміщицьке на землях поручика Миколи Значко-Яворського. В 1917 році село входить до складу Української Народної Республіки. Внаслідок поразки Перших визвольних змагань село надовго окуповане більшовицькими загарбниками. В 1932-1933 селяни пережили сталінський геноцид. 21 вересня 1943 року в ході німецько-радянської війни Значкове було захоплене Червоною Армією. В цей день досі відзначається день села. В центрі села знаходиться братська могила вояків Червоної Армії і радянський пам'ятник односельцям.

с. Любомирівка

Площа села – 15,4 га. Кількість дворів – 24, кількість населення – 189 чол. Село знаходиться на правому березі річки Солона, на протилежному березі розташоване село Берестове. Село розташоване за 13 км від адміністративного центру громади, за 46 км від обласного центра. Найближча залізнична станція – Значкове – знаходиться за 9 км від села. Село було засноване в другій половині XIX ст. селянами, колишніми кріпаками, на землях поміщика Товбича. В 1917 році село входить до складу Української Народної Республіки. Внаслідок поразки Перших визвольних змагань село надовго окуповане більшовицькими загарбниками. В 1932-1933 селяни пережили сталінський геноцид. В селі знаходиться психоневрологічний інтернат.

с. Нововасилівка

Площа села – 111,6 га. Кількість дворів – 153, кількість населення – 467 чол. Село знаходиться на відстані 2 км від міста Вільнянськ і сіл Поди і Спасівка. Поруч проходить автомобільна дорога Н15. Село розташоване за 32 км від обласного центра. Найближча залізнична станція – Вільнянськ – знаходиться за 7 км від села. Нововасилівка утворилась як хутір Василевський в 1922-1923 роках. В 1932-1933 селяни пережили сталінський геноцид. 21 вересня 1943 в ході німецько-радянської війни Нововасилівку захопила Червона Армія, було відновлено радянський окупаційний режим. День села і досі відзначається 21 вересня. З 24 серпня 1991 року село входить до складу незалежної України. В селі працює гімназія. Поблизу села знаходиться братська могила вояків Червоної Армії.

с. Новоселівка

Село знаходиться на правому березі річки Вільнянка, вище за течією на відстані 1,5 км розташоване село Біляївка, нижче за течією на примикає село Вільнянка, на протилежному березі - місто Вільнянськ. Річка в цьому місці пересихає, на ній зроблена загата. В 1917 році село входить до складу Української Народної Республіки. Внаслідок поразки Перших визвольних змагань село надовго окуповане більшовицькими загарбниками. В 1932-1933 селяни пережили сталінський геноцид.

с. Новоукраїнка

Площа села - 82,5 га. Кількість дворів - 50, кількість населення на 01.01.2007 р. — 145 чол. Село знаходиться на відстані 1 км від села Берестове та за 2 км від сіл Вівчарне, Шевченкове та Солоне. По селу протікає пересихаючий струмок з загатою. Село розташоване за 17 км від адміністративного центру громади, за 49 км від обласного центра. Найближча залізнична станція — Новогупалівка — знаходиться за 8 км від села. Село було засноване в 1922 р. батраками і малоземельними селянами. В 1932–1933 селяни пережили сталінський геноцид.

с. Першозванівка

Площа села – 64,8 га. Кількість дворів – 34, кількість населення – 91 чол. Село знаходиться за 2,5 км від лівого берега річки Солона. По селу протікає пересихаючий струмок з загатами, вище за течією якого на відстані 1 км розташоване село Шевченкове, нижче за течією на відстані 2,5 км розташоване село Василівка. Поруч проходить залізниця, станція Новогупалівка за 2 км. Село розташоване за 16 км від адміністративного центру громади, за 54 км від обласного центра. Село було засноване в 1927 р. В 1932-1933 селяни пережили сталінський геноцид.

с. Поди

Площа села – 61,1 га. Кількість дворів – 32, кількість населення – 80 чол. Село знаходиться на відстані 1,5 км від села Задорожнє та за 2 км від сіл Нововасилівка та Василівське. По селу протікає пересихаючий струмок з загатою. Поруч проходить автомобільна дорога Н15. Село розташоване за 8 км від адміністративного центру громади, за 33 км від обласного центра. Найближча залізнична станція – Вільнянськ – знаходиться за 8 км від села. Село утворилось в середині 1920-х рр. В 1932-1933 селяни пережили сталінський геноцид. День села досі відзначається 21 вересня; в цей день 1943 року в ході Другої світової війни Нововасилівка була відвойована радянськими військами у німців. На цивільному кладовищі знаходиться братська могила вояків Червоної Армії.

с. Резедівка

Площа села – 43,9 га. Кількість дворів – 20, кількість населення – 47 чол. Село знаходиться за 1 км від села Значкове та за 1,5 км від села Задорожнє. Поруч проходять авто-

мобільна дорога Н15 і залізниця, станція Платформа 1074 км за 1 км. Село розташоване за 7 км від адміністративного центру громади, за 35 км від обласного центра. Найближча залізнична станція – платформа 1074 км – знаходиться за 2 км від села. Резедівка була заснована на початку 1920-х років як хутір Андріївський. В 1932-1933 селяни пережили сталінський геноцид. З 24 серпня 1991 року село входить до складу незалежної України. День села відзначається 21 вересня.

с. Роздолля

Площа села – 43,5 га. Кількість дворів – 51, кількість населення – 69 чол. Село знаходиться на відстані за 0,5 км від села Зелене, біля витоків річки Вільнянка. Поруч проходять автомобільна дорога Н-15 і залізниця, станція Вільнянськ за 5 км. Село розташоване за 7 км від адміністративного центру громади, за 31 км від обласного центра. Село утворилось в середині 1920-х років. В 1932-1933 селяни пережили сталінський геноцид. День села досі відзначається 21 вересня; в цей день 1943 р. Роздолля була захоплена Червоною Армією. На цивільному кладовищі знаходиться братська могила вояків Червоної Армії.

с. Семененкове

Площа села – 82 га., тут налічується 161 двір. Кількість населення – 448 чол. Село знаходиться на лівому березі річки Солона, вище за течією на відстані 1 км розташоване село Василівка, нижче за течією на відстані 1 км розташоване село Берестове. Село розташоване за 12 км від адміністративного центру громади, за 40 км від обласного центру. Найближча залізнична станція – Значкове – знаходиться за 6 км від села. Село засноване в 1905 році на землях поміщика Миргородського. Першими тут поселилися селяни Доновські та Семененки; хутір одержав назву Семененків. У 1917 році хутір входить до складу Української Народної Республіки. Внаслідок поразки Перших визвольних змагань хутір надовго окуповане більшовицькими загарбниками. В 1932-1933 селяни пережили сталінський геноцид. У 1934 році було створено сільськогосподарську артіль ім. Сталіна. У 1935 році село було перейменовано на Кірова. 21 вересня 1943 року Червона Армія захопила село в ході німецько-радянської війни. 19 травня 2016 року село перейменоване на Семененкове. День села досі відзначається 21 вересня. В селі Семенекове є загальноосвітня школа, сільськогосподарські підприємства. В центрі села поблизу школи знаходиться братська могила вояків Червоної Армії і радянський пам'ятник односельцям, які загинули під час німецько-радянської війни.

с. Солоне

Село засноване 1921 року. Назва походить від однойменної річки Солона. З 1924 року село перебувало у складі Вільнянського району. У 1932—1933 роках селяни зазнали сталінський геноцид. 29 вересня 1943 року село було звільнено Червоною армією від німецько-фашистських загарбників. У центрі села встановлений пам'ятник односельцям, що загинули під час Другої світової війни. З 24 серпня 1991 року село у складі Незалежної України. В селі є загальноосвітня школа, амбулаторія, сільськогосподарські підприємства.

с. Спасівка

Площа села – 52,9 га. Кількість дворів – 122, кількість населення – 336 чол. Село знаходиться на відстані 0,5 км від міста Вільнянськ та села Вишневе. Поруч проходить автомобільна дорога Н15. Село розташоване за 3 км від адміністративного центру громади, за 28 км від обласного центра. Найближча залізнична станція – Вільнянськ – за 3 км від села. Село утворилось в 1923 р. В 1932-1933 селяни пережили сталінський геноцид. День села відзначається 21 вересня. На цивільному кладовищі розташований радянський пам'ятник односельцям, загиблим в роки німецько-радянської війни.

с. Шевченкове

Площа села – 66,3 га. Кількість дворів – 60, кількість населення – 158 чол. Село знаходиться на лівому березі річки Солона, вище за течією на відстані 1 км розташоване село Солоне, нижче за течією на відстані 1 км розташоване село Першозванівка. Річка в цьому місці пересихає, на ній зроблено кілька загат. Поруч проходить залізниця, станція Новогупалівка за 2 км. Село розташоване за 21 км від адміністративного центру громади, за 55 км від обласного центра. Село було засноване в 1921-1922 рр. малоземельними селянами. В 1932-1933 селяни пережили сталінський геноцид. В центрі села знаходиться братська могила вояків Червоної Армії і радянський пам'ятник односельцям, що загинули під час Другої світової війни в складі військових формувань СРСР. День села відзначається 20 вересня.

1.2. Географічне розташування

Павлівська сільська територіальна громада розташована у північно-західній частині Запорізького району Запорізької області. Загальна площа території становить 169,8 км², що дорівнює 3,7 % площі району та близько 0,6 % від загальної площі області. Населення (зареєстроване) громади станом на 01.01.2025 року складає 4860 осіб[1]. Середня густота населення сягає 28 осіб на км², що суттєво нижче від середньообласного показника (Табл. 1.1).

Таблиця 1.1. Порівняння основних характеристик Павлівської громади, району та області

Регіони	Площа, км²	Площа у % до району/області	Населення, осіб	Населення у % до району/області	Густота населення, осіб/км²
Павлівська громада	169,8	3,7 % району / 0,6 % області	4 860	0,7 % району / 0,25 % області	28
Запорізький район	4 598,5	100 %	891 490	100 %	194
Запорізька область	27 180	–	1 743 650	100 %	64

Павлівська сільська територіальна громада була утворена 26 жовтня 2020 року шляхом об’єднання трьох сільських рад відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. № 713 «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Запорізької області». Згідно до цього Розпорядження територія громади з адміністративно-територіальним устроєм України входить до складу Запорізького району Запорізької області.

До складу громади входить 21 населений пункт: Павлівське, Спасівка, Вишневе, Нововасилівка, Поди, Задорожнє, Значкове, Резедівка, Роздолля, Зелене, Біляївка, Новоселівка, Василівка, Семененкове, Берестове, Вівчарне, Новоукраїнка, Шевченкове, Першозванівка, Любомирівка, Солоне.

[1] За даними оперативного обліку.

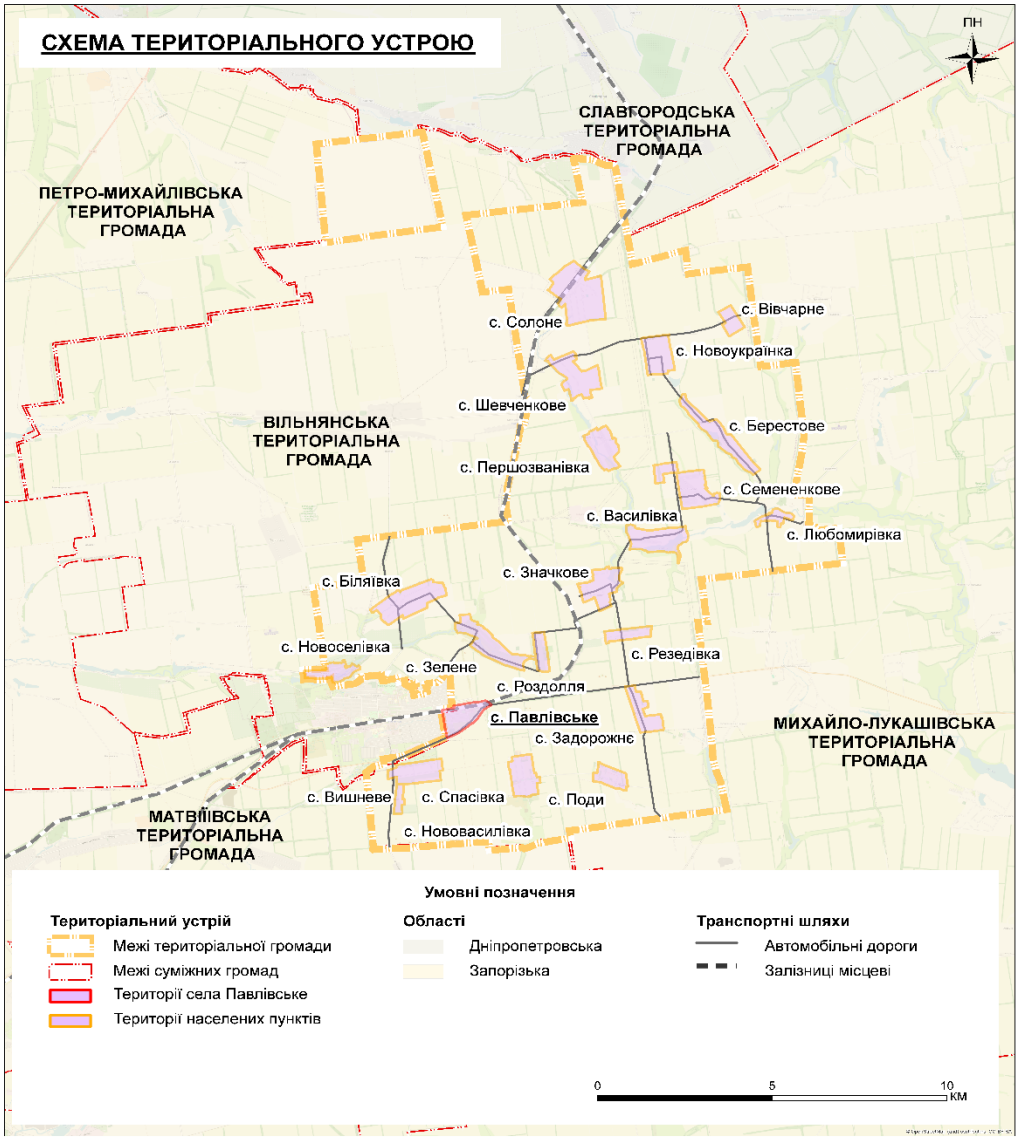

Рис. 1.1. Межі Павлівської сільської територіальної громади

Адміністративним центром територіальної громади є село Павлівське, в якому розміщені органи місцевого самоврядування. У структурі адміністративного устрою громади функціонують два старостинські округи: Семененківський та Солоненський. До Солоненського старостинського округу входить село Солоне, населення на даний час складає 1186 осіб, площа складає 121,4 га. До складу Семененківського старостинського округу входять села: Семененкове, Берестове, Вівчарне, Новоукраїнка, Любомирівка, Шевченкове, Першозванівка, Василівка, населення складає 935 осіб, площа 443,1 га. У Семененківському окрузі діє посада старости, тоді як у Солоненському наразі функції виконує апарат сільської ради.

Географічне розташування громади вирізняється відносною близькістю до обласного центру – м. Запоріжжя. Відстань від адміністративного центру громади (с. Павлівське) до Запоріжжя становить близько 25 км, що забезпечує сприятливі умови для транспортної доступності, трудової та освітньої міграції. Від центру громади до Семененківського старостинського округу – 48 км, а до Солоненського – 45 км, що зумовлює просторову розтягнутість території.

Відстані від центру села Павлівське до:

- порту в м. Одеса – 485 км;
- столиці м. Київ – 587 км.

Рис.1.2. Схема розташування територій громади в планувальній системі

Павлівська громада межує із трьома суміжними територіальними громадами: Вільнянською, Михайло-Лукашівською та Матвіївською (табл. 2.2). Її розташування в регіональному контексті визначається як периферійне щодо обласного центру, проте інтегроване у транспортну систему району. Запорізька область належить до провідних індустріальних регіонів України, де сформовано потужний промисловий комплекс із домінуванням металургії, машинобудування та енергетики, що поєднується з розвиненим агропромисловим сектором. Запорізький район, будучи периферійною зоною відносно обласного центру, спеціалізується насамперед на сільському господарстві та має значний фонд родючих земель, розгалужену мережу фермерських господарств і традиції агропереробки, що формують його економічну ідентичність.

Таблиця 1.2. Порівняння Павлівської та суміжних громад

Показники	Павлівська	Вільнянська	Михайло-Лукашівська	Матвіївська
Територія, км²	168,9	158,4	367,2	139,6
Населення, осіб	4 860	16 822	5 447	6 872
Потенційна сильна сторона	Родючі землі, розвиток фермерства	Адміністративний центр району, транспортний вузол	Значні аграрні угіддя, розвиток інфраструктури	Вигідне розташування, людський потенціал

У цьому контексті Павлівська громада інтегрована в господарську структуру району та області як аграрно орієнтована територія. Її економічна діяльність зосереджена на вирощуванні зернових та олійних культур, веденні дрібнотоварного фермерського виробництва й первинній переробці продукції. Така спеціалізація повністю корелює з районним та обласним профілем, водночас громада має потенціал для посилення власних конкурентних позицій за рахунок розвитку нішевих культур, малих переробних підприємств і впровадження локальних інновацій у сфері агропромислового виробництва.

1.3. Природно-ресурсний потенціал

Земельні ресурси

Земельний фонд Павлівської територіальної громади є основним природним ресурсом та базовим чинником її економічного розвитку. Загальна площа громади становить 17,2 тис. га, з яких переважна частина використовується у сільському господарстві. Структура землекористування свідчить про чітко виражений аграрний характер території, де домінують рілля та інші сільськогосподарські угіддя.

За формами власності найбільші площі припадають на приватні землі – понад 12,2 тис. га, що свідчить про розвинуту мережу фермерських та одноосібних господарств. Землі державної власності становлять 814 га, а комунальної – 535 га. Водночас майже 897 га земель залишаються невизначеними за формою власності, що створює підґрунтя для подальшого упорядкування земельних відносин (табл. 2.3).

Таблиця 1.3. Фактичне використання земельних ділянок за формами власності

Форма власності	Кількість ділянок, од.	Площа, га
Державна	94	813,9
Комунальна	127	535,1
Приватна	4195	12 270,0
Не визначена	499	896,9

У структурі угідь домінує рілля – понад 12,8 тис. га, що становить понад 74 % усіх земель громади. Значно менші площі займають сіножаті (317 га), пасовища (416 га), багаторічні насадження (236 га). Водночас на території наявні водойми (ставки загальною площею 140 га), землі технічної інфраструктури, промислові ділянки та окремі території історико-культурного призначення (землі забудови – 230 га, землі господарських будівель – 216 га) та інші незареєстровані території – 2 678 га.

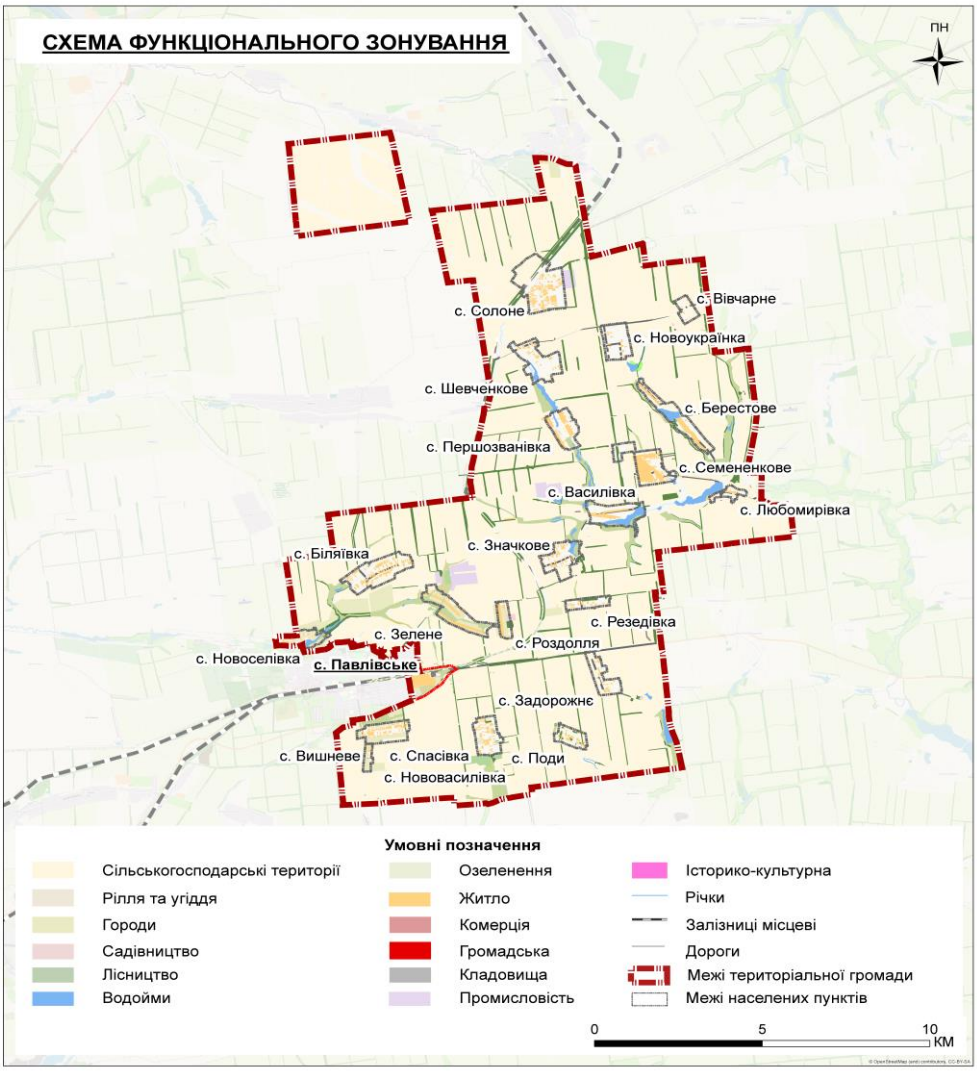

Рис. 1.3. Функціональне зонування земель Павлівської ТГ

Функціональний аналіз категорій земель підтверджує аграрну спеціалізацію: землі сільськогосподарського призначення становлять 14,0 тис. га або понад 81% території громади. Землі житлової та громадської забудови займають 242 га (1,4 %), водного фонду – 124 га, промисловості та транспорту – 132 га. Площа земель рекреаційного та природоохоронного призначення є мінімальною.

Природно-ресурсний потенціал Павлівської громади представлений переважно земельними та водними ресурсами, тоді як лісові масиви мають локальний характер і не формують значного фонду. Основна частина території зайнята орними землями, сіножатями та пасовищами, що визначає аграрну спеціалізацію громади. Лісові насадження представлені окремими ділянками вздовж річкових долин та польових доріг, виконуючи екологічно-захисні функції, проте не відіграють ролі промислового ресурсу (Додаток 4).

Водні ресурси зосереджені у невеликих річках (Вільнянка, Солона), які характеризуються сезонною мінливістю водності та схильністю до пересихання. Важливу роль відіграють ставки штучного походження, загальна кількість яких становить 30 водойм площею близько 140 га. Вони використовуються для зрошення, риборозведення та рекреаційних потреб, створюючи потенціал для розвитку місцевої економіки, але водночас потребують системного догляду та захисту від надмірного замулення.

Окреме значення для громади має Біляївське каолінове родовище, що розробляється ТОВ «Біляївський збагачувальний комбінат». Підприємство спеціалізується на видобутку та переробці каоліну відкритим способом, із дотриманням стандартів екологічної безпеки та проведенням оцінки впливу на довкілля. Експлуатація родовища приносить громадам регіону щорічні надходження у вигляді податків та рентних платежів, водночас викликаючи дискусії щодо екологічних наслідків та рівня навантаження на місцеву інфраструктуру. На території також наявні розвідані, але не експлуатовані поклади піску та глини, освоєння яких стримується як економічними чинниками, так і екологічними обмеженнями.

Кліматичні умови

Павлівська громада розташована у зоні помірно-континентального клімату з виразними степовими рисами. Середньорічна температура повітря становить +9…+10 °C, найхолоднішим місяцем є січень (−3…−5 °C), а найтеплішим — липень (+22…+34 °C). Тривалість безморозного періоду сягає 170–200 днів, що формує сприятливі умови для вирощування зернових і технічних культур. Висока кількість сонячних днів (до 280 на рік) створює додаткові можливості для розвитку садівництва, овочівництва та впровадження технологій відновлюваної енергетики, зокрема сонячних електростанцій.

Опади мають нерівномірний характер: середньорічна їх кількість становить 400–500 мм, із максимумом у травні–червні. Літній період (липень–серпень) та зимові місяці супроводжуються дефіцитом вологи, що часто зумовлює ґрунтову посуху. Для аграрного виробництва важливим є використання штучних водойм і зрошувальних систем, які частково компенсують природний дефіцит води. Водночас висока інтенсивність сільськогосподарського землекористування посилює ризики деградації ґрунтів, зокрема внаслідок вітрової ерозії та зниження вмісту гумусу.

Вітровий режим визначається переважанням північно-східних і східних вітрів. У зимовий період характерні сильні вітри й хуртовини, тоді як влітку поширені суховії, які негативно впливають на посіви та знижують урожайність. Додатковими екологічними викликами для громади є локальне забруднення водних ресурсів через замулення ставків і використання агрохімікатів, обмеженість природоохоронних територій та мінімальні площі лісових насаджень, що зменшує природну здатність ландшафтів до саморегуляції. У комплексі кліматичні особливості та стан довкілля формують як переваги (сонячність, довгий вегетаційний період), так і значні обмеження (посухи, ерозійні процеси, локальне забруднення), які необхідно враховувати під час планування сталого просторового розвитку громади.

Стан довкілля

Протягом останнього десятиріччя в Україні продовжується прогресуюче накопичення відходів, не є винятком і територія Павлівської територіальної громади. Проблема забруднення навколишнього середовища відходами виробництва і споживання сьогодні перейшла в розряд глобальних. Її збільшення може призвести до дестабілізації біосфери, втрати її цілісності і здатності підтримувати якості навколишнього середовища, необхідні для сталого розвитку суспільства, підвищення якості життя, поліпшення здоров'я населення і демографічної ситуації, забезпечення екологічної безпеки.

Послуги з вивезення, захоронення твердих побутових відходів надають комунальні підприємства КП “Солоненський сількомунгосп”, КП “Павлівський сількомунгосп” та ліцензованим перевізником. Вартість вивезення сміття наразі становить 37,24 грн, що є відносно помірною ціною за організоване і безпечне видалення відходів.

Однак, попри організовану систему, громада стикається з серйозною проблемою - стихійними сміттєзвалищами. Люди нерідко уникають сплати за вивезення сміття, викидаючи його у непризначених місцях. Це відбувається навіть всупереч зусиллям сільської ра-

ди, яка регулярно організовує прибирання та задіює поліцейського офіцера громади для контролю ситуації.

На території громади функціонує пакетований збір відходів, що не покриває потреби всіх населених пунктів. Формалізованої схеми санітарного очищення населених пунктів не затверджено, послуги з січня 2026 року надаються КП «Солоненський сількомунгосп» Періодичність вивезення ТПВ - 2 рази на місяць. За наявними оцінками, щомісяця з громади вивозиться близько 10–15 тонн відходів.

Власних полігонів чи об'єктів знешкодження ТПВ у Павлівській громаді немає. Усі відходи транспортуються на ліцензований полігон у м. Запоріжжя (≈35 км від центру громади). Водночас на території громади регулярно фіксується до 10 стихійних сміттєзвалищ, які ліквідовуються силами місцевих підприємств, старостинських округів та за участі поліцейського офіцера громади. Відсутність системної інфраструктури з сортування, переробки та компостування відходів не дозволяє впровадити сучасні екологічні практики. Окремі баки для роздільного збору сміття встановлені лише в школах і комунальних установах з освітньою метою, проте немає підприємства, яке б забезпечувало повний цикл вивезення та обробки вторинної сировини.

Офіційних морфологічних досліджень ТПВ не проводилося, однак спостереження свідчать про переважання змішаних відходів — органіки, пластику, паперу, скла та будівельного сміття. Це створює додаткові екологічні ризики, особливо в умовах низької культури сортування та утилізації.

Таким чином, основними проблемами сфери є:

- низький рівень охоплення населення офіційними послугами;
- відсутність місцевої інфраструктури для сортування та переробки;
- поширеність стихійних звалищ.

Для подолання цих викликів необхідні комплексні рішення: затвердження місцевого плану управління відходами, розширення контейнерного парку, укладання угод з більшою кількістю домогосподарств, а також проведення інформаційно-просвітницьких кампаній, спрямованих на підвищення екологічної свідомості мешканців громади.

Природоохоронні території

Згідно з наявними даними, у межах Павлівської сільської територіальної громади об'єкти природно-заповідного фонду загальнодержавного або місцевого значення, а також їх функціональні та охоронні зони, відсутні.

Рішення про резервування територій громади з метою їх подальшого заповідання не приймалися.

Для порівняння, загальний показник заповідності по Запорізькому району складає 1,03% від його загальної площі. У структурі всього природно-заповідного фонду Запорізької області частка об'єктів Запорізького району становить 3,48%.

Територія громади не має об'єктів, що охороняються міжнародними конвенціями та угодами. Відповідно до положень «Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі» (Бернська конвенція), земельні ділянки в межах громади не внесені до переліку територій Смарагдової мережі.

Водно-болотні угіддя міжнародного значення (Рамсарські угіддя), біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера» та об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО на території громади відсутні.

Формування та розвиток екологічної мережі місцевості, до якої входить громада, регламентується наступними документами:

Регіональна схема формування екологічної мережі Запорізької області (затверджена рішенням Запорізької обласної ради від 31.10.2016 № 3).

Схема формування екомережі колишнього Вільнянського району (до складу якого раніше адміністративно входила громада), затверджена рішенням Вільнянської районної ради від 28.05.2019 № 25.

З розташування територій екомережі в межах громади можна ознайомитися на схемі стану навколишнього середовища (Додаток 1).

1.4. Населення та трудові ресурси

За офіційними даними старостинських округів, станом на 01 квітня 2025 року кількість зареєстрованого населення Павлівської територіальної громади становила 4860 особу, з яких 1943 особи – чоловіки та 2917 осіб – жінки.

За матеріалами громади чисельність постійного населення Павлівської ТГ у 2020–2024 рр. коливалася в межах 4,3–4,4 тис. осіб із помірною міжрічною волатильністю по окремих селах. Найбільші населені пункти — Солоне, Нововасилівка, Павлівське, Семененкове, Значкове — формують «ядро» розселення. Відносна вага громади у населенні Запорізького району залишається невеликою (менше 1 %), що відповідає її сільському й периферійному характеру.

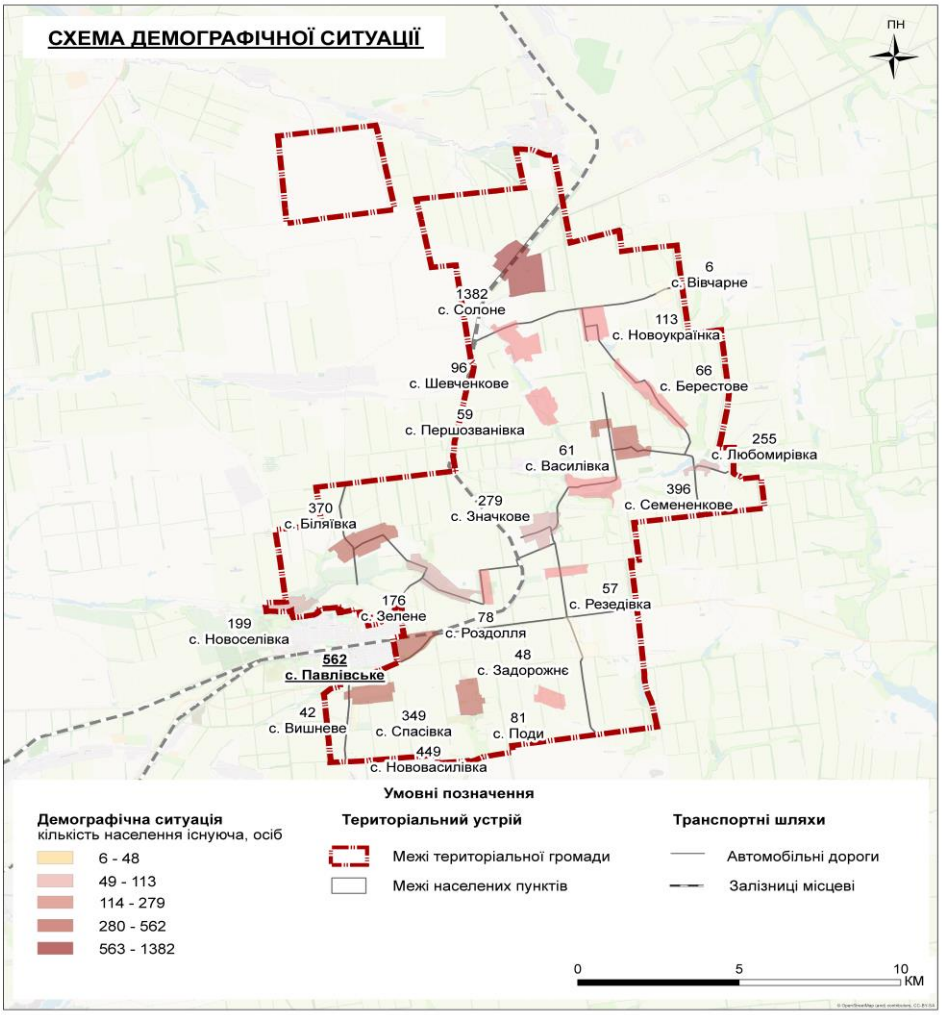

Рис. 1.4. Чисельність населення по населених пунктах Павлівської громади

Вікова структура свідчить про старіння населення (табл. 1.4.)

Таблиця 1.4. Розподіл населення за віком, осіб (жінок/чоловіків)

Показники	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Населення у віці:					
Молодшому за працездатний	822 (536/286)	794 (425/369)	750 (369/381)	605 (280/325)	668 (384/284)
Працездатному	2524 (1045/1479)	2563 (1515/1048)	2310 (1195/1115	2429 (1245/1184)	2490 (1306/1184)
Старшому за працездатний	1207 (803/404)	1205 (693/512)	1035 (531/504)	1133 (635/498)	1122 (698/424)
Діти дошкільного віку	175 (91/84)	146 (82/64)	125 (69/56)	138 (72/66)	145 (76/69)
Діти шкільного віку	536 (278/258)	512 (312/200)	482 (271/211)	491 (278/213)	488 (251/237)
ВПО	68 (41/27)	289 (153/136)	345 (202/143)	686 (409/277)	1001 (514/487)

За підсумками 2024 р. у віці молодшому за працездатний близько 668 осіб, працездатні ≈2 490 осіб, старші за працездатний ≈1 122 особи. Сукупний коефіцієнт демографічного навантаження оцінюється на рівні ~72 утриманці на 100 осіб працездатного віку (молодіжне ~27/100; старечий компонент ~45/100), що створює помірно високий тиск на ринок праці та систему соціальних послуг. Дошкільна когорта у 2024 р. ≈145 дітей, шкільна ≈488 дітей, що визначає поточний попит на місця у ЗДО та ЗЗСО та дозволяє планувати мережу на найближчі 3–5 років.

Природній та міграційних рух населення громади в період 2020 – 2024 рр. відображено в табл. 1.5.

Табл. 1.5. Природний та міграційний рух населення громади, осіб, жінок/чоловіків

Показники	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Народжені	27 (13/14)	35 (21/14)	16 (9/7)	19 (10/9)	20 (16/4)
Померлі	13 (3/10)	18 (10/8)	8 (5/3)	10 (5/5)	11 (6/5)
Природний приріст	14 (8/6)	17 (9/8)	8 (6/2)	9 (5/4)	9 (5/4)
Прибулі	22 (12/10)	49 (29/20)	11 (7/4)	81 (56/25)	152 (83/69)
Вибулі	10 (6/4)	93 (54/39)	429 (203/226)	60 (36/24)	4 (2/2)
Сальдо міграції	12 (9/3)	44 (29/15)	418 (217/201)	21 (14/7)	148 (79/69)
Загальне збільшення (зменшення)	72 (45/27)	195 (115/80)	464 (251/213)	170 (89/81)	187 (96/91)
ВПО	68 (41/27)	289 (153/136)	345 (202/143)	686 (409/277)	1001 (514/487)

Природний рух має низьку інтенсивність: народжуваність коливається в межах 16–35 немовлят на рік, смертність — 8–18 осіб; показник природного приросту зберігається невисоким позитивним (±10 осіб/рік) завдяки малій чисельності та міжрічним коливанням.

Міграційні процеси визначалися впливом повномасштабної війни: у 2022 р. зафіксовано різке «провалля» через вибуття (до ~429 осіб), тоді як у 2023–2024 рр. міграційне сальдо стало позитивним на тлі повернень і внутрішнього переміщення (прибулі до ~152 осіб на рік). Контингент внутрішньо переміщених осіб (ВПО) зріс із 68 осіб у 2020 р. до ≈ 1 000 осіб у 2024–2025 рр., частково компенсуючи демографічні втрати та підтримуючи попит на соціальну інфраструктуру.

Прогноз чисельності та статево-вікової структури населення Павлівської ТГ в період 2025—2041рр., проведений експертною групою програми Polaris[2] песимістичний, середній та оптимістичний варіанти прогнозу.

Песимістичний варіант прогнозу передбачає загальне поступове щорічне зменшення чисельності населення Павлівської СТГ на 0,05 тис. осіб до кінця прогнозного горизонту. Загалом, на кінець прогнозованого періоду чисельність жителів громади зменшиться приблизно на 19% відносно початку 2025 року і становитиме 3,5 тис. осіб (на початку 2025 року, за оцінкою, — 4,3 тис. осіб).

Середній варіант прогнозу передбачає загальне поступове щорічне зменшення чисельності населення Павлівської громади на 0,03 тис. осіб до кінця прогнозного горизонту. Загалом, на кінець прогнозованого періоду чисельність жителів громади зменшиться на близько 10% відносно початку 2025 року і становитиме 3,8 тис. осіб.

[2] Дані прогнозного дослідження чисельності та статево-вікової структури населення Павлівської ТГ у період 2025-2041 рр.

Згідно з *оптимістичним варіантом* прогнозу на громаду очікує загальне поступове щорічне збільшення чисельності населення на 0,03 тис. осіб до кінця прогнозного горизонту. Загалом, на кінець прогнозованого періоду чисельність жителів громади збільшиться приблизно на 12% відносно початку 2025 року – і становитиме 4,9 тис. осіб.

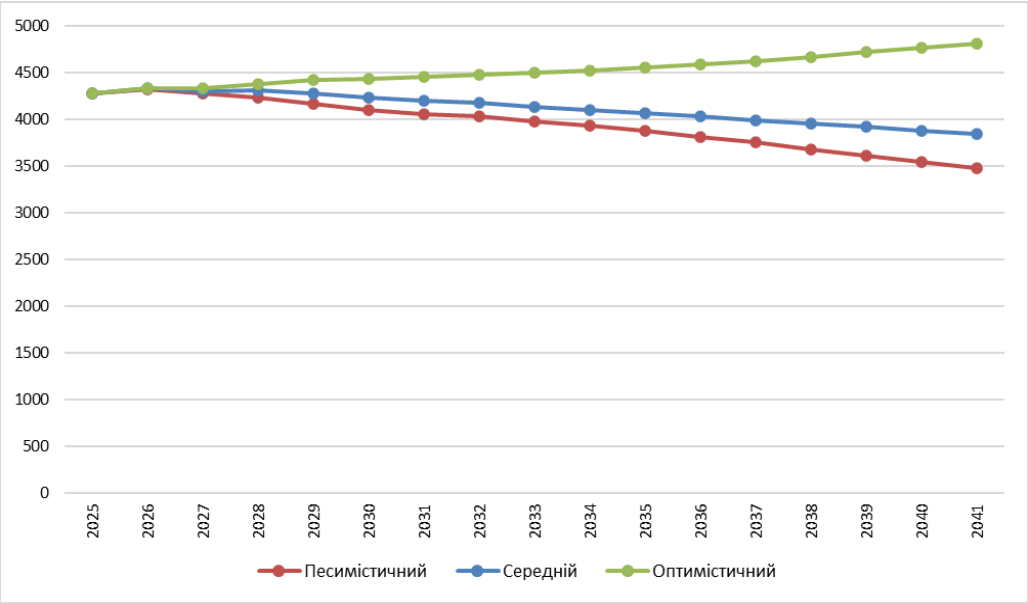

Рис. 1.5. Чисельність населення за варіантами прогнозу, Павлівська ТГ, 2025-2041

Зайнятість населення та безробіття

Ринок праці має бюджетно-аграрну структуру. За даними 2024 р., у формальній зайнятості домінують освіта (≈209 осіб), охорона здоров'я та соцдопомога (≈96 осіб), державне управління (≈31 особа) і сільське господарство (≈158 осіб). Промисловість представлена обмежено (≈26 осіб у формальній звітності), будівництво та сфера послуг частково перебувають у тіні або відображені неповно. Така структура корелює зі Стратегією ТГ, де підкреслено дефіцит робочих місць поза АПК/бюджетним сектором і потребу в розвитку локальної переробки та сервісів.

Показники зареєстрованого безробіття загалом низькі (облік: 23 особи у 2020 р.; 11 — у 2024 р.; 23 — станом на 01.08.2025)[3], що пояснюється як малою чисельністю, так і поширеною неформальною зайнятістю та маятниковою міграцією до Запоріжжя. З погляду пропозиції праці, ключовий резерв — ВПО працездатного віку та молодь після 9/11 класів. Для їх утримання доцільні короткі програми дуальної освіти (оператори с/г техніки, електромонтери, зрошення/зелені технології), грантові конкурси для ФОП у торгівлі й послугах, а також стимулювання малих переробних виробництв (молоко, мед, сушіння/чистка зернових, овочі).

Доходи населення і заробітна плата

Офіційна оцінка середньої зарплати по громаді наразі відсутня; орієнтиром можуть бути дані району (~20 300 грн у 2024 р.) та області (динаміка 10 480 → 11 556 → 14 500 грн у 2020–2022 рр.). За загальноукраїнськими орієнтирами середня зарплата у 2025 р. коливається біля 25 тис. грн, середня для розрахунку пенсій — 15 057 грн, середня за ПФУ за 2024

[3] Дані обласного державного центру зайнятості.

р. — 17 487 грн. Структурно вищі зарплати фіксуються у фінансовій діяльності (~37 254 грн), торгівлі/ремонті ТЗ (~28 902 грн), будівництві (~19 699 грн), тоді як освіта (~16 479 грн) та охорона здоров'я (~17 959 грн) відстають. Для реалістичної тарифної політики бюджету ТГ варто щороку приводити оплату праці в комунальних установах хоча б до 80 – 90% середньорайонного рівня.

1.5. Інфраструктура громади

Житловий фонд

Житловий фонд Павлівської громади представлений переважно індивідуальною забудовою садибного типу. У 2023–2024 роках зафіксовано 2 347 заселених будинків, з яких близько 2 200 — приватні житлові будинки. Загальна площа житлових приміщень становить орієнтовно 200 тис. м², що є стабільним показником останніх років (табл. 2.5). Багатоквартирні будинки практично відсутні, що визначає низьку щільність розселення та специфіку інфраструктурного забезпечення.

Таблиця 1.6. Житловий фонд громади

Показники	**2023**	**2024**
Заселені будинки разом	2347	2347
у тому числі: індивідуальні будинки	~2200	~2200
Житловий фонд, тис. кв. м загальної площі	~200	~200
% помешкань, підключених до комунального водопостачання	50%	50%
% помешкань, підключених до комунальної системи каналізації	30%	30%

Забезпеченість житлом у громаді оцінюється на рівні 40 м² на особу, що є значно вищим за середні показники по області (25 м²/особу) та по Україні (20,7 м²/особу). Це створює відносний резерв житлових площ, проте частина з них має «холодний» або незаселений характер через трудову міграцію, старіння населення та відсутність інвестицій у реконструкцію житлового фонду.

Рівень інженерного обладнання житлового фонду залишається недостатнім. До централізованого водопостачання підключено близько 50 % помешкань. Аналогічний рівень мають показники щодо централізованого водовідведення. Системи центрального теплопостачання у громаді відсутні, всі домогосподарства використовують індивідуальні джерела тепла (газ, тверде паливо, електроопалення).

Будівництво нового житла у 2020–2024 рр. не велося. За офіційною статистикою, введення в експлуатацію нових житлових будинків не відбувалося. Це свідчить про низьку інвестиційну активність у житлове будівництво та відсутність нових багатоквартирних проєктів. Основний житловий фонд формується за рахунок старої забудови та поступових реконструкцій приватних будинків силами власників. Особливістю громади є дисбаланс між відносно високою забезпеченістю житлом і низьким рівнем його комунального благоустрою.

Комунальна інфраструктура та інженерні мережі

Комунальні послуги у Павлівській громаді надають КП «Павлівський сількомунгосп» та КП «Солоненський сількомунгосп», що відповідають за водопостачання, водовідведення, благоустрій, обслуговування житлових будинків та вуличної інфраструктури.

Обидва підприємства працюють у складних умовах: понад 90 % техніки перебуває у зношеному стані, спостерігається нестача кваліфікованих кадрів, що знижує якість і швидкість надання послуг.

Станом на 2024 рік централізованим водопостачанням користуються близько 1 263 домогосподарства (≈50 % житлового фонду). Протяжність водопровідної мережі становить 53 км, однак більшість труб експлуатується понад нормативні строки і перебуває у аварійному стані. Втрати води оцінюються на рівні ≈60 % через часті пориви та відсутність сучасної системи диспетчеризації. Водовідведення централізовано не розвинуте; більшість домогосподарств користується локальними системами.

Теплопостачання централізованого типу у громаді немає. Усі будинки опалюються індивідуальними джерелами: газовими, твердопаливними котлами або електрообігрівом. Соціальні заклади також обладнані індивідуальними котельнями, що створює високі витрати на утримання та залежність від коливань цін на енергоносії.

Системи газопостачання охоплюють близько 2133 домогосподарств. Електропостачання забезпечує 2 549 абонентів.

Основними проблемами комунальної інфраструктури є висока зношеність мереж, значні втрати ресурсів, відсутність централізованого теплопостачання та нерівномірне охоплення населення послугами. Перспективні напрями розвитку включають модернізацію водопровідних мереж, створення систем локального водовідведення, підвищення енергоефективності житлового та соціального фонду, а також впровадження відновлюваних джерел енергії для критичних об’єктів.

Соціальна інфраструктура

Соціальна інфраструктура громади представлена закладами освіти, медицини, культури, спорту та соціального захисту (Рис. 1.6).

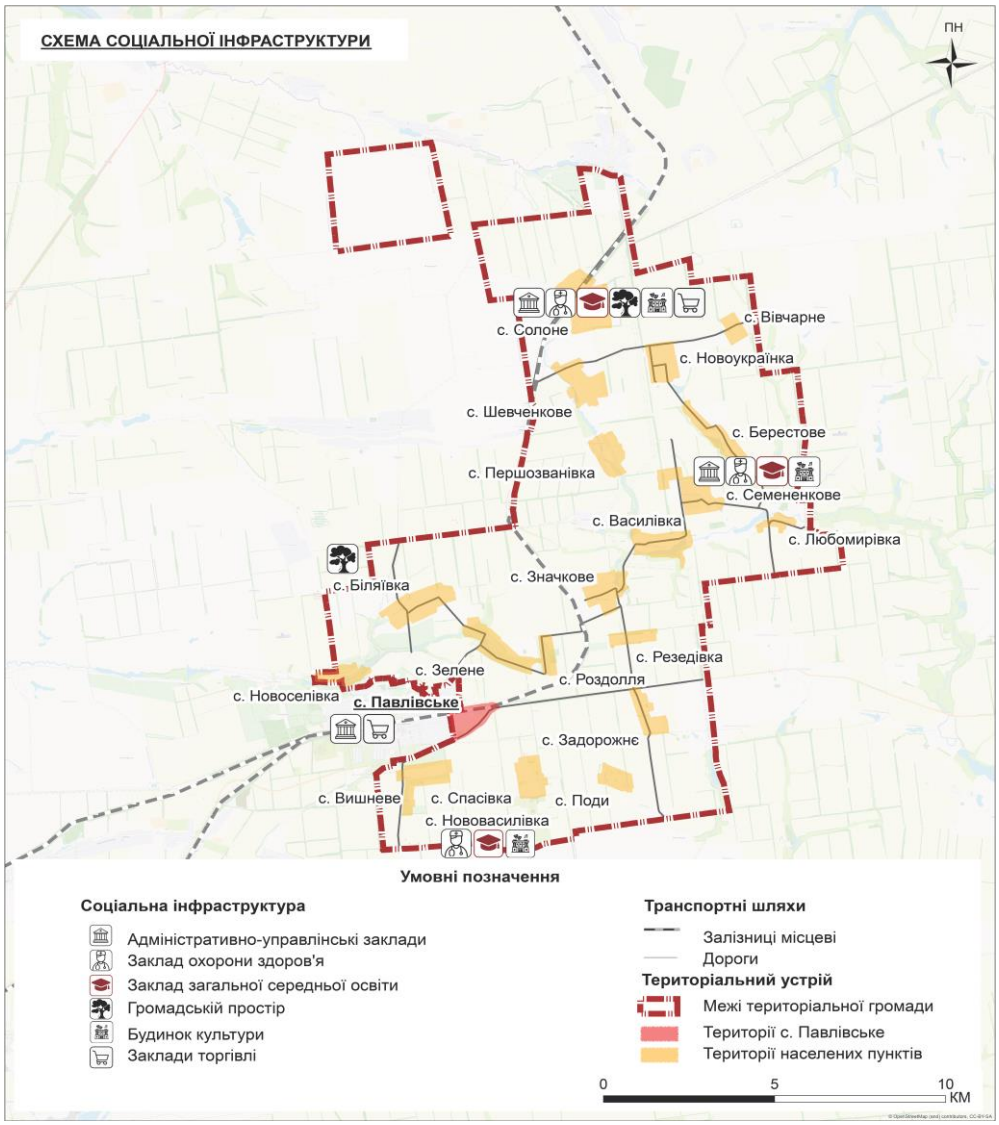

Рис. 1.6. Соціальна інфраструктура громади

Мережа закладів освіти

Система освіти Павлівської громади представлена мережею закладів загальної середньої освіти та новостворених дошкільними групами (табл. 1.8). На території громади відсутні окремі заклади дошкільної освіти, що тривалий час компенсувалося укладанням меморандуму про співробітництво з Вільнянською міською ТГ. До 2022 року діти дошкільного віку відвідували садочки у м. Вільнянську, а Павлівська громада відшкодовувала видатки за кожну дитину. Після початку повномасштабного вторгнення та переходу дитсадків у Вільнянську в онлайн-режим, у громаді почали формуватися локальні дошкільні групи. Зокрема, у Семененковому після облаштування «підземної школи» у приміщенні ПРУ відкрито групу для дітей 4–5 років тривалого перебування, а у Нововасилівській гімназії та Солоненському ліцеї функціонують короткотривалі групи.

Таблиця 1.7. Динаміка показників освітньої мережі (2020–2024 рр.)

Показники	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Кількість дошкільних закладів, од.	–	–	–	–	–
Діти дошкільного віку, осіб	175 (91/84)	146 (82/64)	125 (69/56)	138 (72/66)	145 (76/69)
Кількість загальноосвітніх навчальних закладів, од.	3	3	3	3	3
Кількість учнів у ЗЗСО, осіб	361 (162/199)	393 (187/206)	400 (196/204)	399 (211/188)	446 (236/210)
Кількість вчителів у ЗЗСО, осіб	52	52	60	65	61

У громаді діє три загальноосвітні заклади: Нововасилівська гімназія «Перспектива», Семененківський ліцей та Солоненський ліцей «Лідер». За даними 2024 року у школах навчається 446 учнів (236 дівчат і 210 хлопців), а працюють 61 педагогічний працівник (табл. 1.7). Наповненість шкіл коливається від 91 дитини у Семененковому ліцеї до 205 у Солоненському. Основні проблеми — обмежена кількість класних кімнат, потреба в оновленні меблів та обладнання укриттів, а також капітальні ремонти окремих приміщень.

Таблиця 1.8. Перелік та опис дошкільних та шкільних закладів

Заклад	**Рік побудови**	**Проєктна потужність**	**Наповненість**	**Основна проблема**
Нововасилівська гімназія «Перспектива»	1961	135	146	Мала кількість класних кімнат
Семененківський ліцей	1971	320	103	Низька наповненість
Солоненський ліцей «Лідер»	1982	392	205	Потреба в оновленні меблів в укритті,не вистачає класних кімнат, потреба в капітальному ремонті пожежного резервуара, капітальний ремонт частини покрівлі, ремонт стін та стелі, санвузла в укритті

Важливим аспектом розвитку освітньої інфраструктури стало створення сучасних укриттів. У Семененковому ліцеї у 2025 році відкрито «підземну школу» на 186 дітей, у Солоненському ліцеї функціонує укриття на 350 осіб із системами вентиляції, пожежної безпеки та доступності для маломобільних груп. У Нововасилівці використовується укриття у будинку культури (300 м від школи), де проведено ремонт і встановлено підйомник для учня з інвалідністю. Це відповідає сучасним вимогам безпеки та інклюзивності.

Мережа закладів охорони здоров’я

Первинну медичну допомогу на території Павлівської громади забезпечує мережа із чотирьох фельдшерсько-акушерських пунктів (села Значкове, Семененкове, Нововасилівка, Біляївка) та амбулаторії загальної практики сімейної медицини у селі Солоне. Всі заклади перебувають на балансі Павлівської сільської ради, проте інтегровані у мережу Вільнянського центру первинної медико-санітарної допомоги (ЦПМСД). Така модель реалізується у

форматі міжмуніципального співробітництва, коли громада укладає відповідні договори з Вільнянською ТГ.

Згідно з умовами договору Павлівська громада повністю відшкодовує витрати на функціонування первинної ланки: заробітну плату фельдшерам та іншим працівникам ФАПів, комунальні послуги, реалізацію медичних програм, забезпечення лікарськими засобами, перев'язувальними матеріалами та медичною технікою. На рівні «вторинної медицини» (спеціалізованої допомоги) також здійснюється відшкодування Вільнянській громаді за комунальні послуги пропорційно до кількості населення Павлівської громади (станом на 2025 рік — близько 4,8 тис. осіб).

Попри сформовану співпрацю, громада декларує готовність створити власну первинну ланку охорони здоров'я. Однак на осінь 2025 року залишається невирішеним питання кадрового забезпечення — відсутня кандидатура на посаду керівника (головного лікаря), що унеможливлює формальне утворення окремого комунального закладу.

Окремим викликом є безпекові умови функціонування медичних об'єктів. Станом на сьогодні укриття у більшості закладів охорони здоров'я відсутні. Лише амбулаторія в с. Солоне має можливість використовувати укриття, розташоване при закладі освіти. Для решти об'єктів заплановано встановлення мобільних укриттів, що відповідає державним рекомендаціям щодо забезпечення безпечних умов надання медичних послуг у період воєнного стану.

Мережа закладів культури

Основними осередками культурного життя виступають сільські будинки культури та комунальний Центр культури і дозвілля, які забезпечують проведення масових заходів, свят та концертних програм.

У селі Нововасилівка функціонує Центр культури та дозвілля на 300 місць, що є найбільшою культурною спорудою громади. Саме тут проводяться основні урочистості: святкування Дня Незалежності України, Масляна, День Святого Миколая та інші заходи, що збирають значну кількість учасників і гостей. Крім того, Центр культури є важливим майданчиком для розвитку аматорських колективів та гуртків художньої самодіяльності.

Додатково у громаді діють два сільські будинки культури — у селах Солоне (65 місць) та Семененкове (50 місць). Хоча їх місткість є обмеженою, ці заклади відіграють ключову роль у локальному культурному житті: саме тут зберігаються й відтворюються народні традиції, відбуваються свята, творчі зустрічі та культурно-просвітницькі події.

Також на території громади наявні пам'ятки історико-культурної спадщини (Додаток 2).

У сфері спорту громада має потенціал для розвитку, проте спеціалізовані спортивні споруди відсутні або представлені в мінімальному обсязі. Більшість спортивних активностей відбувається на базі закладів освіти, де функціонують спортивні зали та майданчики. Потреба у створенні сучасних багатофункціональних спортивних споруд залишається актуальною, особливо для забезпечення молоді якісними умовами занять фізичною культурою.

Соціальні та адміністративні послуги

На території Павлівської сільської громади функціонує відділ «ЦНАП» Павлівської сільської ради, який надає 209 адміністративних та соціальних послуг. Найбільший попит мають послуги соціального характеру: оформлення субсидій, допомоги одиноким матерям, малозабезпеченим та багатодітним сім'ям, пільг для учасників бойових дій, а також послуги для внутрішньо переміщених осіб (ВПО). У 2024 році таких послуг надано 658, а за перше півріччя 2025 року — 266.

Серед адміністративних процедур найбільш затребувані: реєстрація місця проживання (103 у 2024 р., 42 — у І півріччі 2025 р.) та паспортні послуги (317 у 2024 р., 116 — у І півріччі 2025 р.). У 2026 році планується розширення переліку послуг за рахунок делегування державної реєстрації актів цивільного стану (народження, смерті, шлюбу).

Основний офіс ЦНАП розташований у с. Павлівське (вул. Залізнична, 28). Додатково діють два віддалених робочих місця: у селах Семененкове (вул. Перемоги, 19-Б) та Солоне (вул. Центральна, 6). В усіх локаціях забезпечено доступ до укриттів, що відповідає вимогам безпеки в умовах воєнного стану. Загальна кількість осіб, які потребують соціальної допомоги у 2021–2025 рр., становить близько 1 300 осіб, що підтверджує високий рівень соціальної вразливості населення.

Соціальний захист мешканців громади забезпечує КУ «Центр надання соціальних послуг» Павлівської сільської ради, створений рішенням сільської ради від 12.02.2019 № 7. Установа реалізує державні та місцеві програми соціального захисту, надає допомогу особам і сім’ям у складних життєвих обставинах, людям з інвалідністю та особам похилого віку.

Структура ЦНСП включає два відділення:

- відділення соціальних послуг за місцем проживання (9 штатних одиниць, у т. ч. соціальні робітники, фахівці з соціальної роботи);
- відділення соціальної роботи (2 штатні одиниці).

Фактична укомплектованість станом на 2024 рік становить 9 працівників. У серпні 2024 року введено додаткову штатну одиницю — фахівця із супроводу ветеранів.

Відповідно до державних стандартів установа надає широкий спектр послуг: догляд вдома, соціальний супровід, кризове та екстрене втручання, представництво інтересів, консультування, профілактика, медіація та натуральна допомога. У 2024 році проведено інспектування 128 осіб похилого віку, з яких 35 отримують регулярний догляд вдома (32 — безкоштовно).

Окремим напрямом діяльності є підтримка вразливих категорій населення в умовах воєнного стану: гуманітарна допомога для одиноких пенсіонерів, людей з інвалідністю, багатодітних сімей, ВПО, родин військовослужбовців. У 2024 році ЦНСП співпрацював із низкою міжнародних і національних благодійних організацій (БФ «Карітас-Запоріжжя», GEM, «Посмішка UA», ФАО ООН, Dorcas та ін.), що дозволило розширити обсяг наданої допомоги.

Серед пропозицій щодо вдосконалення роботи Центру: відкриття кризової кімнати для жінок і дітей, постраждалих від насильства; придбання спеціалізованого транспорту для перевезення осіб з інвалідністю; створення безпечного осередку для роботи з ветеранами та родинами військових; введення посади психолога; системне підвищення кваліфікації персоналу.

Громадські простори

Відкриті громадські простори обмежені – у с. Павлівське функціонує єдиний парк, який виконує роль центру культурного та рекреаційного життя. Він є місцем для проведення свят і неформальних зустрічей мешканців. Разом із тим, парк потребує подальшого благоустрою та розвитку інфраструктури для дітей і молоді, зокрема створення ігрових та спортивних зон.

Закриті простори зосереджені у селах громади при закладах культури. У с. Солоне при місцевому будинку культури діє ХАБ, який використовується для молодіжних заходів, тренінгів та зустрічей громадських організацій. У Нововасилівці при сільському будинку

народної творчості та дозвілля функціонує простір для культурних і просвітницьких подій. У Біляївці створено громадський простір, що забезпечує можливості для комунікації місцевих ініціативних груп та організації освітніх заходів.

Транспортна інфраструктура

Транспортна система Павлівської сільської громади формується мережею автомобільних доріг місцевого значення та залізничних колій. Загальна протяжність автомобільних доріг перевищує 100 км, проте переважна їх частина перебуває у незадовільному або потребує поточного ремонту. Упродовж останніх років громада звертається до ДП «Місцеві дороги» з ініціативами щодо відновлення дорожнього покриття, завдяки чому тривають ремонтні роботи на ключових напрямках. Водночас низька якість дорожньої мережі продовжує залишатися однією з основних інфраструктурних проблем.

Маршрути громадського транспорту формуються на обласному рівні. Автобусне сполучення охоплює переважно найбільші населені пункти громади, тоді як віддалені села залишаються недостатньо забезпеченими регулярними рейсами. Основним напрямом транспортної інтеграції є зв'язок із м. Запоріжжям через м. Вільнянськ. Проте кількість рейсів залишається обмеженою та не повністю відповідає потребам жителів у щоденних поїздках до робочих місць, закладів освіти чи адміністративних центрів (Рис. 1.7.)

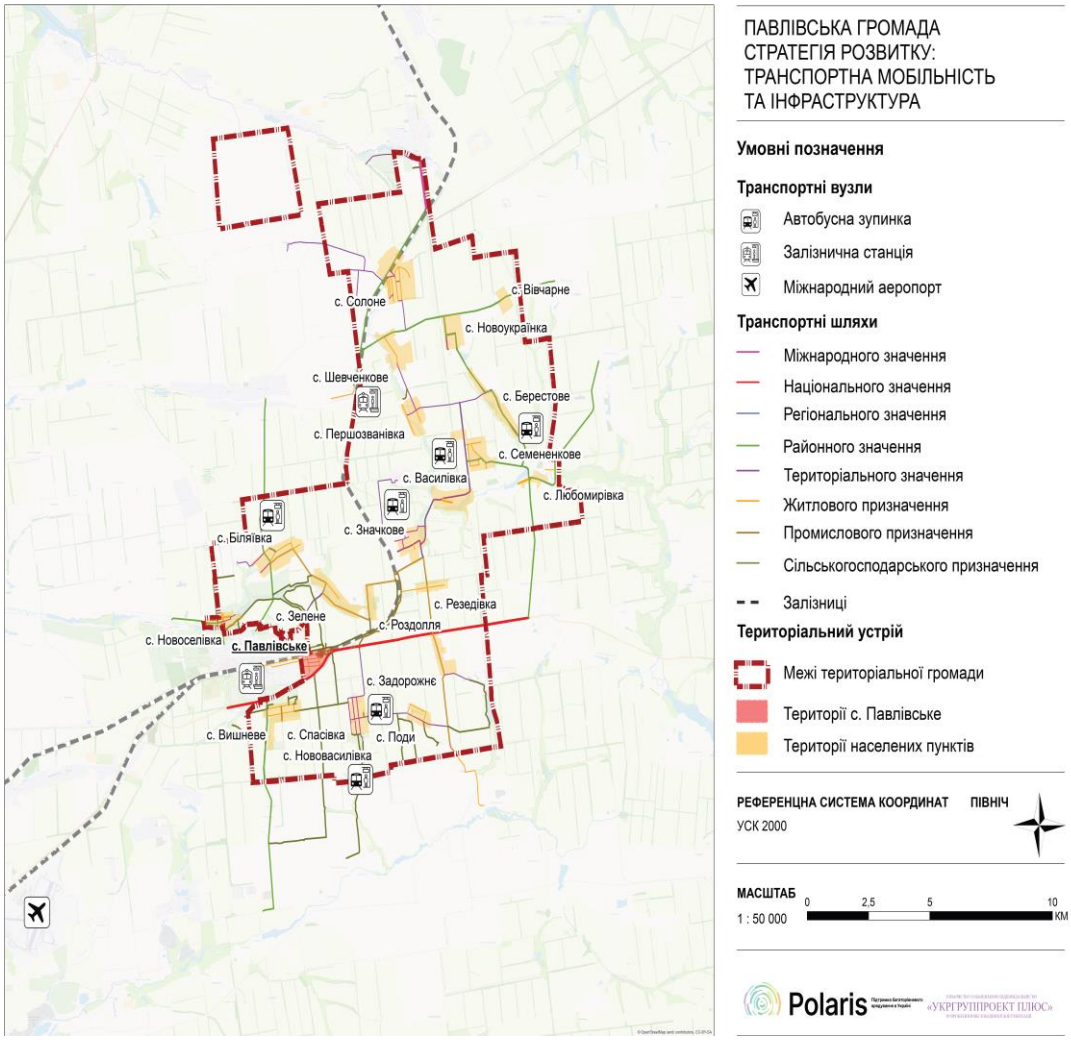

Рис. 1.7. Транспортна інфраструктура громади

Певною перевагою громади є залізничне сполучення: через окремі села проходять електропоїзди приміського сполучення. Це створює альтернативні можливості для мобільності населення та забезпечує доступність до районного й обласного центрів. У перспективі розвиток та відновлення приміських електропоїздів може стати ключовим чинником підвищення транспортної доступності громади.

Мобільний зв'язок та інтернет

Населення громади, органи місцевого самоврядування, комунальні установи забезпечені мобільним та стаціонарним телефонним зв'язком[4].

На території населених пунктів громади є об'єкти ЗАТ «Київстар» та об'єкти Vodafone. Доступ до мережі Інтернет забезпечують провайдери: ПАТ «Укртелеком», Атраком, Аватор, Мобільний зв'язок 4G від національних операторів Vodafone, Київстар, Lifecell. Більшість мешканців мають доступ до Інтернету, проте якість послуг і швидкість з'єднання суттєво відрізняються залежно від населеного пункту. Проблемними залишаються окремі села з нестабільним стільниковим покриттям, що створює труднощі для тих, хто працює або навчається дистанційно.

Таким чином, розширення покриття мобільного зв'язку та модернізація інтернет-мережі визначаються як пріоритетні напрями розвитку інформаційної інфраструктури.

Безпекова інфраструктура

Система безпеки та цивільного захисту у Павлівській громаді перебуває на етапі активного становлення. У структурі сільської ради працює спеціаліст із цивільного захисту, який відповідає за організацію заходів безпеки, інформування населення та проведення консультацій. Мешканці громади регулярно долучаються до навчань і тренінгів з цивільного захисту, організованих як державними інституціями (НМЦ), так і благодійними організаціями. Це сприяє підвищенню рівня готовності населення до дій у надзвичайних ситуаціях.

Фонд захисних споруд громади включає п'ять найпростіших укриттів та сучасне протирадіаційне укриття («підземну школу»). Останнє є ключовим об'єктом безпеки для учнів і мешканців Семененківського старостинського округу. Попри наявність таких об'єктів, потреба у збільшенні кількості укриттів залишається гострою. Одним із рішень визначається встановлення модульних укриттів у місцях масового скупчення людей.

Правоохоронна діяльність у громаді забезпечується поліцейським офіцером громади, який постійно дислокується у новій поліцейській станції, відкритій у вересні 2023 року. За перше півріччя роботи офіцером було розглянуто близько 100 правопорушень, що свідчить про високу ефективність моделі «поліцейський громади». Постійна присутність правоохоронця підвищує рівень довіри населення та забезпечує оперативне реагування на виклики.

Пожежну безпеку громади забезпечує Вільнянська 18-а державна пожежно-рятувальна частина ДСНС у Запорізькій області. Додатково за Павлівською сільською радою закріплений представник обласного управління ДСНС, що координує взаємодію місцевої влади та екстрених служб. Така схема дозволяє оперативно реагувати на надзвичайні події та координувати дії у випадку масштабних пожеж або техногенних аварій.

Інфраструктура торгівлі та послуг

Мережа об'єктів торгівлі в Павлівській сільській громаді розвинута нерівномірно та зосереджена переважно у найбільших населених пунктах. Основну роль відіграють невеликі магазини та продуктові кіоски, що забезпечують мешканців товарами першої необхідно-

[4] https://www.mobua.net

сті. Торгівельні точки функціонують у селах Павлівське, Нововасилівка, Семененкове (3 магазини), Шевченкове, Солоне (6 магазинів), Новоселівка, Біляївка, Зелене, Значкове та Спасівка (кіоск). Така структура дозволяє забезпечувати базові потреби населення, проте не покриває попиту на ширший асортимент товарів, особливо у віддалених селах. Для придбання товарів тривалого вжитку мешканці змушені користуватися інфраструктурою м. Вільнянська або м. Запоріжжя.

Мережа закладів громадського харчування у громаді відсутня як окремий сегмент, що обмежує можливості розвитку сфери послуг та туристичної привабливості. Лише поодинокі об'єкти виконують функцію неформальних точок харчування (кафе при магазинах чи під час святкових заходів), проте їх кількість та якість не відповідають сучасним стандартам. Це створює перспективу для інвестування у відкриття невеликих кав'ярень або закладів швидкого харчування в найбільш населених селах.

Заклади побутового обслуговування розміщені лише у с. Задорожнє та с. Спасівка. Вони надають базові послуги населенню, однак їхній спектр обмежений. Наявність лише двох подібних закладів на всю територію громади не задовольняє повністю потреби мешканців, що зумовлює залежність від сервісної інфраструктури сусідніх громад

1.6. Містобудівна документація

Станом на 2024 рік система містобудівної документації Павлівської сільської громади перебуває у процесі формування та частково потребує оновлення. Базою для просторового планування є технічна документація з нормативної грошової оцінки земель населених пунктів, оновлена у 2022 році, яка використовується для регулювання земельних відносин та формування бюджетних надходжень від плати за землю.

У громаді наявні генеральні плани населених пунктів Павлівське та Нововасилівка, однак вони розроблені раніше та потребують актуалізації з урахуванням сучасних потреб розвитку територій, зміни демографічної ситуації, інфраструктурних викликів та безпекових факторів.

Схема планування території громади відсутня, її розробка запланована на 2026 — 2027 роки. Наявність такої схеми дозволить інтегрувати локальні плани в єдину просторову стратегію, що особливо важливо для забезпечення узгодженого розвитку старостинських округів, планування транспортної, інженерної та соціальної інфраструктури.

Документація із землеустрою щодо встановлення меж населених пунктів розроблена лише частково та потребує завершення. Відсутність затверджених меж створює правові колізії, ускладнює процедури виділення земельних ділянок, інвестування та впровадження інфраструктурних проєктів.

Плани реновації, реконструкції чи зонінгу на території Павлівської громади відсутні. Це обмежує можливості для комплексного управління забудовою, визначення функціональних зон та залучення інвесторів. Питання оновлення та створення сучасної містобудівної документації залишається одним із ключових викликів для громади.

1.7. Економічний розвиток громади

Економічний розвиток Павлівської сільської територіальної громади визначається поєднанням аграрної спеціалізації, активності малого та середнього бізнесу та залежності від бюджетної сфери. Попри воєнні виклики, громада зберігає потенціал для зростання і шукає інструменти для залучення інвестицій, хоча поки що не має укладених договорів

державно-приватного партнерства чи досвіду реалізації грантових проєктів на інфраструктурні об'єкти. Це створює завдання для місцевої влади – вибудовувати власну інвестиційну політику, формувати пакети пропозицій для донорів та активніше комунікувати з обласними і державними структурами.

Динаміка суб'єктів господарювання у громаді за останні п'ять років демонструє зростання кількості зареєстрованих підприємців. Якщо у 2020 році в ЄДРПОУ було зареєстровано 329 суб'єктів, то вже у 2024 році їхня кількість зросла майже у 3,5 рази — до 1182 (табл.2.8). Це зростання відбулося головно за рахунок фізичних осіб-підприємців, тоді як кількість юридичних осіб залишалася більш-менш стабільною (від 79 у 2020 році до 82 у 2024 році).

Таблиця 1.9. Зареєстровані суб'єкти господарської діяльності в Павлівській громаді

Показники	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Усі суб'єкти ЄДРПОУ[5]	329	307	1177	1047	1182
з них – юр. особи	79	79	77	73	82
з них – ФОП	250	228	1100	974	1100

Збільшення числа ФОП можна пояснити двома факторами. По-перше, релокація бізнесу з тимчасово окупованих територій чи зон бойових дій у 2022–2023 рр. По-друге, розвиток дрібної торгівлі та сфери послуг, що є найбільш доступними для підприємців у сільських громадах. Це свідчить про певну адаптивність місцевої економіки, яка змогла швидко реагувати на кризові умови.

Податкова база громади формується переважно завдяки спрощеній системі оподаткування. У 2024 році кількість платників єдиного податку склала 177 осіб, з яких найбільша частка припадала на другу групу (83 особи), тобто дрібну торгівлю та послуги. Зберігалася стабільність і в четвертій групі, яку становлять сільськогосподарські виробники. Це підтверджує значущість аграрного сектору для економічного профілю громади.

Окрім єдиного податку, важливим джерелом наповнення бюджету є плата за землю. У 2024 році кількість платників цього податку досягла 851, з яких 753 були фізичними особами. Така структура пояснюється тим, що землі громади здебільшого використовуються домогосподарствами, а юридичні особи — агропідприємства — займають порівняно невелику частку.

Аграрний сектор Павлівської громади представлений 43 підприємствами, зокрема 3 товариствами з обмеженою відповідальністю та 33 фермерськими господарствами. Разом вони обробляють понад 8,5 тис. га сільськогосподарських угідь. Основна спеціалізація — зернові та олійні культури (озима пшениця, кукурудза, соняшник, ріпак, льон, гірчиця). Це забезпечує громаду стабільною базою для виробництва та експорту сировини. Проте відсутність розвиненої мережі переробних підприємств обмежує додану вартість і знижує потенційні доходи.

Серед найбільших аграрних виробників варто відзначити ТОВ «НВП «СОРТОСТАНЦІЯ», ТОВ «Перемога», ТОВ «Промінь», СВК «Вільнянськ», ФГ «Лавриненко», ФГ «Кривохатько В.В.», ФГ «Чернов С.П.», ФГ «Карпенко О.І.». Ці підприємства забезпечують

[5] Усі суб'єкти ЄДРПОУ мінус державні та комунальні організації (установи, заклади), асоціації, корпорації, консорціуми, концерни та інші об'єднання юридичних осіб, філії (інші відокремлені підрозділи), представництва, товарні біржі, кредитні спілки, споживчі товариства, політичні партії, громадські організації, релігійні організації, профспілки та об'єднання профспілок, благодійні організації, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків

не лише виробництво, але й робочі місця для мешканців громади. Водночас спостерігається потреба у розвитку інфраструктури зрошення, адже кліматичні умови з дефіцитом вологи є обмежувальним фактором.

Важливу роль у забезпеченні зайнятості відіграють бюджетні установи. Найбільшими роботодавцями залишаються заклади освіти й охорони здоров'я: Вільнянська школа-інтернат, Нововасилівська гімназія, Семененківський ліцей, Солоненський ліцей «Лідер». Також значним роботодавцем є КУ «Любомирівський психоневрологічний інтернат». Це створює відчутну залежність громади від фінансування з державного та обласного бюджетів.

Таблиця 1.10. Найбільші роботодавці Павлівської громади

Підприємство / установа	**Вид діяльності**	**Працівники 2022 р.**	**Працівники 2025 р.**
Вільнянська школа-інтернат	Освіта	115	115
КУ «Любомирівський ПНІ» ЗОР	Охорона здоров'я	118,5	96
ТОВ «НВП СОРТОСТАНЦІЯ»	Сільське господарство	56	44
ФГ «Деметра Агро 2008»	Сільське господарство	11	19
ТОВ «Промінь»	Сільське господарство	18	14
ТОВ «ВКП Запорожпак»	Промисловість	26	26
ТОВ «Перемога»	Сільське господарство	30	30
Павлівська сільська рада	Публічний сектор	48,5	31
Навчальні заклади (Нововасилівка, Семененкове, Солоне)	Освіта	≈120	≈94

Як видно з табл. 1.10, кількість працівників у найбільших аграрних компаніях за останні три роки зменшилася, що пов'язано з автоматизацією процесів та воєнними ризиками. Натомість у деяких фермерських господарствах (наприклад, «Деметра Агро 2008») кількість робочих місць навіть зросла. Це свідчить про можливість розвитку невеликих, але більш гнучких виробників.

Загалом економіка громади має виразний аграрний профіль із розвиненим малим підприємництвом у торгівлі та сфері послуг. У структурі зайнятості переважає бюджетна сфера та сільське господарство, тоді як промисловість представлена лише кількома роботодавцями. Це створює потребу у диверсифікації економіки та залученні інвесторів до переробних виробництв.

Окремим викликом є відсутність системної статистики про обсяги виробництва і наданих послуг. На рівні громади не ведеться повноцінний моніторинг показників малого бізнесу, а дані щодо обсягів продукції чи обсягів реалізації не збираються. Це ускладнює планування й управління, тому однією з рекомендацій є запровадження регулярних досліджень та «економічного паспорта громади».

Потенційною перевагою є наявність вільних земельних ділянок комунальної власності, які можна використовувати під інвестиційні проєкти. У с. Солоне, Павлівське, Нововасилівка та інших населених пунктах наявні площі по 100–200 тис. м², які можуть стати май-

данчиками для релокованих підприємств чи логістичних складів. Проте станом на серпень 2025 року повна інвентаризація цих земель ще не завершена.

У стратегічній перспективі Павлівська громада має намір реалізувати кілька інфраструктурних проєктів із фінансуванням у 2026–2027 рр. Серед них: інклюзивна модернізація укриттів та соціальної інфраструктури, реконструкція будівлі під Центр безпеки у Семененковому, створення ветеранського простору, а також оновлення системи водовідведення у с. Солоне. Загальна кошторисна вартість цих проєктів перевищує 90 млн грн.

Отже, економічний розвиток громади визначається поєднанням сільського господарства, бюджетної сфери та малого підприємництва. Серед сильних сторін – динамічне зростання кількості ФОП, наявність земельних ресурсів, розвиток освітніх і соціальних установ. Водночас основними викликами залишаються: низький рівень переробки агропродукції, залежність від державного фінансування та слабкий інвестиційний клімат.

Успішне майбутнє громади залежатиме від її здатності диверсифікувати економіку, запровадити механізми підтримки малого бізнесу, завершити земельну інвентаризацію та створити інвестиційний паспорт. Це дозволить не лише підвищити податкову базу, а й сформувати нові робочі місця, забезпечивши соціально-економічну стабільність у післявоєнний період.

1.8. Фінансовий стан та бюджет громади

Фінансова спроможність Павлівської сільської територіальної громади визначається поєднанням чотирьох чинників: податкової бази (насамперед ПДФО, плати за землю та єдиного податку), структури видатків зі значною часткою фонду оплати праці, концентрації найбільших платників у бюджетній і аграрній сферах, а також доступу до зовнішніх ресурсів (субвенції, ДФРР, гранти). З огляду на воєнні обмеження та міграційні зсуви, бюджет демонструє адаптивність, але залишається чутливим до змін ринку праці й урожайності в АПК.

Динаміка доходів (табл. 1.11) у 2020–2024 роках відображає «хвилеподібний» профіль: різке зростання у 2023 році на тлі коригування податкових правил та індексацій, а потім — часткова нормалізація у 2024 році. Базові драйвери незмінні: ПДФО (основна стаття), плата за землю, єдиний податок (у т.ч. від с/г виробників), а також акциз. Натомість частка «інших місцевих податків та зборів» і доходів від відчуження активів залишається незначною.

Структурно ПДФО утримує статус «якоря» бюджету: у 2024 році він дав 19,46 млн грн (менше, ніж пікові 30,51 млн у 2023-му, але істотно більше, ніж у 2020–2022 рр.). Пояснення очевидне: флуктуації чисельності найманих працівників і фонду оплати праці в секторі освіти/соцзахисту та у великих агровиробників, а також організаційні зміни в оподаткуванні. Плата за землю демонструє стабільне зростання до 4,11 млн грн у 2024-му — наслідок індексацій, оновлення НГО і поліпшення адміністрування. Єдиний податок зростає обережно (у т.ч. група 2 — торгівля/послуги, група 4 — агро), що корелює з розширенням реєстру ФОП і стабільністю с/г платників.

Таблиця 1.11. Доходи бюджету Павлівської громади, млн грн

Показники	2020	2021	2022	2023	2024
ПДФО	10 499,3	13 769,6	14 083,9	30 505,0	19 464,0
Єдиний податок (крім с/г)	941,0	1 726,7	1 622,3	2 425,3	2 547,6
Єдиний податок (с/г)	2 187,3	2 700,5	2 573,4	3 935,0	2 740,3
Плата за землю	1 614,4	3 146,1	3 137,3	3 142,8	4 111,6
Податок на нерухомість	257,4	1 204,5	1 196,7	713,7	1 333,0
Акцизний збір	2 179,4	2 555,5	635,1	1 539,5	2 889,8
Інші місцеві податки та збори	35,4	52,0	43,8	25,0	25,0
Податкові надходження разом	**17 714,4**	**25 154,9**	**23 292,6**	**42 292,1**	**33 111,3**
Дохід від оренди комунального майна	—	—	—	—	23,1
Інше	221,6	165,1	52,6	160,5	970,8

У перерахунку «на душу населення» бюджетна виручка зросла. Так, у 2021 році на одного мешканця припадало орієнтовно: ПДФО — 2 850 грн, єдиний податок — 916 грн, місцеві податки та збори — 1 827 грн, плата за землю — 651 грн, а в 2024-му — відповідно 4 028 / 1 094 / 2 226 / 851 грн. Сукупні податкові надходження на одного мешканця зросли з 5 206 грн (2021) до 6 852 грн (2024), що відображає як фіскальні ефекти, так і інфляційний чинник.

Неподаткові доходи у структурі бюджету поки незначні: у 2024 році від оренди комунального майна — лише 23,1 тис. грн, тоді як рядок «інше» (штрафи/адмінзбори/дрібні надходження) виріс до 970,8 тис. грн. Потенціал — у системному управлінні комунальним майном (інвентаризація, нові договори, індексації ставок, пакетизація площ під МСП).

Видаткова частина (табл. 1.12) характеризується суттєвою «зарплатною» освітньою домінантою, високими енерговитратами та стабільним блоком трансфертів. Це типовий профіль соціально орієнтованих громад із великою мережею бюджетних установ та розгалуженими делегованими повноваженнями.

Таблиця 1.12. Структура видатків бюджету громади (прогноз на 2025 р.), тис. грн

Статті	2025 (прогноз)	Статті	2025 (прогноз)
2111 Заробітна плата	28 652,6	2275 Інші енергоносії	2 125,6
2120 Нарахування на зарплату	6 466,3	2610 Субсидії та поточні трансферти	5 037,9
2210 Матеріали/інвентар	3 474,8	2620 Трансферти іншим рівням	7 082,6
2220 Медикаменти	3,0	2730 Інші виплати населенню	2 736,4
2230 Продукти харчування	1 685,8	2800 Інші поточні	114,4
2240 Послуги (крім комунальних)	3 923,7	3110 Обладнання (капвкладення)	6 402,8
2250 Відрядження	19,0	3132 Капітальні ремонти	1 749,2
2272 Водопостачання / водовідведення	111,9	3142 Реконструкція/реставрація	534,0
2273 Електроенергія	1 870,7	3220 Капітальні трансферти	690,0
2274 Природний газ	789,4	9000 Резервний фонд	500,0

У структурі 2025 року заробітна плата та нарахування формують ядро видатків (понад 35 млн грн сукупно), що відображає «людиноємний» характер місцевих послуг (освіта, культура, соцсупровід). Енергоносії (електроенергія, газ, інші) сумарно сягають понад 4,7 млн грн — вагоме навантаження, з огляду на зношеність мереж і будівель. Поточні та капітальні трансферти (понад 12 млн грн) фіксують автономію рішень в межах міжбюджетних розрахунків, а капітальні видатки (обладнання, ремонти, реконструкції) відмічають інвестиційну готовність, але потребують зовнішніх ресурсів для масштабування.

Рівень «зарплатної залежності» тягне за собою і ризики: будь-які коливання в мережі установ або зміни в оплаті праці миттєво транслюються у касові розриви. Звідси — критична важливість енергоефективних заходів (утеплення, ІТП, часткова автономізація тепла, СЕС на дахах), централізованих закупівель та переходу на сервісні контракти «оплата за результат».

Податкова концентрація яскраво проявляється у переліку ключових платників (табл. 1.13). Високі позиції бюджетних установ і аграрних компаній у ПДФО підтверджують структурну двоядерність економіки громади; плата за землю сконцентрована в кількох інституційних платників (залізниця, держпідприємства, добувні/промислові юридичні особи).

Структурно бачимо залежність від ПДФО бюджетних установ та сільськогосподарських роботодавців, з домішкою промисловості/добувної у блоках плати за землю, оренди та нерухомості. Така концентрація - і можливість (сталість), і ризик (вразливість до будь-яких організаційних/фінансових змін у кількох платників).

Податкові борги до місцевого бюджету на 2023–2025 рр. акумулюються навколо окремих державних та фермерських суб’єктів (земельний податок). Наприклад, борг ДП «Центр сертифікації та експертизи насіння і садивного матеріалу» виріс із 224,4 тис. грн (2023) до 432,4 тис. грн (2024), а станом на 2025 р. становить 238,0 тис. грн; є також сталі заборгованості окремих фермерських господарств і громадських організацій. Це свідчить про потребу у персоналізованих планах реструктуризації та координації з ДПС.

Зовнішні інвестиційні ресурси (субвенції і ДФРР) уже дають відчутний ефект. У 2024–2025 рр. реалізується проєкт «Нове будівництво протирадіаційного укриття Семененківського ліцею» на 62 692,7 тис. грн (виконавець — ДП «Місцеві дороги Запорізької області»), що дозволило забезпечити очний процес навчання в безпечних умовах. Це прецедент успішного залучення значних капіталовкладень у критичну інфраструктуру.

Таблиця 1.13. Найбільші платники податків у громаді (2024 р.), тис. грн

№	Найменування	ПДФО	Плата за землю
1	НВП «СОРТОСТАНЦІЯ», ТОВ	6 341,3	759,9
2	Вільнянська школа-інтернат	3 424,9	—
3	КУ «Любомирівський ПНІ» ЗОР	2 755,2	—
4	ФГ «Деметра Агро 2008»	1 310,6	—
5	Солоненський ліцей «Лідер»	1 359,4	—
6	Павлівська сільська рада	1 202,7	—
7	ТОВ «Промінь»	1 090,4	104,6
8	Нововасилівська гімназія «Перспектива»	1 037,8	—
9	Семененківський ліцей	957,5	—
10	ТОВ «Перемога»	943,4	47,3
11	ТОВ «ВКП Запоріжпак»	891,1	54,8

Аналіз місцевого бюджету Павлівської територіальної громади демонструє проблеми та ризики стану бюджетної політики та формує наступні пропозиції для балансування місцевого бюджету та забезпеченя розвитку громади:

- Підтримувати розвиток місцевих податків (єдиний, земельний, орендна плата), щоб зменшити залежність від державних трансфертів;
- У сфері капітальних видатків посилити баланс між оборонними й цивільними проектами, щоб зберегти інфраструктурний розвиток громади;
- Враховувати воєнний фактор у плануванні, залишаючи резерв для фінансування захисних споруд, але не допускаючи, щоб вони повністю «з'їдали» інвестиційний потенціал громади.

Фінансова інфраструктура в громаді поки що не розвинена: відсутні бізнес-центри, консультаційні хаби, агенції місцевого розвитку, банківські відділення і кредитні спілки. На практиці це означає вищу транзакційну вартість для МСП (логістика до міст, дистанційні сервіси) та потребу в мобільних/виїзних форматах підтримки підприємництва спільно з обласними інституціями.

1.9. Система органів влади

Представницьким органом місцевого самоврядування Павлівської сільської територіальної громади є сільська рада, що функціонує на основі принципів демократичного представництва та підзвітності. Депутатський корпус налічує 22 особи, обрані за змішаною партійно-самовисуванською системою (табл. 1.14).

Таблиця 1.14. Структура органів влади Павлівської ТГ

Показник	Характеристика
Депутатський корпус	22 депутати («Слуга Народу» – 8; РПЛ – 2; «Наш край» – 2; ЄС – 1; самовисуванці – 9)
Виконавчий комітет	22 члени
Штатна чисельність апарату	55,5 од., фактично – 29
Старостинські округи	2 (Солоненський – 1 186 осіб, 121,4 га; Семененківський – 935 осіб, 443,1 га)
Комунальні установи	ІРЦ, Центр надання соціальних послуг, Центр культури і дозвілля
Комунальні підприємства	КП «Павлівський сількомунгосп», КП «Солоненський сількомунгосп»

Виконавчий комітет Павлівської сільської ради складає 22 особи, включаючи сільського голову, двох заступників, секретаря, керуючого справами та старост двох старостинських округів. Загальна чисельність апарату ради та її виконавчих органів затверджена у кількості 55,5 штатних одиниць, проте фактично працює лише 29 осіб. Дефіцит персоналу знижує інституційну спроможність громади, створюючи надмірне навантаження на наявних співробітників та обмежуючи можливості щодо розробки та впровадження стратегічних проєктів.

Структура виконавчих органів охоплює апарат ради з функціональними відділами: загальним, фінансів, бухгалтерського обліку та інвестицій, ЦНАПу, архітектури та земельних відносин, а також секторами соціального захисту, освіти, культури, молоді й спорту та ветеранської політики. Додатково функціонують служба у справах дітей та спеціаліст із ци-

вільного захисту. Таким чином, адміністративна система охоплює всі ключові напрями управління, проте кадровий дефіцит у сфері інвестиційної діяльності та землевпорядкування є відчутним.

На території Павлівської громади функціонує два старостинські округи. До складу Солоненського старостинського округу входить село Солоне з населенням 1186 осіб і площею 121,4 га. Семененківський старостинський округ включає вісім населених пунктів – Семененкове, Берестове, Вівчарне, Новоукраїнка, Любомирівка, Шевченкове, Першозванівка та Василівка. Його населення становить 935 осіб, а площа – 443,1 га. Старости виконують функції комунікаційних центрів між мешканцями й адміністративним апаратом, забезпечують оперативне вирішення локальних питань.

Управлінську та сервісну інфраструктуру доповнюють три комунальні установи: Інклюзивно-ресурсний центр, Центр надання соціальних послуг та Центр культури і дозвілля. Вони забезпечують доступ до освітніх, соціальних і культурних сервісів для жителів громади, включаючи найбільш вразливі групи населення. Крім того, діють два комунальні підприємства – «Павлівський сількомунгосп» і «Солоненський сількомунгосп», які відповідають за водопостачання, благоустрій та технічне обслуговування інфраструктури

1.10. Органи самоорганізації населення та громадські організації, ЗМІ

У Павлівській сільській територіальній громаді органи самоорганізації населення та локальні засоби масової інформації розвинені недостатньо. Водночас у громаді функціонують окремі інституції громадянського суспільства, зокрема громадська організація «Біляївський хаб» та молодіжна рада.Діяльність цих організацій сприяє активізації громадської участі, розвитку молодіжних ініціатив та налагодженню комунікації між мешканцями і місцевою владою. Проте загалом рівень інституціоналізації громадської активності залишається обмеженим, що звужує можливості для системного представлення інтересів жителів у процесі прийняття управлінських рішень.

Незважаючи на це, певну комунікативну роль виконують офіційні інформаційні ресурси громади. Зокрема, функціонує офіційний вебсайт Павлівської ТГ (https://pavlivske-gromada.gov.ua/), на якому оприлюднюються новини, рішення ради, оголошення та інші матеріали, що стосуються життєдіяльності громади. Додатково підтримується сторінка у соціальній мережі Facebook (https://www.facebook.com/pavlivskaotg), яка дозволяє оперативно інформувати населення про події, реалізацію програм та прийняття управлінських рішень.

Мала кількість локальних громадських організацій та засобів масової інформації створює додаткові виклики для процесу розвитку громади. Зокрема, обмежуються можливості для залучення зовнішніх ресурсів, грантів та донорської допомоги, адже часто саме ГО виступають головними заявниками і виконавцями відповідних проєктів. У цьому контексті важливим завданням є стимулювання створення громадських об’єднань та підтримка незалежних інформаційних майданчиків, які могли б стати партнерами органів влади в реалізації програм розвитку, просуванні соціальних та культурних проєктів, а також формуванні позитивного іміджу громади.

1.11. Відповідність плануванню регіону та плануванню за галузевою ознакою

Стратегія розвитку Павлівської сільської територіальної громади до 2027 року сформована у логіці державної та регіональної політики розвитку і враховує положення Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року (ДСРР-2027), а також Страте-

гії регіонального розвитку Запорізької області на період до 2027 року. Це забезпечує узгодженість стратегічних орієнтирів громади з планами розвитку вищого рівня.

Відповідність Державній стратегії регіонального розвитку

ДСРР-2027 визначає три стратегічні цілі:

1. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах.
2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів.
3. Розбудова ефективного багаторівневого врядування.

Стратегічні цілі Павлівської громади кореспондуються з цими орієнтирами:

– Ціль 1 «Стале економічне зростання» відповідає цілям І та ІІ ДСРР-2027.

– Ціль 2 «Розвинена інфраструктура, якість життя, партнерство» відповідає цілям І та ІІ ДСРР-2027.

– Ціль 3 «Безпечна та згуртована громада» кореспондується з ціллю І ДСРР-2027.

Таким чином, Стратегія Павлівської громади інтегрована у систему державної регіональної політики та сприяє досягненню її загальнонаціональних орієнтирів.

Обласна стратегія розвитку на період до 2027 року визначає чотири стратегічні цілі:

1. Розвиток людського капіталу та підвищення якості життя населення.
2. Конкурентоспроможна економіка на засадах смарт-спеціалізації.
3. Гармонійний просторовий розвиток.
4. Екологічна безпека та збереження природних ресурсів.

Павлівська громада визначила свої стратегічні орієнтири у тісному зв’язку з обласними:

– Ціль 1 «Стале економічне зростання» відповідає цілям ІІ та ІІІ обласної стратегії.

– Ціль 2 «Розвинена інфраструктура, якість життя, партнерство» кореспондується з цілями І та IV.

– Ціль 3 «Безпечна та згуртована громада» інтегрується у ціль І обласної стратегії.

Реалізація Стратегії розвитку Павлівської громади сприятиме досягненню регіональних цілей через розвиток аграрного виробництва, переробної та харчової промисловості, підвищення конкурентоспроможності малого й середнього бізнесу та покращення якості життя мешканців.

Особливу роль у регіональному вимірі відіграє Комплексна програма розвитку агропромислового комплексу Запорізької області на 2024–2027 роки. Незважаючи на обмежене фінансування в умовах воєнного стану, програма визначає ключові вектори підтримки аграріїв:

– участь у державних програмах (дотації, гранти, компенсації);

– залучення міжнародної допомоги (зокрема, GIZ);

– розвиток фермерських господарств через консалтингові та освітні проєкти («ФОРСАЖ» тощо).

Для Павлівської громади, яка має аграрну спеціалізацію, участь у таких програмах і проєктах є критично важливою для нарощування конкурентоспроможності та диверсифікації виробництва.

1.12. Вплив повномасштабного вторгнення та відновлення

З початку повномасштабного вторгнення російської федерації 24 лютого 2022 року Павлівська сільська територіальна громада зазнала відчутного впливу бойових дій та супутніх кризових явищ. Одним із першочергових напрямів діяльності органів місцевого самоврядування стало документування збитків та пошкоджень інфраструктури. За цей час було складено понад 40 актів обстеження, що охопили як приватні домоволодіння мешканців, так і об'єкти комунальної власності. Серед них 38 випадків стосувалися індивідуального житлового сектору, а два об'єкти належали до комунальної власності Запорізької обласної ради. Така практика свідчить про системний підхід до фіксації наслідків агресії, що відповідає державним методичним рекомендаціям і створює підґрунтя для подальшого залучення ресурсів на відбудову.

З метою мінімізації соціальних ризиків виконавчий комітет Павлівської сільської ради оперативно розглядав звернення постраждалих жителів та ухвалював рішення про надання матеріальної допомоги. Це дозволяло мешканцям хоча б частково відновити житлові умови та уникнути вимушеного переселення. Проте очевидно, що масштаби руйнувань та обмеженість фінансових ресурсів громади вимагають активної підтримки з боку обласних і державних програм, а також участі міжнародних донорів.

Особливу увагу в структурі відновлення приділено об'єктам соціальної інфраструктури, насамперед закладам освіти. Показовим прикладом є будівництво протирадіаційного укриття на території Семененківського ліцею (с. Семененкове, вул. Шкільна, 5А). Проєкт реалізовано у 2024–2025 роках у рамках державної програми «Велике відновлення» та відображено у системі DREAM. Нове сховище дало можливість відновити очний освітній процес у безпечних умовах для понад 180 дітей, які до цього навчалися в пристосованому підвалі. Загальна кошторисна вартість проєкту склала близько 60 млн грн, що робить його одним із найбільш капіталомістких інфраструктурних рішень у громаді.

Важливим напрямом стала розбудова мережі укриттів. У 2024 році Павлівська сільська рада затвердила програму будівництва, реконструкції та ремонту захисних споруд на 2024–2025 роки. Цей документ задає стратегічні орієнтири для створення як стаціонарних протирадіаційних укриттів, так і мобільних захисних рішень у місцях масового перебування населення. Наявність такої програми демонструє прагнення громади діяти на випередження, систематизувати розрізнені ініціативи та інтегрувати їх у ширший регіональний і державний контекст.

Крім освітніх об'єктів, у громаді реалізуються й інші інфраструктурні проєкти, пов'язані з безпекою. У DREAM зареєстровано ініціативу реконструкції будівлі під «Центр безпеки» з інтегрованим укриттям та автономними інженерними системами. Очікується, що цей центр стане осередком для об'єднання пожежно-рятувальної служби, поліцейської станції та служб цивільного захисту, забезпечуючи більш високий рівень реагування на надзвичайні ситуації.

Безпекова складова відновлення не обмежується будівництвом споруд. У вересні 2023 року в Павлівській громаді була відкрита поліцейська станція в межах програми «Поліцейський офіцер громади». Це суттєво підвищило рівень правопорядку та забезпечило оперативне реагування на виклики. За перше півріччя роботи офіцером було розглянуто близько сотні правопорушень, що підтверджує ефективність нової моделі. Постійна прису-

тність правоохоронця на території громади стала не лише превентивним інструментом, а й фактором відчуття безпеки для мешканців у складних умовах воєнного часу (Рис. 1.8).

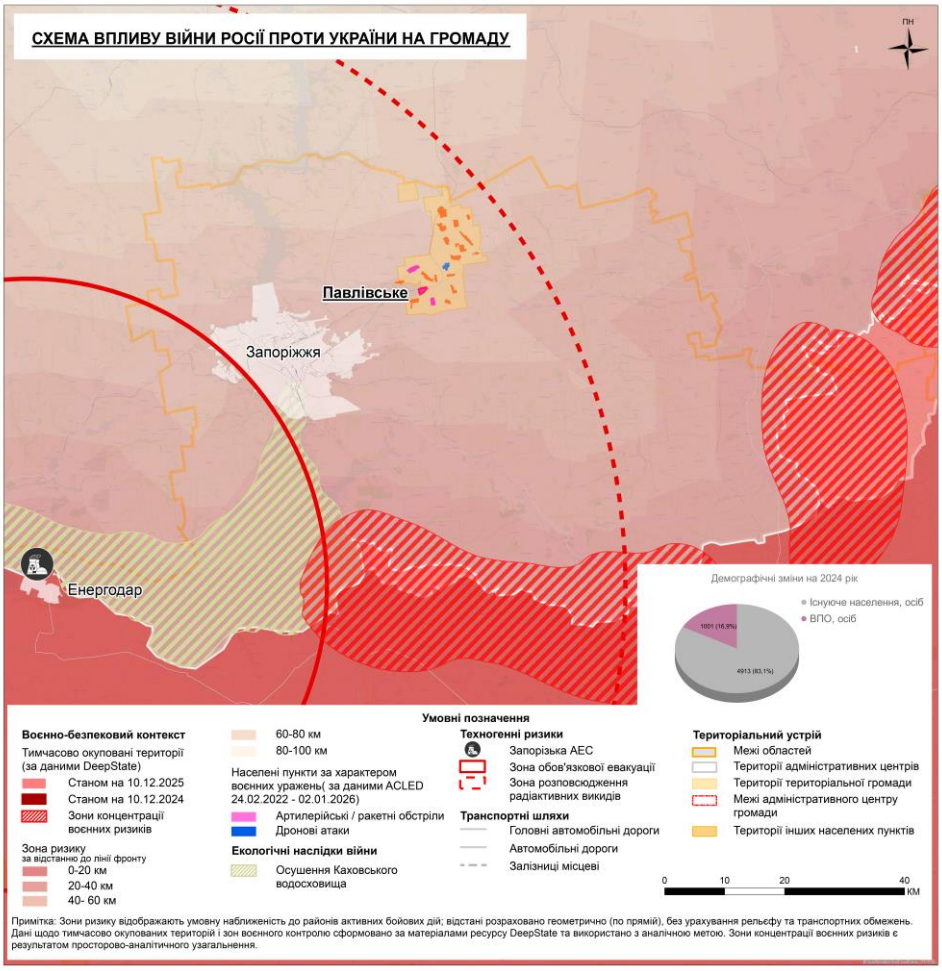

Рис. 1.8. Вплив на громаду війни росії проти України

1.13. Результати опитування заінтересованих сторін

З метою оцінки потреб та виявлення проблем соціально-економічного розвитку Павлівської територіальної громади в процесі розроблення Стратегії розвитку громади впродовж серпня-вересня 2025 року відбулось два опитування: опитування мешканців громади та опитування представників бізнесу. Для кожної з цільових груп було розроблено анкети з переліком запитань, закритими і відкритими відповідями, що дозволило висловити власне бачення проблем та перспектив розвитку громади. Опитування проводились методом онлайн-анкетування через платформу Google Forms. Респонденти не обирались за статтю, віком, місцем проживання, соціальним статусом тощо, тому результати не є репрезентативними, а лише відображають точку зору респондентів, які взяли участь в опитуванні. Анкети та інформація про проведення опитування поширювались через сайт громади, сторінки громади в соціальних мережах, локальні групи мешканців громади.

У проведеному дослідженні взяла участь 83 респонденти, серед опитаних кількість жінок переважає кількість чоловік у майже 3 рази або 73% супроти 27% відповідно. Однак, розглянута перевага жінок прослідковується не у всіх вікових групах. Так, серед опитаних у віковій групі 14-22 та 23-30 років превалюють чоловіки, на відміну від інших вікових груп. Всього серед опитаних 18% молоді, 46% людей середнього віку та 36% людей зрілого та старшого віку. Відтак, опитування охоплювало мешканців усіх вікових категорій.

Соціологічне опитування пройшли респонденти із 18 населених пунктів Павлівської сільської територіальної громади. На момент опитування, близько третини або 34,6% респондентів проживали у селі Солоне, в адміністративному центрі громади, село Павлівське, проживало 19,2% респондентів, 10,3% або 8 опитаних проживало у селі Нововасилівка, 6,4% або 5 респондентів у селі Семененкове. Разом в цих 4 перелічених населених пунктах, на момент опитування, проживало близько 70,5% респондентів.

На питання «Наскільки вас влаштовують такі аспекти життя вашої громади?» більшість респондентів зазначила що найбільш проблемними в громаді є «Стан дорожнього покриття», «Робота дитячих садків», «Якість питної води», «Облаштування місць для відпочинку та дозвілля», «Рівень екології в громаді», «Рівень транспортного забезпечення населення», «Розваги в громаді», «Культурні заходи», «Медичне обслуговування», «Спортивна інфраструктура громади», «Збереження територіальної ідентичності та традицій» (Рис. 1.9).

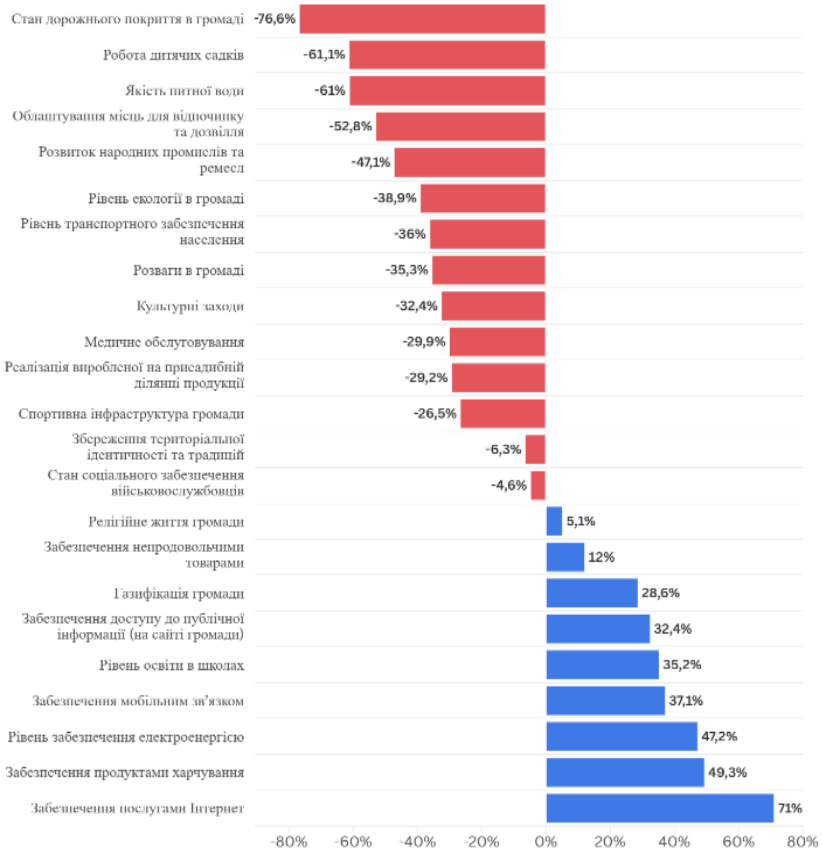

Рис. 1.9. Оцінка різних аспектів життя громади

Відповідаючи на питання «Які є перспективними для вашої громади напрями розвитку», мешканці вважать перспективним: «Забезпечення водопостачання населених пунктів», «Забезпечення транспортною інфраструктурою» та «Забезпечення водовідведення населених пунктів», а також «Створення тепличних господарств», «Створення підприємств переробки сільськогосподарської продукції» та «Створення тваринницьких комплексів» (Рис 1.10.).

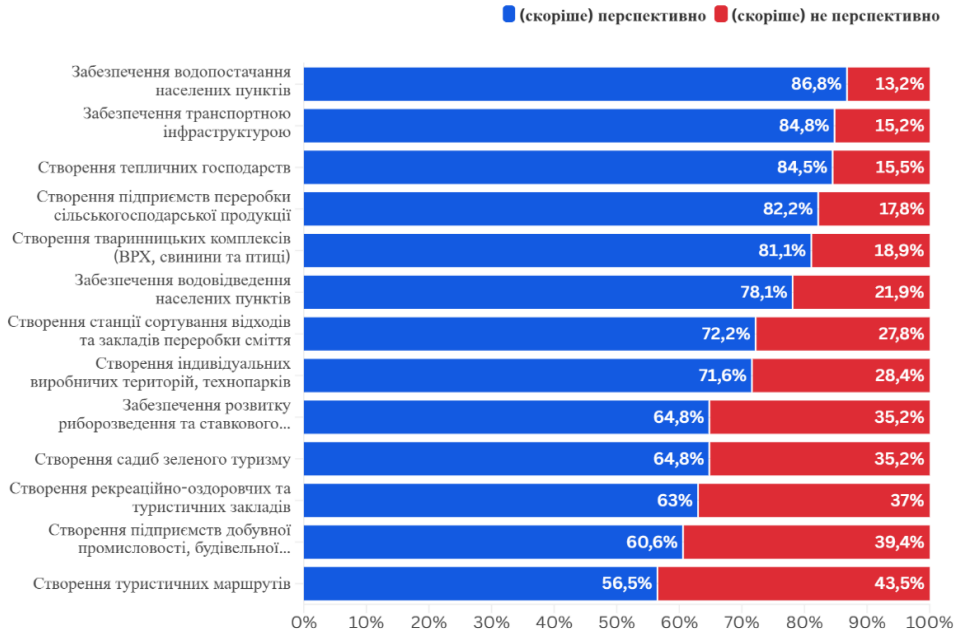

Рис. 1.10. Перспективні для громади напрями розвитку

На думку респондентів, найбільш критичними стримуючими факторами для розвитку громади є «Недостатня громадська ініціативність та активність мешканців», «Відсутність зовнішніх інвестицій», «Низька якість дорожньо-транспортної інфраструктури» та «Засміченість довкілля»; високий рівень впливу на розвиток має «Рівень безробіття». Серед цих найпріоритетніших факторів-дестимуляторів немає жодного з блоку «Соціальні проблеми та імідж громади» (Рис.1.11.)

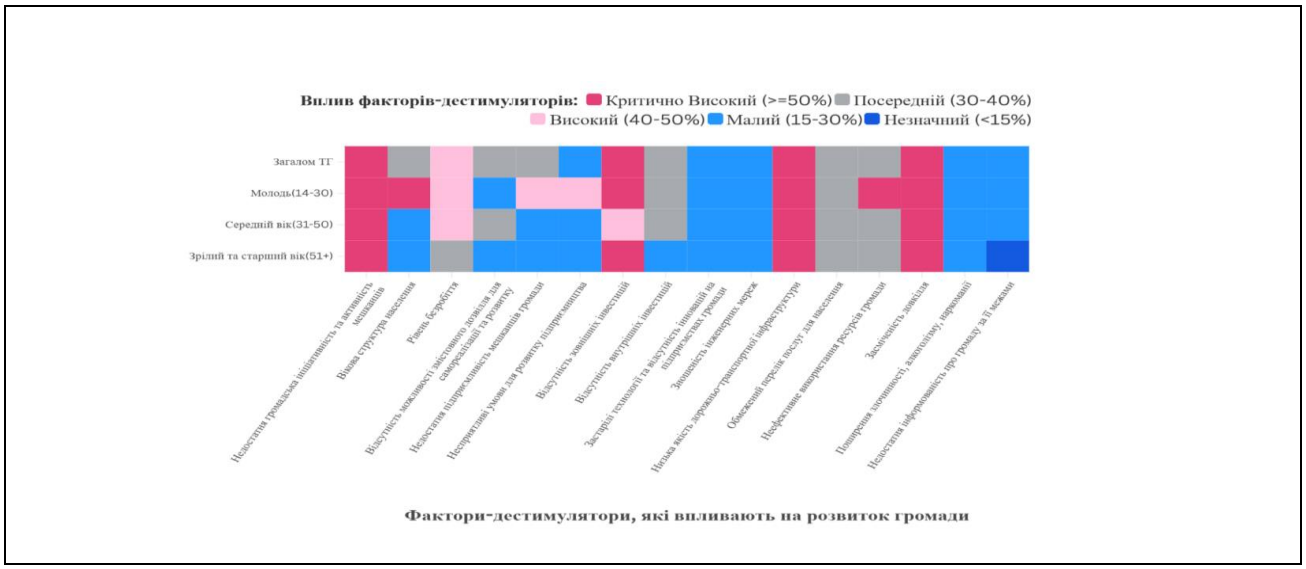

Рис. 1.11. Фактори-дестимулятори впливу на громаду

Анкетування підприємців громади.

Участь в анкетуванні взяло 12 підприємців різних напрямків діяльності. 58,3%, зазначили, що представляють фізичних осіб підприємців, 33,3% – українських юридичних осіб, 8,3% – підприємства у власності громади.

6 опитаних підприємств, або 50%, функціонують у сфері виробництва, а саме переробки с/г продукції. 4 підприємства, або 33,3%, належать до підприємств роздрібної торгівлі. Крім того, в опитуванні взяли участь по 1 підприємству електро-, водо- та теплопостачання, юридичних консультаційних послуг, а також сфери послуг.

Основний ринок збуту товарів і послуг підприємств-респондентів – громада. Водночас варто зауважити, що підприємства-експортери товарів чи послуг за межі України не представлені у вибірці.

Щодо умов для розвитку підприємництва в громаді та перспектив розвитку підприємництва, 4 респонденти, або 33,3%, очікують, що в наступному році змін у збуті продукції не відбудеться. 5 респондентів, або 41,7%, вважає, що відбудеться зростання збуту. 3 респонденти, або 25%, очікують на зменшення.

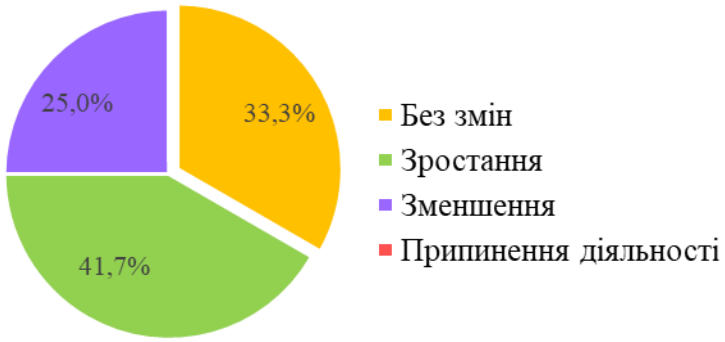

Рис. 1.12. Оцінка перспектив розвитку підприємництва

50% респондентів відчувають нестачу спеціалістів певних специфічних професій, навичок персоналу, які є важливими для майбутнього розвитку їхнього підприємства. Водночас 5 респондентів, або 41,7%, не відчувають такої нестачі. 1 респондент, або 8,3%, зараз не відчуває, але очікує на неї в майбутньому. Зокрема, зазначали про нестачу кваліфікованих працівників, у тому числі комбайнерів, слюсарів, трактористів, агрономів, а також техперсоналу.

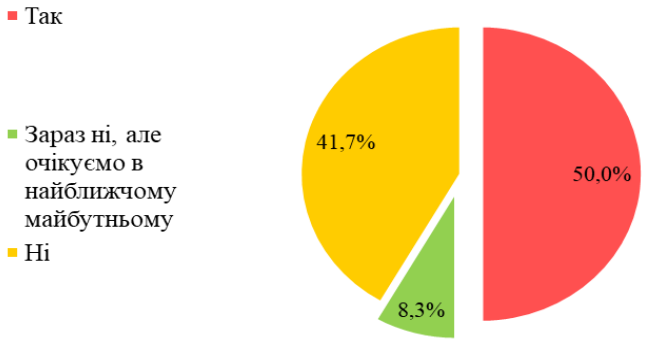

Рис. 1.13. Оцінка нестачі спеціалістів, навичок персоналу

Щодо інвестицій у збільшення виробництва продукції (послуг) - 6 респондентів, або 50%, зазначили, що «можливо в майбутньому». 3 респонденти, або 25%, не планують нових інвестицій. Менше тих, хто планує інвестувати у 2026-му році та в поточному році – 2 респонденти, або 16,3%, та 1 респондент, або 8,7%, відповідно.

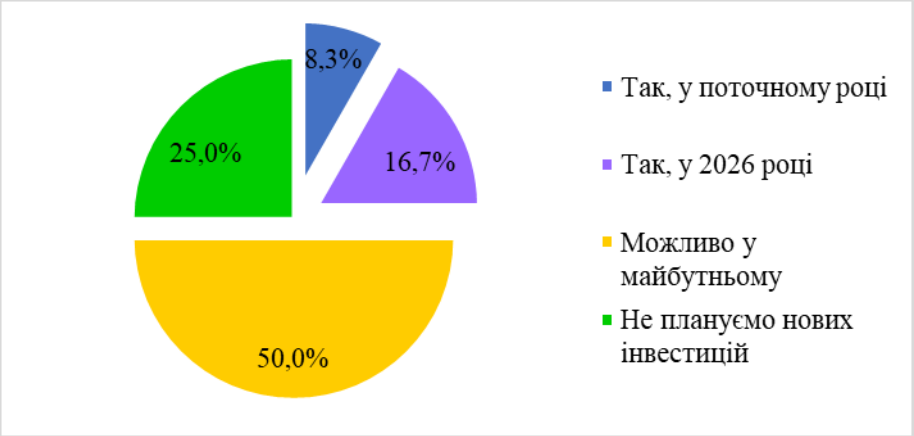

Рис. 1.14. Планування інвестувати у збільшення виробництва у громаді?

100% підприємств-респондентів зазначили, що не планують негайно або в майбутньому перенести свою діяльність до іншої громади.

Щодо перешкод на шляху розвитку громади. Більшість респондентів – 7, або 58,3% – вважають, що розвиткові громади заважає недостатня громадська ініціативність та активність мешканців. Дещо менше – 5 респондентів, або 41,7% – зазначили про недостатню підприємливість мешканців громади. Недостатня інформованість про громаду за її межами, а також значна частка населення старшого працездатного віку заважає розвитку громади на думку 4 респондентів, або 33,3%.

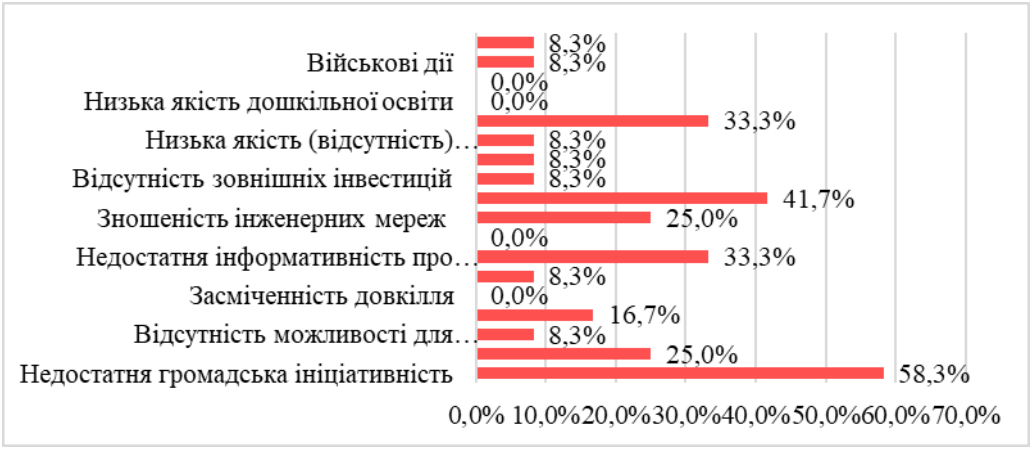

Рис. 1.15. Перешкоди на шляху розвитку громади

Першочерговим, на думку респондентів, завданням, яке необхідно здійснити для розвитку громади, є зменшення рівня безробіття, про що зазначили 5 респондентів, або 41,7%. Менше тих, хто на перше місце поставив покращення водопостачання та водовідведення, ремонт доріг між населеними пунктами громади та покращення освітлення населених пунктів (по 2 респонденти, або по 16,7%).

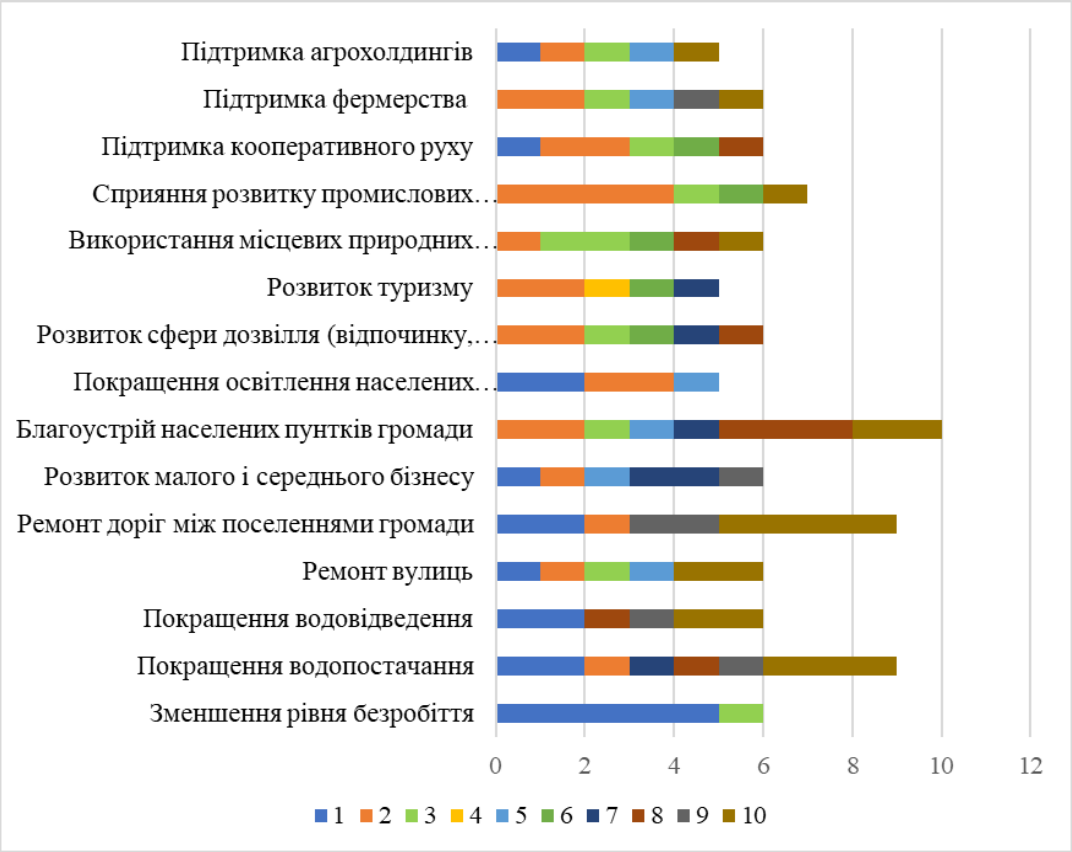

Рис. 1.16. Послідовність розміщення завдань, які необхідно здійснити для розвитку громади

Серед ТОП-5 пріоритетних, на думку респондентів, видів економічної діяльності для майбутнього розвитку громади – сільське господарство / тваринництво (10 респондентів, або 83,3%), переробка сільськогосподарської продукції (7 респондентів, або 58,3%), сільське господарство, логістика, туристичні послуги (по 4 респонденти, або по 33,3%).

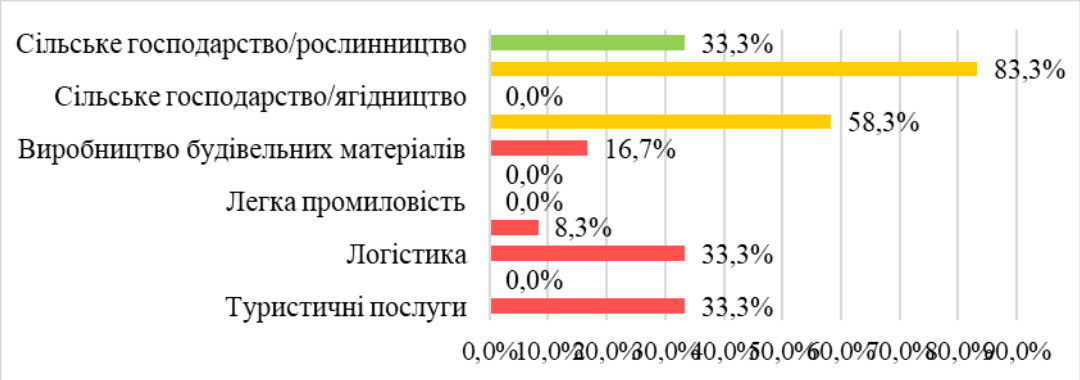

Рис. 1.17. Види економічної діяльності які є пріоритетними для майбутнього розвитку громади

Щодо загальної думки про громаду як про місце ведення бізнесу 10 респондентів, або 83,4%, оцінили громаду на середньому рівні або вище середнього – 3-4 бали. Найвищу оцінку – 5 балів – і найнижчу оцінку – 1 бал – поставили громаді по 1 респонденту, або по 8,3%.

РОЗДІЛ ІІ. SWOT – АНАЛІЗ

Найбільш відомим інструментом стратегічного аналізу є SWOT-аналіз, який охоплює визначення сильних та слабких сторін громади, її можливостей та загроз.

Назва SWOT є похідною з англійської мови і означає: S – Strengths / Сила (переваги, сильні сторони внутрішнього характеру); W – Weaknesses / Слабкість (проблеми, слабкості внутрішнього характеру; O – Opportunities / Можливість (шанси, можливості зовнішнього характеру); T – Threats / Загроза (загрози зовнішнього характеру).

SWOT-аналіз Павлівської територіальної громади (табл. 2.1) проведено з урахуванням стану та тенденцій розвитку громади, актуальних проблемних питань галузей господарського комплексу та соціальної сфери. Також проаналізувавши інформацію соціально-економічного аналізу розвитку громади, результати опитування думки мешканців громади та представників бізнесу, пропозицій, наданих членами робочої групи із розроблення проєкту Стратегії розвитку Павлівської територіальної громади на період до 2027 року визначено сильні та слабкі сторони, можливості та загрози для громади.

Аналіз внутрішніх факторів та використання потенціалу Павлівської ТГ (слабкі та сильні сторони) було проведено на підставі наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 21 грудня 2022 року № 265 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад».

Таблиця 2.1. SWOT- аналіз Павлівської ТГ

СИЛЬНІ СТОРОНИ	СЛАБКІ СТОРОНИ
1. Сприятливе географічне та логістичне розташування центра громади, близькість до районного та обласного центру м.Запоріжжя.	1. Незадовільна демографічна ситуація, трудова міграція молоді.
2.Зручне транспортне сполучення та можливість вільного сполучення з обласним центром, близькість до залізничного транспорту.	2.Відсутність можливостей працевлаштування
3.Стабільний розвиток та висока продуктивність сільськогосподарської галузі.	3.Неналежний стан покриття автомобільних доріг.
4.Достатній рівень розвитку соціально освітньої мережі закладів.	4.Недостатня кількість маршрутів та частоти рейсів громадського транспорту, збитковість рейсів у малонаселені пункти.
5.Наступність в діяльності органів місцевого самоврядування, професійна управлінська команда сільської ради.	5.Неналежне водопостачання, водовідведення.
6.Послідовність дій органу місцевого самоврядування щодо залучення інвестиційних проектів на територію громади.	6. Відсутність дошкільних закладів (дитячих садків)
7.Досвід роботи щодо запровадження інвестиційних проектів із застосуванням енергозберігаючих технологій, в тому числі «енергії сонця».	7. Низький рівень відповідальності громадян щодо вирішення екологічних проблем (стихійні сміттєзвалища).
8.Наявна інфраструктура основних адміністративних, освітніх, медичних послуг.	8.Відсутність місць для змістовного дозвілля молоді
9. Багаті природні ресурси, природні надра (родючі ґрунти, глина) екологічно чисті водойми, наявність земель для ведення фермерської діяльності.	9. Недостатня забезпеченість спортивними об’єктами
	10. Низьке покриття комунальними послугами в сільській місцевості (водопостачання, вивезення сміття).
	11.Відсутність соціального житла
	12. Недостатня громадська ініціативність та активність мешканців громади, правова обізна-

10.Газифікація, доступ до енергопостачання 11.Наявність сучасних комунікаційних систем і мереж. 12. Трудові людські ресурси: працелюбні, освічені люди.	ність
МОЖЛИВОСТІ	**ЗАГРОЗИ**
1.Розвиток сільського господарства, зокрема тваринництва, фермерських господарств (з використанням нових технологій, добрив та техніки). 2.Розвиток переробної галузі та харчової промисловості 3.Сучасне енергозберігаюче освітлення, водозабезпечення сіл. 4.Залучення інвесторів та ефективне вкладення інвестицій. 5.Залучення коштів міжнародних грантових та донорських програм, доступ до структурних та інвестиційних фондів ЄС 6.Залучення малого та середнього бізнесу до вирішення соціальних проблем громади 7.Покрашення стану доріг. 8.Налагодження транспортного сполучення між населеними пунктами громади 9.Розвиток будівництва (соціального житла) 10.Підтримка та сприяння роботі малого та середнього бізнесу з боку місцевої влади. 11.Покращення стану екології (нові лісові насадження). 12.Розвиток туристично-рекреаційної сфери громади (сільського, зеленого туризму)	1. Війна в Україні та близькість фронту 2. Погіршення демографічної ситуації. 3. Погіршення економічної ситуації та загострення соціальних і економічних проблем в країні 4. Високий рівень безробіття. 5.Стрімке здорожчання енергоносіїв 6.Зміна податкового законодавства, нові додаткові навантаження на місцевий бюджет 7.Погіршення соціальних стандартів життя. 8.Скорочення обсягу надходжень до місцевого бюджету, зміни пріоритетів розвитку регіону. 9. Недостатній досвід і поінформованість в залученні коштів міжнародних фондів. 10. Застаріла комунальна інфраструктура. 11.Погіршення екологічної ситуації через воєнні дії 12.Нестабільність політичної ситуації.

Аналіз взаємозв’язків факторів SWOT. Порівняльні переваги, виклики і ризики Павлівської ТГ (ідентифікація пріоритетів розвитку)

Аналіз у секторі «ПОРІВНЯЛЬНІ ПЕРЕВАГИ»

Найважливішими сильними сторонами громади є вигідне географічне та логістичне розташування, близькість до м.Запоріжжя, наявність регіональних автошляхів та близькість до залізничного транспорту.

Відзначається стабільний розвиток та висока продуктивність сільськогосподарської галузі в громаді і регіоні, позитивний досвід реалізації інвестиційних проектів із застосуванням енергозберігаючих технологій, в тому числі «енергії сонця» дозволяє позиціонувати Павлівську ТГ як економічно розвинену та екологічно чисту територію.

Території з мальовничими краєвидами та екологічно чистим повітрям, наявними водоймами, культурна спадщина та високий культурний потенціал краю в поєднанні з такими можливостями як розвиток туризму дає підстави для розвитку на території туристично-оздоровчої індустрії.

Висновок:

Найважливішими сильними сторонами є вигідне географічне розташування громади в безпосередній близькості до м. Запоріжжя, що забезпечує доступ до розвиненої інфраструктури, ринків збуту, робочих місць та інвестицій.

Розвинена транспортна мережа з виходами на основні автошляхи та залізницю, що створює зручну логістику для бізнесу й жителів.

Привабливість території для житла завдяки екологічним перевагам, близькості рекреаційних зон.

Економічний потенціал: стабільні податкові надходження, інвестиційна привабливість.

Природно-рекреаційні ресурси: мальовничі ландшафти, водойми, чисте повітря, привабливі для туризму території.

Сектор «Порівняльні переваги»

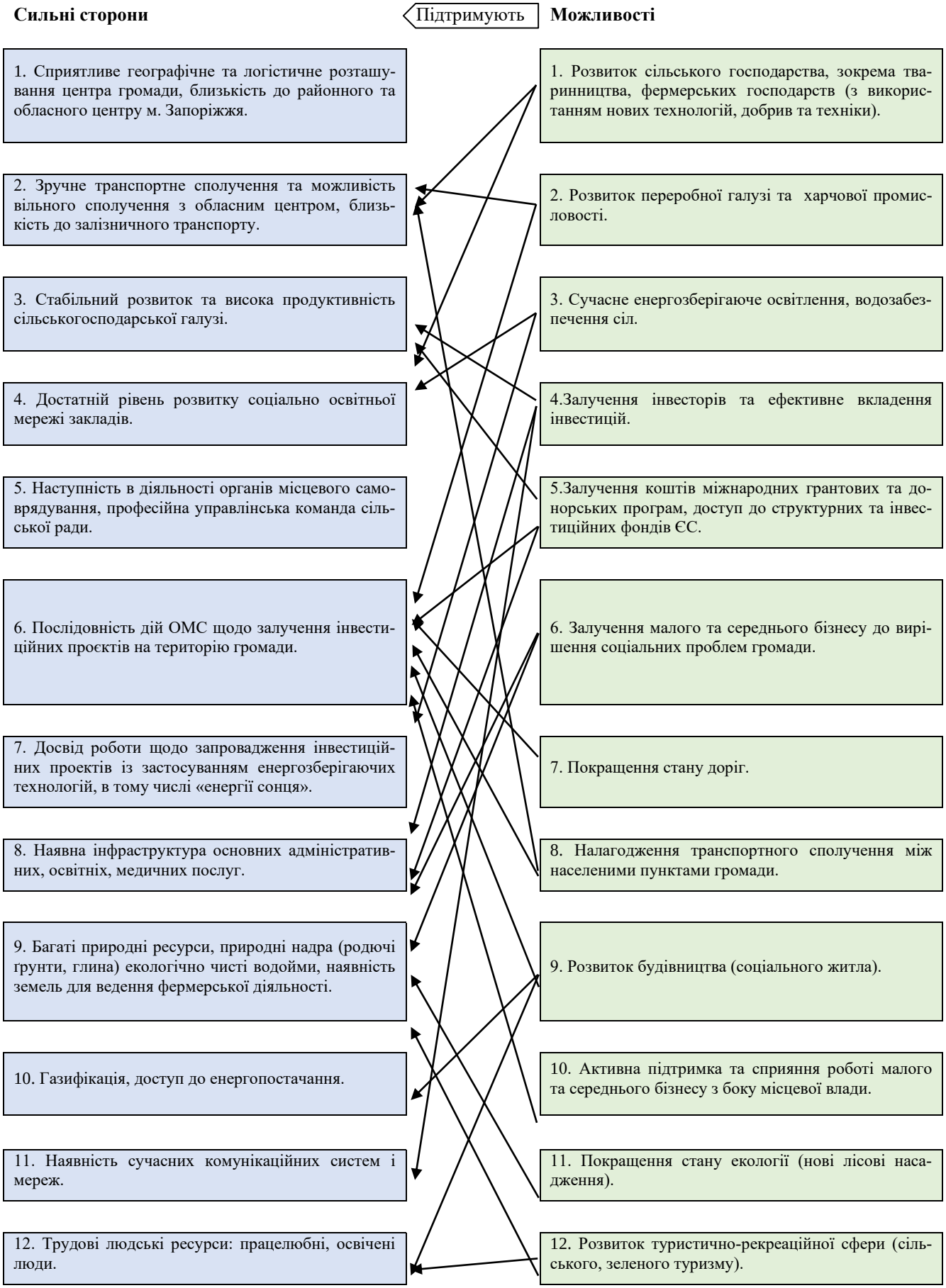

Аналіз у секторі «ВИКЛИКИ»

Найактуальніші виклики які були визначені під час ранжування.

Інфраструктурний дефіцит: відсутність централізованих мереж водопостачання та каналізації; недостатній рівень транспортного сполучення всередині громади.

Соціальна сфера: брак медичних, дошкільних закладів; нестача кадрів у соціальному секторі, відсутність соціального житла

Громадська активність: низька участь мешканців у громадських ініціативах, слабкий розвиток туризму.

Соціальна інклюзія: недостатній рівень безбар'єрності, відсутність соціального житла.

Компенсувати виклики які виникають в зв'язку з наявними слабкими сторонами можна за рахунок можливостей, а саме відсутність якісного водопостачання та водовідведення в населених пунктах громади, критичний стан дорожньої інфраструктури в селах та між ними, зношена матеріально-технічна база закладів культури, медицини та освіти, відсутність соціального житла в наслідок чого спостерігається відтік кадрів. У значній мірі ці виклики можуть бути усунуті завдяки таким факторам як державні субвенції на розвиток інфраструктури територіальних громад, збільшення надходжень до бюджету Павлівської ТГ внаслідок бюджетної децентралізації, а також через залучення у розвиток громади коштів в рамках програми Ukraine Facility (UF) та ресурсів проектів міжнародної технічної допомоги на відновлення інфраструктури.

Такі несприятливі для розвитку ТГ фактори як відсутність робочих місць у громаді можуть компенсуватися такими можливостями як розвиток виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, розвитку соціального підприємництва у сфері громадського обслуговування, виведення промислової та сільськогосподарської продукції на європейські ринки (в межах квот та після сертифікації) та розвиток туризму, де внаслідок створення нових робочих місць будуть зростати доходи населення громади та відповідно рівень і якість життя мешканців громади. Така тенденція дозволить утримувати молодих людей у громаді та підвищити народжуваність.

Сектор «Виклики»

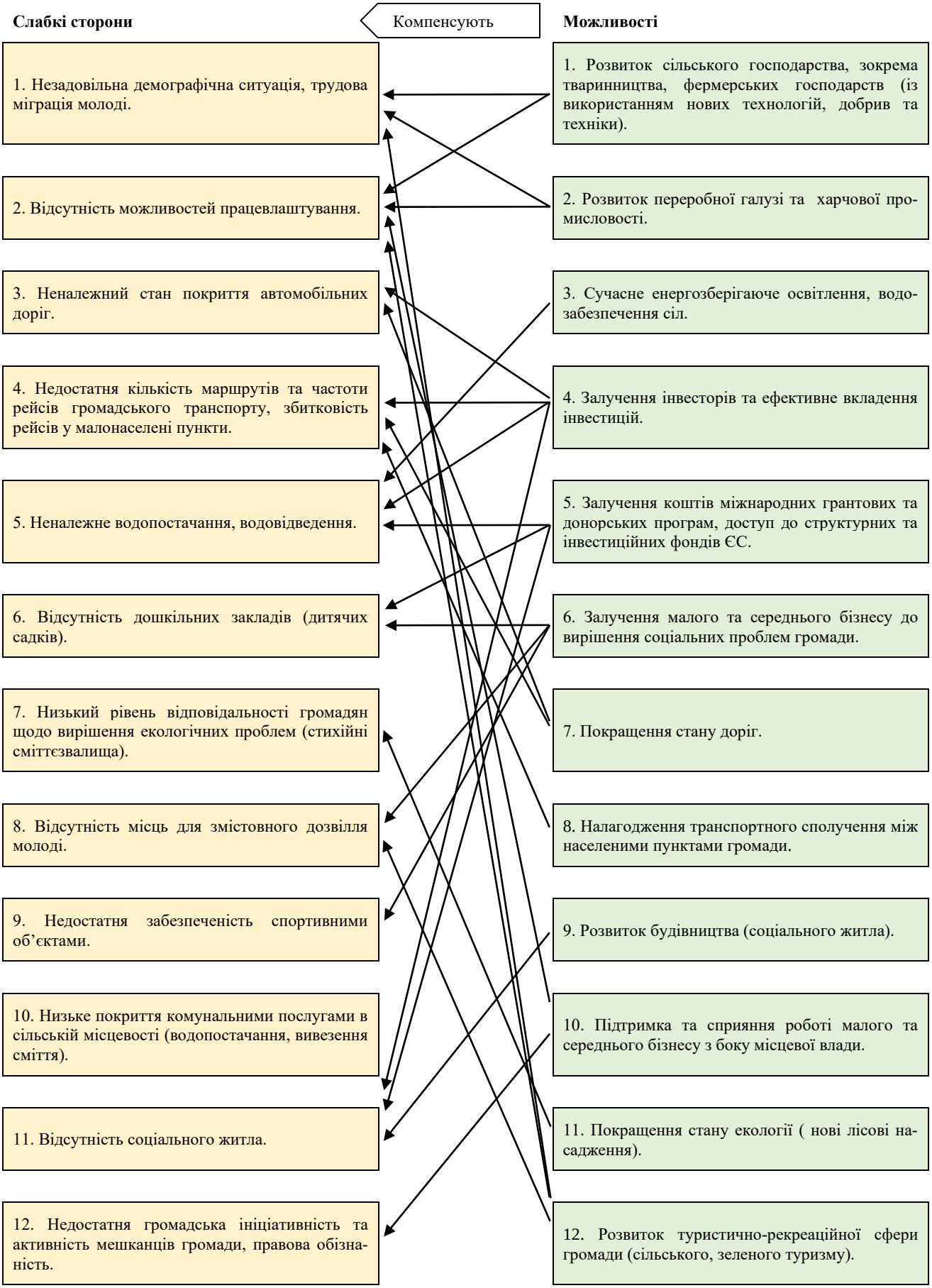

Аналіз у секторі «РИЗИКИ»

Загалом в сучасних умовах усі загрози для економічного розвитку територіальної громади пов'язані та є похідними від воєнних дій, які тривають на території України, і їх непередбачуваності. Це і ризик підвищення податкового навантаження на бізнес та населення з метою наповнення державного і місцевих бюджетів, загроза стримування руху в напрямі децентралізації, низький рівень інвестування в інноваційні процеси, зниження темпів розвитку підприємництва. Ці загрози супроводжуються численними ризиками для розвитку громади, яка розташована близько до фронту, що може спричинити руйнування інфраструктурних та комунальних об'єктів громади в результаті ракетних обстрілів. У період активної фази війни та у періоді після війни існує ризик перекладання на місцеве самоврядування державних фінансових зобов'язань щодо забезпечення соціальних стандартів, а за умови недостатності власних коштів громади (доходу) для вирішення соціальних проблем це може мати вкрай негативні наслідки для її розвитку. З другого боку, існують фінансові ризики для розвитку суб'єктів господарювання на території Павлівської громади.

Можливе погіршення екологічної ситуації через впливи війни. Зовнішні економічні та політичні фактори (воєнний стан, зміни законодавства, коливання національної економіки), що можуть впливати на стабільність розвитку громади.

Складна економічна ситуація в державі, ускладнення доступу до дешевих кредитних ресурсів, інфляційні процеси, зростання вартості енергоносіїв, логістики та сировини може призвести до банкротства окремих суб'єктів, погіршенням фінансового стану інших та зниженням темпів появи нових підприємств. Усе це матиме негативний наслідок для громади, оскільки зменшить обсяги податкових надходжень до місцевого бюджету і стимулюватиме зростання безробіття та виїзд жителів з громади.

Сектор «Ризики»

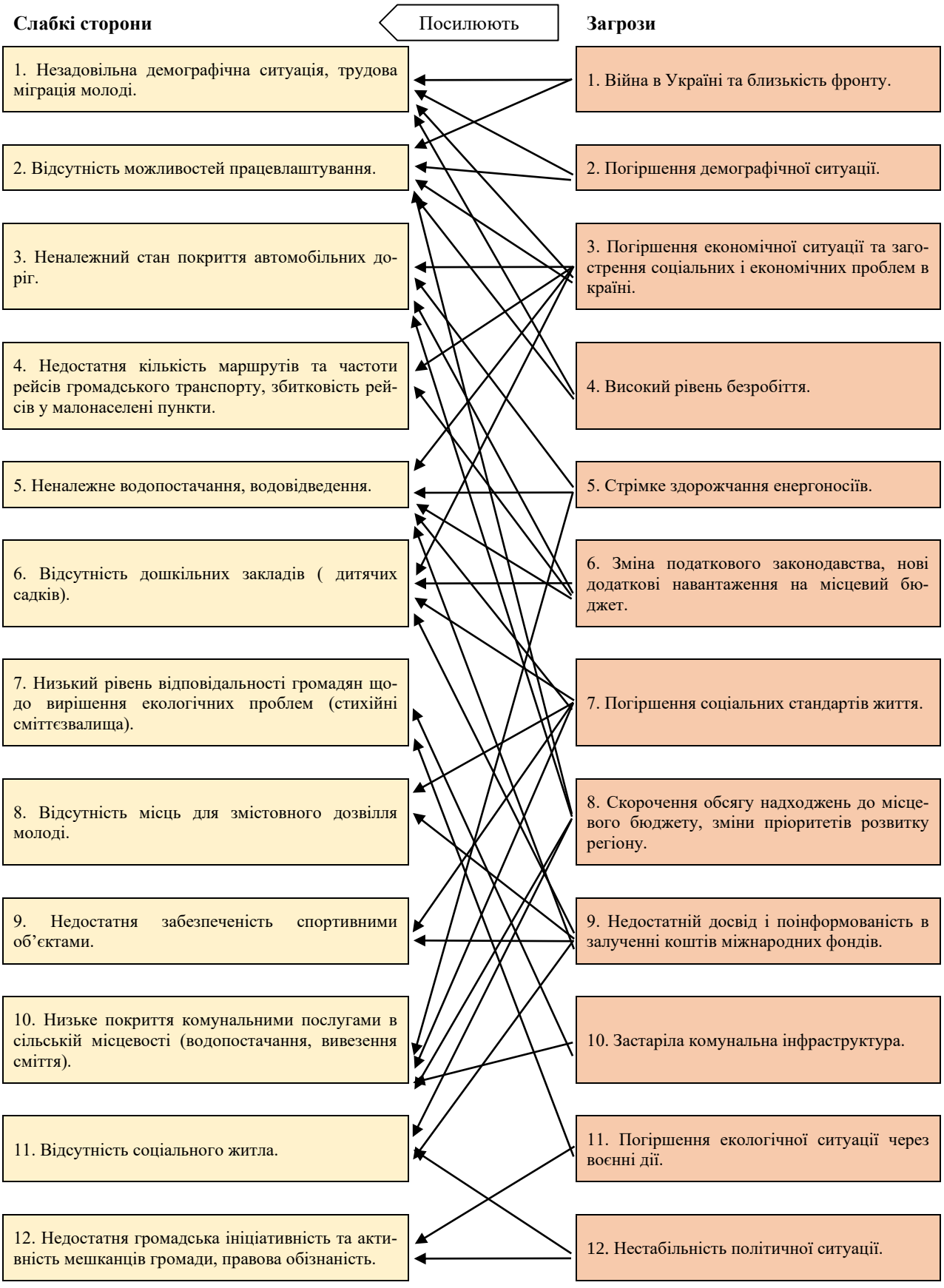

Сектор «Порівняльні переваги»

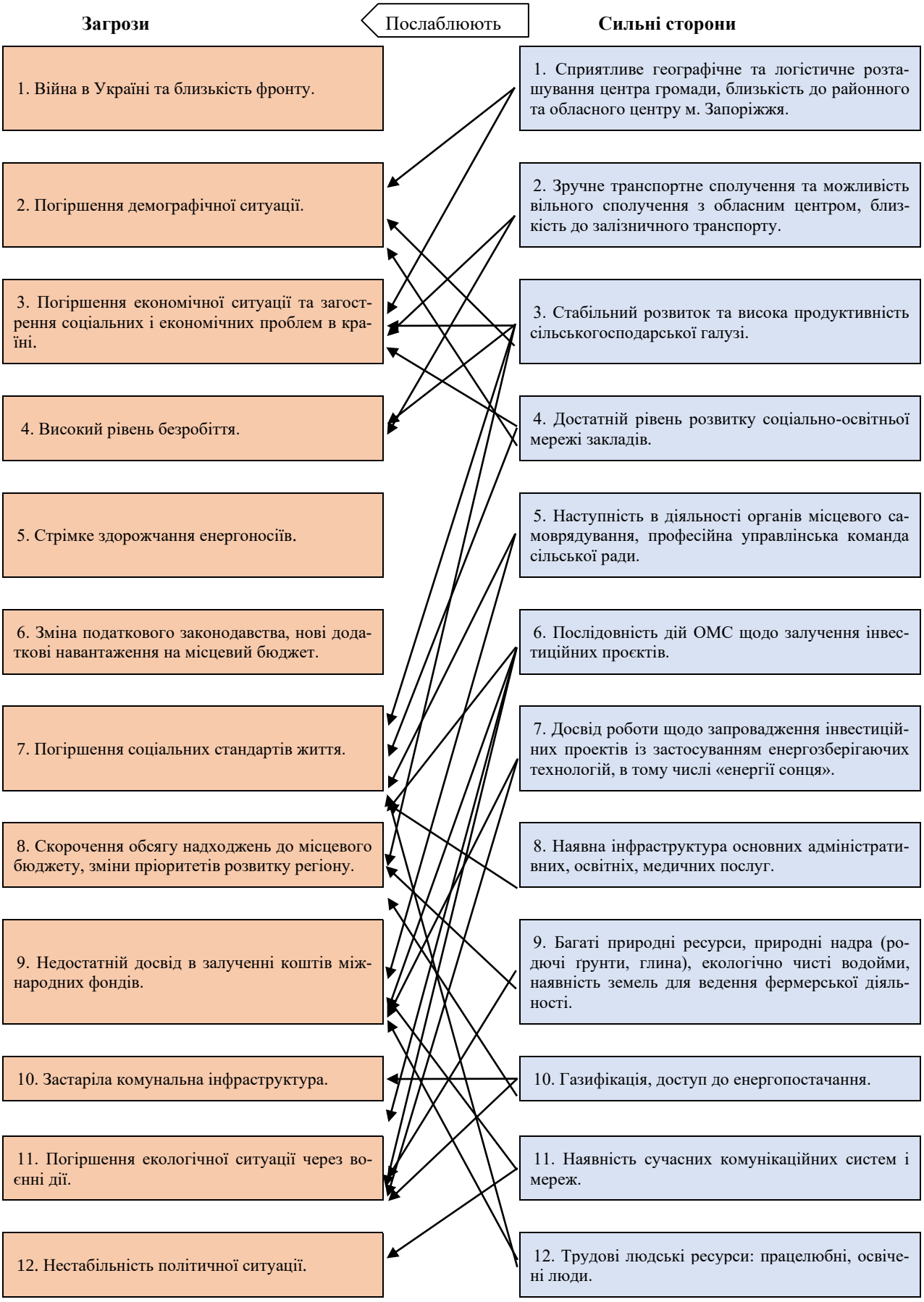

ПРОТИДІЯ (ВИЗНАЧЕНА В РЕЗУЛЬТАТІ АНАЛІЗУ ЗАГРОЗ І СИЛЬНИХ СТОРІН)

У результаті аналізу сильних сторін і загроз розвитку Павлівської громади визначено параметри протидії, до яких передовсім відносяться:

Виклик та загроза розвитку територіальної громади в умовах війни та післявоєнного відновлення є зниження її фінансової підтримки з державного бюджету, згортання значної частини державних програм, скорочення спрямування бюджетних ресурсів на соціальні цілі, інфраструктурні проєкти та підтримку місцевого самоврядування. Існує загроза, що цей процес супроводжуватиметься скороченням обсягів міжбюджетних трансфертів з державного до місцевих бюджетів (зокрема, зменшення освітньої субвенції), що може негативно вплинути на рівень фінансової спроможності громади. Нівелювати цю загрозу Павлівська громада може завдяки підвищенню рівня фінансової спроможності власного бюджету шляхом проведення робіт по роз'ясненню перспектив для бізнесу та мешканців, які проживають і ведуть бізнес діяльність на території громади. Це акумулюватиме надходження додаткових податків до місцевого бюджету, що забезпечує громаді відповідний рівень стійкості в умовах різних економічних потрясінь, а також ефективному використанню потенційних інвестиційних майданчиків для залучення інвесторів на власну територію.

Однією із вагомих загроз є недостатній рівень забезпеченості спорудами цивільного захисту, матеріального резерву та безпеки для мешканців громади у зв'язку з техногенними аваріями та загрозою військової агресії. Але дана загроза може нівелюватися ефективною муніципальною політикою, націленої на впровадження проєктів безпеки вже у найближчій перспективі за рахунок коштів державного бюджету та залучення додаткового фінансування міжнародних донорських організацій.

Табл. 2.2. Порівняльна таблиця переваг, викликів і ризиків для стратегічного розвитку Павлівської ТГ

Категорія	Сильні сторони / Можливості	Слабкі сторони / Загрози	Пріоритетні напрями розвитку
Географія та інфраструктура	-Близькість до Запоріжжя - Проходження автошляхів - Наявність залізничного сполучення	- Наявність містобудівної документації - Недостатня кількість вільних ділянок під інвестиції	- Просторове планування
Населення та демографія	- Притік ВПО -Трудові ресурси	-Негативна динаміка міграції - Відтік молоді	- Програми зайнятості - Освітні ініціативи
Бізнес та економіка	- Інвестиційно привабливі території - Зростання кількості підприємців - Розвинена сфера зв'язку	- Слабкий проектний менеджмент - Низький рівень інвестицій	- Підтримка Бізнесу - Формування інвестпаспорта
Туризм та відпочинок	- Природні краєвиди - Водойми - Історико-культурний потенціал	- Поганий санітарний стан водойм - Недостатня туристична інфраструктура	- Розвиток рекреації - Екотуризм

Соціальна сфера	- Розвиток адміністративних послуг	- Брак закладів дошкільної освіти -Неінклюзивне середовище - Низька громадська активність	- Освітня та інфраструктурна модернізація
Фінансування та зовнішні ресурси	- Доступ до грантів і програм ЄС - Потенціал субвенцій - Співпраця з урядовими структурами	- Нестабільність політичної ситуації - Призупинення реформ	- Залучення донорів - Прозоре управління
Екологія та ЖКГ	- Перспективи екотуризму	- Низька якість водопостачання і водовідведення - Погіршення екологічної ситуації, стихійні сміттєзвалища	- Модернізація ЖКГ - Екологічні проєкти

Висновок: Переваги Павлівської громади — це вигідне розташування, потенціал для розвитку бізнесу та туризму. Водночас громада стикається з серйозними викликами у сферах планування, інфраструктури, інвестування та соціальних послуг.

Пріоритетами стратегії розвитку до 2030 року мають стати:

- створення інституцій для підтримки підприємництва та інвесторів,
- розвиток комунікацій з громадою,
- модернізація соціальної інфраструктури та мереж ЖКГ,
- активне залучення ресурсів міжнародної технічної допомоги.

Ці напрями дозволять зміцнити економічну стійкість громади та забезпечити високий рівень якості життя її мешканців.

РОЗДІЛ ІІІ. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Сценарне моделювання є важливою методологічною базою стратегічного вибору. Сценарій – деяка послідовність подій, які можуть відбутися в майбутньому із значною долею ймовірності за певних умов. Такі умови, чи фактори, поділяються на внутрішні та зовнішні.

В основі кожного сценарію мають бути покладені базові сценарні припущення, за яких можуть виникати ті чи інші фактори впливу.

Негативний вплив воєнних дій на території України та неможливість наразі визначити наслідки російської агресії унеможливлюють розроблення реалістичних прогнозів економічного і соціального розвитку територіальної громади та, як наслідок, бюджетних показників на середньостроковий період. Так, характерною ознакою поточного стану є високий ступінь невизначеності, як з погляду часового проміжку й інтенсивності військових дій, припущень щодо зовнішньоекономічної кон'юнктури (волатильність цін на світових товарних ринках, уповільнення зростання ключових торговельних партнерів). Значна невизначеність щодо ключових припущень макроекономічного розвитку обумовлює наявність різних сценаріїв прогнозу зі значним ступенем відхилення. Високі ризики ускладнюють процес прогнозування та знижують точність прогнозів. Адже все залежить від того, як розвиватимуться події на фронті, наскільки ефективними будуть реформи, міцним діалог влади з бізнесом, із суспільством, наскільки сервісно надаватимуться державні послуги, чи матиме місце тиск на бізнес у будь-яких його форматах. Точно відповісти, як саме розвиватиметься економіка України та громади наступні декілька років, неможливо, оскільки сам розвиток чи зміни визначатимуться військовими та політичними факторами. Можливо лише окреслити сценарії. А зважувати їх за ймовірністю та ризиками реалізації доцільно в процесі виконання Стратегії в залежності від змін зовнішніх та внутрішніх умов. Основні прогнозні показники є попередньо-орієнтовними та надалі можуть бути скориговані на основі уточнення статистичних даних, зміни поточної військової, соціально-економічної ситуації та сценарних умов функціонування економіки з урахуванням внутрішніх і зовнішніх ризиків та загроз розвитку.

Сценарій 1 розвитку громади за умови відсутності зовнішніх джерел підтримки та покращення демографічної ситуації.

1. Суть сценарію

У Павлівську територіальну громаду повертаються молоді сім'ї з дітьми, жителі, що перебували за кордоном чи на інших територіях України. Процеси повернення жителів відбуваються на фоні покращення безпекової ситуації. Також це сприяє збільшенню кількості кваліфікованих кадрів в різних сферах життя громади. Однак попри позитивний аспект, триває зменшення підтримки міжнародних партнерів, зменшення можливостей державного фінансування та підтримки територіальних громад.

Базові припущення: національний і регіональний рівні.

- Інтенсивність війни залишається контрольованою: бойові дії віддалені від регіону, де розташована громада.
- Обсяги міжнародної допомоги Україні різко зменшуються.
- Державні програми регіонального розвитку фінансуються вибірково або фактично заморожені. Державні програми не орієнтуються на підтримку громад.
- Громади з низькою спроможністю не отримують підтримки для модернізації інфраструктури та економічного розвитку.

- Національна економіка демонструє стагнацію або низькі темпи деградації, що не дозволяє збільшити фінансування регіонів.
- На регіональному рівні економічні ресурси розподіляються нерівномірно — пріоритет отримують більш спроможні території.
- Відбувається посилення централізації бюджетних ресурсів.
- Держава зосереджує фінансування у ключових регіональних центрах, тоді як периферійні громади отримують мінімальну підтримку щодо освіти, медицини та соціальних послуг.
- Місцеві бюджети отримують обмежений фінансовий ресурс, достатній переважно для підтримки базових функцій.
- Програми розвитку на рівні громад припиняють реалізовуватися через нестачу коштів.
- На загальнонаціональному рівні триває депопуляція, але відбувається часткове повернення населення та стабілізація народжуваності. У низці прифронтових громад спостерігається помірне міграційне зростання.
- Ринок праці залишається незбалансованим, трудова міграція — високою.
- Функціонування енергетичної системи залишається нестабільним, часті аварії й дефіцит потужностей впливають на розвиток територій.
- Україна загалом стикається з підвищенням посушливості та нерівномірністю опадів, особливо у степовій зоні.
- На рівні Запорізької області загострюється проблема дефіциту водних ресурсів, знижується рівень підземних вод.

Базові припущення: місцевий рівень.

- Демографічна ситуація поступово стабілізується та покращується: частина населення повертається, зростає народжуваність.
- Фінансові ресурси громади залишаються обмеженими, а власні доходи зростають повільно й не забезпечують можливостей для масштабних інвестиційних чи модернізаційних проєктів.
- Зовнішня фінансова та технічна підтримка від держави, донорів чи інвесторів відсутня або мінімальна, що змушує громаду покладатися виключно на власні ресурси, домогосподарства та локальний бізнес.
- Економіка громади зберігає сільськогосподарську спеціалізацію, але невисока технологічність аграрного виробництва та дефіцит інвестицій стримують її розвиток.
- Місцевий ринок праці залишається слабким, нові робочі місця не створюються, а сезонна зайнятість та маятникова міграція залишаються домінантними формами трудової активності.
- Комунальна інфраструктура зношена та потребує модернізації, однак ресурси дозволяють лише підтримувати її в робочому стані або здійснювати точковий ремонт у разі аварій.
- Екологічний стан території погіршується через виснажливе землеробство, а також через зростаюче навантаження на природні ресурси.

- Місцева влада діє в умовах низької спроможності, пріоритетизуючи базові потреби (енергопостачання, водозабезпечення, дороги) без можливості розвивати інноваційні або стратегічні напрямки.

Для економіки та зайнятості.

- Більшість місцевих підприємців орієнтуються на збереження поточних операцій без можливості масштабування.
- Громада не здатна задовольнити попит на робочі місця, що призводить до прихованого безробіття, сезонної зайнятості, появи тіньової економіки тощо
- Сільськогосподарський сектор, який є основою економіки громади, залишається технологічно відсталим через брак інвестицій у технічне забезпечення, впровадження інноваційних підходів до землеробства. Урожайність знижується, конкурентоспроможність агропродукції падає.
- Обмеженість місцевих фінансових ресурсів звужує можливості громади підтримувати комунальні підприємства. Частина з них скорочує персонал, переходить на мінімальні обсяги надання послуг.
- Характерним є високий рівень трудової та маятникової міграції: мешканці працездатного віку все частіше обирають сезонні заробітки в інших регіонах / за кордоном або постійно працевлаштовані в місті Запоріжжі / інших населених пунктах регіону, що зменшує економічну активність у громаді.
- Погіршення стану доріг та нестабільність енергопостачання збільшують витрати бізнесу й роблять громаду менш привабливою для потенційних інвесторів.
- Розрив між потребами ринку праці та рівнем кваліфікації населення збільшується: громада не має ресурсів для впровадження програм перекваліфікації чи створення центрів професійного розвитку.
- Домогосподарства дедалі частіше покладаються на самоорганізацію, дрібне фермерство та підсобні господарства як головні джерела доходу, що робить економіку громади більш фрагментованою та нестійкою.

Для соціальної сфери та якості життя.

- Соціальна інфраструктура поступово занепадає через відсутність коштів. Виділення коштів місцевого бюджету на ремонт закладів соціальної інфраструктури регламентовано лише при аварійних ситуаціях.
- Відсутність інвестицій у модернізацію закладів обмежує доступ дітей і молоді до сучасної освіти.
- Постає потреба у функціонуванні дошкільних закладів освіти, що відкриваються на базі існуючих комунальних закладів, зокрема шкіл, без належного технічного забезпечення та за браку кваліфікованих кадрів.
- Якість надання базових соціальних послуг погіршується: освітні заклади працюють із перевантаженням, кадровий дефіцит зростає, оновлення обладнання фактично не здійснюється.
- Якість медичного обслуговування знижується через зношеність матеріально-технічної бази, обмежений доступ до спеціалізованих послуг та відсутність можливостей для підвищення кваліфікації персоналу.
- На тлі обмежених можливостей наявної соціальної інфраструктури посилюються процеси самоорганізації: мешканці об’єднуються у локальні спільноти, ініціюють

культурні та освітні заходи, облаштовують громадські простори та вирішують частину проблем власними силами.

- Погіршується доступність соціальних послуг для вразливих груп населення: людей старшого віку, осіб з інвалідністю, малозабезпечених сімей.

- Рівень якості життя знижується: зростає залежність домогосподарств від власних ресурсів, з'являється потреба в самоорганізації громадян для вирішення локальних проблем, які раніше забезпечувалися муніципально.

- Мобільність населення обмежується через погіршення транспортного сполучення, що ускладнює доступ до отримання послуг.

- Серед мешканців зростає відчуття нестабільності, втоми та недовіри до влади. Відсутність програм психосоціальної підтримки посилює соціальну напругу.

Для довкілля та ресурсів.

- Масовий неконтрольований забір підземних вод призведе до зниження рівня ґрунтових вод, які живлять малі річки Вільнянка та Солона. В умовах посушливого степового клімату це прискорить їхнє пересихання та перетворення на сезонні струмки.

- Через брак фінансування на розвиток сучасної інфраструктури поводження з відходами, зокрема будівництво сортувальної лінії, збільшується обсяги захоронення та накопичення побутових відходів, у тому числі кількість стихійних сміттєзвалищ. Громада залежить від дороговартісного вивезення сміття до Запоріжжя.

- Погіршується якість ґрунтів через виснажливе землеробство, відсутність сучасних технологій обробітку та моніторингу. Родючість орних земель падає, аграрний потенціал громади поступово зменшується.

- Сільське господарство стикається з посиленням посушливих явищ, суховіїв та нерівномірним розподілом опадів. Без зовнішнього фінансування на впровадження систем зрошення й меліорації, ефективність використання ріллі знизиться.

Для інфраструктури (житлової, інженерної, транспортної).

- Брак коштів призводить до деградації житлової забудови, що відновлюється точково й хаотично за кошти домогосподарств.

- Низький рівень спроможності й інвестиційної привабливості громади стримує планування проєктів житлової забудови та відповідно розбудову сучасного житла.

- Електропостачання, газопостачання, водопостачання населених пунктів громади нестабільне, зростає кількість та частота аварійних ситуацій.

- Через фінансову неспроможність громада не впроваджує проєкти з енергоефективності та розвитку відновлюваної енергетики. Зберігається залежність від традиційних джерел енергії, що підсилює вразливість громади до енергетичних криз.

- Критичним стає питання водозабезпечення населених пунктів. Обсяги споживання води збільшуються, що на фоні зношеності водопровідних мереж та втрат води на рівні 60% спричиняє дефіцит питної води. Коштів на капітальну модернізацію мереж чи буріння нових глибоководних свердловин бракує.

- Транспортна інфраструктура зношується: стан дорожнього покриття погіршується, його відновлення реалізується за принципом «латання ям» на автошляхах, що сполучають найбільші населені пункти громади між собою та з обласним центром – містом Запоріжжя.

Сценарій 2 розвитку громади за умови підвищення фінансово-економічної спроможності та покращення демографічної ситуації.

Суть сценарію

Павлівська територіальна громада досягла нового етапу розвитку: повернення молодих сімей з дітьми, кваліфікованих кадрів, що створює умови для розвитку бізнесу, покращення якості послуг в соціальній та комунальній сфері. Залучення ресурсів для відновлення технічної інфраструктури, соціальних закладів та інвестицій в економіку громади сприяють поліпшенню якості життя, соціальній згуртованості та сталому розвитку громади.

Базові припущення: національний і регіональний рівні.

- Національна економіка демонструє стійке зростання, що дозволяє державі збільшувати фінансування регіонального розвитку.
- Державні програми підтримки громад — інвестиційні, інфраструктурні, соціальні, енергетичні — стабільно фінансуються та розширюються.
- Фінансова децентралізація поглиблюється: більше податкових надходжень залишається на місцевому рівні.
- Регіони, зокрема сільські та периферійні, отримують доступ до грантових і кредитних інструментів міжнародних партнерів.
- Підприємництво підтримується через національні програми розвитку МСП, доступ до кредитів, податкові стимули.
- Триває поступове повернення населення з-за кордону завдяки стабілізації безпекової ситуації.
- Народжуваність стабілізується, спостерігається помірне її зростання.
- Держава впроваджує програми підтримки сімей з дітьми, підтримки молоді та залучення кваліфікованих спеціалістів у регіони.
- Інтенсивність війни залишається контрольованою: бойові дії віддалені від регіону, де розташована громада.
- Держава забезпечує стабільну роботу критичної інфраструктури, інвестує в модернізацію енергетичної системи.
- Держава та регіональні адміністрації підтримують впровадження сучасних систем поводження з відходами та розвитку «зеленої» енергетики.

Базові припущення: місцевий рівень.

- Власні доходи громади зростають завдяки розширенню економічної бази, збільшенню підприємницької активності.
- Громада активно залучає зовнішні ресурси — гранти, інвестиції, державні програми — і має достатню інституційну спроможність для роботи з ними.
- Місцева влада демонструє ефективність стратегічного планування та здатність реалізовувати масштабні проєкти.
- З’являються нові підприємства, зокрема у сфері агропереробки, логістики, сфери послуг.
- Місцевий бізнес має доступ до фінансових ресурсів і консультативної підтримки.

- Населення громади збільшується за рахунок повернення внутрішніх і зовнішніх мігрантів, а також завдяки позитивній динаміці народжуваності.
- Стабільність та розвиток громади стимулюють молодь залишатися. Місцева політика залучення кваліфікованих кадрів приваблюють нових фахівців у соціальній, освітній та медичній сферах.
- Підвищується частка економічно активного населення.
- Є достатні ресурси для модернізації освітніх, медичних та культурних закладів.
- Громада робить ставку на розвиток культурного життя, спорту, молодіжних центрів і безбар'єрних просторів.
- Зростає соціальна згуртованість, активно діють громадські організації, молодіжні ініціативи та волонтерські проєкти.
- Комунальна інфраструктура поступово модернізується та розширюється.
- Громада активно впроваджує енергоефективні рішення та цифрові сервіси.
- Житловий фонд оновлюється, створюються умови для нового будівництва.
- У громади є ресурс і політична воля для реалізації природоохоронних проєктів.
- Впроваджується системний моніторинг стану довкілля, ведеться робота з відновлення лісосмуг, водойм та зелених зон.
- Розвивається інфраструктура сортування та переробки відходів.
- Громада підтримує розвиток відновлюваної енергетики та енергоефективності.

Для економіки та зайнятості.

- Розвивається малий і середній бізнес, створюються нові підприємства, зокрема агропереробні, створюються нові робочі місця.
- Підприємства отримують доступ до програм фінансової та консультаційної підтримки, що дозволяє впроваджувати інновації, розширювати виробництва та підвищувати конкурентоспроможність місцевої економіки.
- Сільськогосподарський сектор модернізується: впроваджуються сучасні технології обробітку землі, розбудовуються зрошувальні системи, агротехнології підвищують урожайність і якість продукції.
- Підвищується стабільність доходів домогосподарств.
- Підвищується рівень кваліфікації населення: впроваджуються програми перекваліфікації, навчальні курси та центри професійного розвитку.
- Надається житло кваліфікованим кадрам у сфері медицини, освіти.
- Інвестиційний клімат громади стає більш привабливим, забезпечується довгостроковий розвиток та стабільність економіки.

Для соціальної сфери та якості життя.

- Збільшення фінансових ресурсів громади дозволяє модернізувати та підтримувати соціальну інфраструктуру: ремонтуються та оновлюються школи, будинки культури та спортивні споруди.

- Освітні заклади отримують сучасне обладнання, впроваджують нові навчальні програми та технології, що забезпечує доступ дітей і молоді до якісної та конкурентоспроможної освіти.
- Відкрито нові дошкільні заклади з належним технічним забезпеченням та достатньою кількістю кваліфікованих педагогів.
- Відкрито медичний заклад із сучасним обладнання, доступом до спеціалізованих послуг та висококваліфікованим персоналом.
- Впроваджується політика безбар'єрності: реалізуються програми соціальної підтримки для людей старшого віку, осіб з інвалідністю та малозабезпечених сімей; створюється безбар'єрне середовище; відкривається ветеранський простір.
- Активно реалізуються культурні та спортивні ініціативи: громада організовує масові заходи, фестивалі, конкурси, спортивні турніри, створює простори для активного дозвілля населення.
- Розвивається горизонтальна взаємодія: мешканці беруть участь у громадських проектах, ініціативах та волонтерських програмах, що сприяє згуртованості та підвищенню соціальної капіталізації.
- Підвищується рівень життя населення.
- Відновлення та розвиток зелених зон, парків і громадських просторів підвищує комфорт і якість життя населення, створює додаткові можливості для рекреації та спорту.
- Зростає відчуття стабільності, довіри до влади та оптимізму щодо майбутнього громади.

Для довкілля та ресурсів.

- Впроваджуються програми охорони й моніторингу довкілля, відновлюються та підтримуються природні екосистеми.
- Здійснюється відновлення та утримання лісосмуг, прибережних захисних смуг і малих водойм.
- Впроваджуються сучасні технології поводження з відходами, розвивається інфраструктура сортування, переробки та утилізації сміття, що значно знижує рівень забруднення території та мінімізує появу стихійних сміттєзвалищ.
- Розвиваються проєкти з енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії.
- Програми освіти та просвітництва населення з питань довкілля сприяють формуванню екологічної культури.

Для інфраструктури (житлової, інженерної, транспортної).

- Впроваджується житлова політика: здійснюється реконструкція та модернізація наявного житлового фонду, розбудовується сучасне житло, зокрема котеджна забудова.
- Системи водопостачання, водовідведення, газо- та електропостачання модернізуються та розширюються.
- Транспортна інфраструктура розвивається: покращується стан дорожнього покриття, забезпечується зручне сполучення між населеними пунктами громади та обласним центром.

- Реалізуються проєкти енергоефективності в будівлях соціальної та житлової сфери.
- Підвищується рівень цифровізації громади.

Сценарій 3 розвитку громади за умови відсутності зовнішніх джерел підтримки та погіршення демографічної ситуації

Суть сценарію

В Павлівській територіальній громаді продовжується скорочення чисельності населення на фоні продовження війни, наближення бойових дій до території громади.

Також відбувається зменшення міжнародної підтримки, дефіцит держаних ресурсів та інших джерел. Економіка громади деградує, інфраструктура руйнується, а соціальна сфера занепадає. Погіршується якість життя населення, посилюється недовіра до влади.

Базові припущення: національний та регіональний рівень

- Інтенсивність війни залишається контрольованою: бойові дії віддалені від регіону, де розташована громада.
- Обсяги міжнародної допомоги Україні різко зменшуються.
- Державні програми регіонального розвитку фінансуються вибірково або фактично заморожені. Державні програми не орієнтуються на підтримку громад.
- Громади з низькою спроможністю не отримують підтримки для модернізації інфраструктури та економічного розвитку.
- Національна економіка демонструє стагнацію або низькі темпи деградації, що не дозволяє збільшити фінансування регіонів.
- На регіональному рівні економічні ресурси розподіляються нерівномірно — пріоритет отримують більш спроможні території.
- Відбувається посилення централізації бюджетних ресурсів.
- Держава зосереджує фінансування у ключових регіональних центрах, тоді як периферійні громади отримують мінімальну підтримку щодо освіти, медицини та соціальних послуг.
- Місцеві бюджети отримують обмежений фінансовий ресурс, достатній переважно для підтримки базових функцій.
- Програми розвитку на рівні громад припиняють реалізовуватися через нестачу коштів.

Базові припущення: місцевий рівень

- На фоні продовження бойових дій демографічна ситуація в громаді погіршується – продовжується відтік жителів і ВПО до більш безпечних регіонів.
- Фінансові ресурси громади залишаються обмеженими, а власні доходи зростають повільно й не забезпечують можливостей для масштабних інвестиційних чи модернізаційних проєктів.

- Зовнішня фінансова та технічна підтримка від держави, донорів чи інвесторів відсутня або мінімальна, що змушує громаду покладатися виключно на власні ресурси, домогосподарства та локальний бізнес.
- Місцевий ринок праці залишається слабким, нові робочі місця не створюються, а сезонна зайнятість та маятникова міграція залишаються домінантними формами трудової активності.
- Комунальна інфраструктура зношена та потребує модернізації, однак ресурси дозволяють лише підтримувати її в робочому стані або здійснювати точковий ремонт у разі аварій.

Для економіки та зайнятості.

- Громада не здатна задовольнити попит на робочі місця, що призводить до прихованого безробіття, сезонної зайнятості, появи тіньової економіки тощо
- Сільськогосподарський сектор, який є основою економіки громади, залишається технологічно відсталим через брак інвестицій у технічне забезпечення, впровадження інноваційних підходів до землеробства. Урожайність знижується, конкурентоспроможність агропродукції падає.
- Обмеженість місцевих фінансових ресурсів звужує можливості громади підтримувати комунальні підприємства. Частина з них скорочує персонал, переходить на мінімальні обсяги надання послуг.
- Характерним є високий рівень трудової та маятникової міграції: мешканці працездатного віку все частіше обирають сезонні заробітки в інших регіонах / за кордоном або постійно працевлаштовані в місті Запоріжжі / інших населених пунктах регіону, що зменшує економічну активність у громаді.
- Погіршення стану доріг та нестабільність енергопостачання збільшують витрати бізнесу й роблять громаду менш привабливою для потенційних інвесторів.
- Розрив між потребами ринку праці та рівнем кваліфікації населення збільшується: громада не має ресурсів для впровадження програм перекваліфікації чи створення центрів професійного розвитку.
- Домогосподарства дедалі частіше покладаються на самоорганізацію, дрібне фермерство та підсобні господарства як головні джерела доходу, що робить економіку громади більш фрагментованою та нестійкою.

Для соціальної сфери та якості життя.

- Темпи скорочення чисельності населення територіальної громади збільшуються.
- Соціальна інфраструктура поступово занепадає через відсутність коштів. Виділення коштів місцевого бюджету на ремонт закладів соціальної інфраструктури регламентовано лише при аварійних ситуаціях.
- Відсутність інвестицій у модернізацію закладів обмежує доступ дітей і молоді до сучасної освіти.
- Якість надання базових соціальних послуг погіршується: кадровий дефіцит зростає, оновлення обладнання фактично не здійснюється.
- Якість медичного обслуговування знижується через зношеність матеріально-технічної бази, обмежений доступ до спеціалізованих послуг та відсутність можливостей для підвищення кваліфікації персоналу.

- Погіршується доступність соціальних послуг для вразливих груп населення: людей старшого віку, осіб з інвалідністю, малозабезпечених сімей.
- Рівень якості життя знижується: зростає залежність домогосподарств від власних ресурсів, з'являється потреба в самоорганізації громадян для вирішення локальних проблем, які раніше забезпечувалися місцевим самоврядуванням.
- Мобільність населення обмежується через погіршення транспортного сполучення, що ускладнює доступ до отримання послуг.
- Серед мешканців зростає відчуття нестабільності, втоми та недовіри до влади. Відсутність програм психосоціальної підтримки посилює соціальну напругу

Для довкілля та ресурсів.

- Через брак фінансування на розвиток сучасної інфраструктури поводження з відходами, збільшується обсяги захоронення та накопичення побутових відходів, у тому числі кількість стихійних сміттєзвалищ. Громада залежить від дороговартісного вивезення сміття до Запоріжжя.
- Погіршується якість ґрунтів через виснажливе землеробство, відсутність сучасних технологій обробітку та моніторингу. Родючість орних земель падає, аграрний потенціал громади поступово зменшується.
- Сільське господарство стикається з посиленням посушливих явищ, суховіїв та нерівномірним розподілом опадів. Без зовнішнього фінансування на впровадження систем зрошення й меліорації, ефективність використання ріллі знизиться.
- Зменшення економічної та соціальної активності сприяє самовідновленню природи.

Для інфраструктури (житлової, інженерної, транспортної).

- Брак коштів призводить до деградації житлової забудови, що відновлюється точково й хаотично за кошти домогосподарств.
- Низький рівень спроможності й інвестиційної привабливості громади стримує планування проєктів житлової забудови та відповідно розбудову сучасного житла.
- Збільшується кількість занедбаних будинків, аварійні будинки не ремонтуються
- Електропостачання, газопостачання, водопостачання населених пунктів громади нестабільне, зростає кількість та частота аварійних ситуацій.
- Через фінансову неспроможність громада не впроваджує проєкти з енергоефективності та розвитку відновлюваної енергетики. Зберігається залежність від традиційних джерел енергії, що підсилює вразливість громади до енергетичних криз.
- Критичним стає питання водозабезпечення населених пунктів. На фоні зношеності водопровідних мереж та втрат води на рівні 60% спричиняє дефіцит питної води. Коштів на капітальну модернізацію мереж чи буріння нових глибоководних свердловин бракує.
- Транспортна інфраструктура зношується: стан дорожнього покриття погіршується, його відновлення реалізується за принципом «латання ям» на автошляхах, що сполучають найбільші населені пункти громади між собою та з обласним центром – містом Запоріжжя.

Сценарій 4 розвитку громади за умови погіршення демографічної ситуації та підвищення фінансово-економічної спроможності

Суть сценарію

Сценарій описує ситуацію, коли інфраструктура громади починає активно відновлюватися за рахунок зовнішніх програм, державної чи донорської підтримки, але відтік населення продовжується, збільшується дефіцит кваліфікованих кадрів в бізнесі, соціальній та комунальній сферах.

Базові припущення: національний та регіональний рівень

- Національна економіка демонструє стійке зростання, що дозволяє державі збільшувати фінансування регіонального розвитку.
- Держава та міжнародні партнери запускають програми масштабного відновлення, спрямовані також на громади Запорізького регіону. Стабільно фінансуються інфраструктурні, соціальні, енергетичні проекти.
- Фінансова децентралізація поглиблюється: більше податкових надходжень залишається на місцевому рівні.
- Регіони, зокрема сільські та периферійні, отримують доступ до грантових і кредитних інструментів міжнародних партнерів.
- Підприємництво підтримується через національні програми розвитку МСП, доступ до кредитів, податкові стимули.
- Держава забезпечує стабільну роботу критичної інфраструктури, інвестує в модернізацію енергетичної системи.
- Інтенсивність війни залишається контрольованою: бойові дії віддалені від регіону, де розташована громада.

Базові припущення: місцевий рівень.

- Громада активно залучає зовнішні ресурси — гранти, інвестиції, державні програми — і має достатню інституційну спроможність для роботи з ними.
- Місцева влада демонструє ефективність стратегічного планування та здатність реалізовувати масштабні проєкти.
- З’являються нові підприємства, зокрема у сфері агропереробки, логістики, сфери послуг.
- Місцевий бізнес має доступ до фінансових ресурсів і консультативної підтримки.
- Є достатні ресурси для модернізації освітніх, медичних та культурних закладів.
- Комунальна інфраструктура поступово модернізується та розширюється.
- Громада активно впроваджує енергоефективні рішення та цифрові сервіси.
- Житловий фонд оновлюється, створюються умови для нового будівництва.
- Розвивається інфраструктура сортування та переробки відходів.

- Громада підтримує розвиток відновлюваної енергетики та енергоефективності.
- Але населення дуже повільно повертається в територіальну громаду.

Для економіки та зайнятості.

- Розвивається малий і середній бізнес, створюються нові підприємства, зокрема агропереробні, створюються нові робочі місця.
- Підприємства отримують доступ до програм фінансової та консультаційної підтримки, що дозволяє впроваджувати інновації, розширювати виробництва та підвищувати конкурентоспроможність місцевої економіки.
- Сільськогосподарський сектор модернізується: впроваджуються сучасні технології обробітку землі, розбудовуються зрошувальні системи, агротехнології підвищують урожайність і якість продукції.
- Інвестиційний клімат громади стає більш привабливим, забезпечується довгостроковий розвиток та стабільність економіки.

Для соціальної сфери та якості життя.

- Збільшення фінансових ресурсів громади дозволяє модернізувати та підтримувати соціальну інфраструктуру: ремонтуються та оновлюються школи, будинки культури та спортивні споруди.
- Відкрито нові дошкільні заклади з належним технічним забезпеченням та достатньою кількістю кваліфікованих педагогів.
- Відкрито медичний заклад із сучасним обладнання, доступом до спеціалізованих послуг та висококваліфікованим персоналом.
- Впроваджується політика безбар’єрності: реалізуються програми соціальної підтримки для людей старшого віку, осіб з інвалідністю та малозабезпечених сімей; створюється безбар’єрне середовище; відкривається ветеранський простір.
- Активно реалізуються культурні та спортивні ініціативи: громада організовує масові заходи, фестивалі, конкурси, спортивні турніри, створює простори для активного дозвілля населення.
- Розвивається горизонтальна взаємодія: мешканці беруть участь у громадських проектах, ініціативах та волонтерських програмах, що сприяє згуртованості та підвищенню соціальної капіталізації.

Для довкілля та ресурсів.

- Впроваджуються програми охорони й моніторингу довкілля, відновлюються та підтримуються природні екосистеми.
- Здійснюється відновлення та утримання лісосмуг, прибережних захисних смуг і малих водойм.
- Впроваджуються сучасні технології поводження з відходами, розвивається інфраструктура сортування, переробки та утилізації сміття, що значно знижує рівень забруднення території та мінімізує появу стихійних сміттєзвалищ.
- Розвиваються проєкти з енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії.
- Створення туристичних маршрутів, розвиток екотуризму.

Для інфраструктури (житлової, інженерної, транспортної).

- Впроваджується житлова політика: здійснюється реконструкція та модернізація наявного житлового фонду, розбудовується сучасне житло, зокрема котеджна забудова.
- Системи водопостачання, водовідведення, газо- та електропостачання модернізуються та розширюються.
- Транспортна інфраструктура розвивається: покращується стан дорожнього покриття, забезпечується зручне сполучення між населеними пунктами громади та обласним центром.
- Реалізуються проєкти енергоефективності в будівлях соціальної та житлової сфери.
- Підвищується рівень цифровізації громади.

Базуючись на результатах аналітично-описової частини та SWOT-аналізу, опитування заінтересованих осіб, члени Робочої групи спільним рішенням обрали сценарій **розвитку громади за умови підвищення фінансово-економічної спроможності та покращення демографічної ситуації.** Головними аспектами цієї версії сценарію є повернення молодих сімей з дітьми, кваліфікованих кадрів, що створює умови для розвитку бізнесу, покращення якості послуг в соціальній та комунальній сфері, а також залучення ресурсів для відновлення технічної інфраструктури, соціальних закладів та інвестицій в економіку громади сприяють поліпшенню якості життя, соціальній згуртованості та сталому розвитку громади.

Джерелами виконання поставлених завдань має бути бюджет громади, залучення резервів задля зростання надходжень до місцевого бюджету та активна робота по отриманню грантової допомоги, укладення взаємовигідних угод міжмуніципальної співпраці, залучення соціально-відповідальних інвесторів тощо.

РОЗДІЛ IV. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПАВЛІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ДО 2027 року

На початковому етапі визначення стратегічного вибору Павлівської територіальної громади формулюється бачення майбутнього, до якого вона прагнутиме у своєму розвитку на довгострокову перспективу. Це бачення є результатом поєднання цілого спектру суб'єктивних та об'єктивних оцінок, отриманих завдяки:

- проведенню соціально-економічної аналізу тенденцій розвитку територіальної громади у ретроспективі та здійсненні на цій підставі прогнозу за різними сферами її життєдіяльності;

- аналізу сильних і слабких сторін громади та чинників її зовнішнього середовища, які становлять для зусиль по досягненню бачення її розвитку загрозу або, навпаки, трактуються як можливості;

- узагальнення думок жителів громади, підприємців щодо бажаного стану територіальної громади, основних проблем та викликів.

Беручи до уваги вказані джерела, є підстави сприймати стратегічне бачення Павлівської територіальної громади як таке, що представляє її унікальні характеристики, які відрізняють її на фоні інших громад як регіону, так і України. Громада зайняла позицію у формуванні власного майбутнього, яке повинно реалізуватися саме за сценарієм стійкого зростання. Такий сценарій дозволив сформулювати стратегічне бачення її розвитку - майбутній бажаний стан громади, до якого вона прагне, реалізовуючи заплановану діяльність. Бачення виступає інтегруючим чинником, як на етапі планування, так і на етапі впровадження стратегії. Оскільки, головним об'єктом спрямування стратегічних зусиль регіонального розвитку є людина і якість її життя, було ухвалено рішення сформувати стратегічне бачення розвитку Павлівської територіальної громади з огляду на її можливості та майбутній потенціал до 2027 року.

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ
Створюємо простір гідного життя, де традиції Запорізького краю і природа стають основою сталого розвитку, підприємництва та згуртованості громади. Конкурентоспроможна, інвестиційно привабливa, фінансово незалежна, людино орієнтована громада, край гармонійного поєднання високотехнологічної експортно-орієнтованої переробної та добувної промисловості, розвиненого аграрного виробництва та традиційних промислів.

РОЗДІЛ V. СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Стратегічні цілі визначають шляхи сталого розвитку громади, відповідно до них формуються оперативні цілі та завдання, які спрямовані на задоволення потреб всіх мешканців громади. Їхня реалізація в часових межах (2022 – 2027 років) повинна призвести до досягнення сталого розвитку громади.

Стратегічні напрями та цілі сформовано відповідно до проблем, які були визначені Робочою групою під час соціально – економічного аналізу та проведення опитування мешканців та підприємців громади.

Стратегічна ціль 1. Стале економічне зростання

Стратегічна ціль 1 спрямована на покращення економічного благополуччя населення шляхом ефективного використання наявного потенціалу та конкурентних переваг громади через стимулювання зростання агропереробної економіки, підвищення підприємницької активності та туристичної привабливості громади.

Стратегічну ціль 1 «Стале економічне зростання» планується досягти через реалізацію таких оперативних цілей: «Підтримка місцевого бізнесу та інвесторів»; «Формування нових просторів економічної активності»; «Підтримка розвитку добувної промисловості»; «Перехід до відновлювальної енергетики»; «Формування туристичної спроможності громади».

Стратегічна ціль 2. Розвинена інфраструктура, якість життя, партнерство

Спрямована на покращення комфортного і безпечного життя населення шляхом сталого розвитку території. Сталий розвиток громади спрямований на задоволення потреб нинішнього покоління без шкоди для розвитку і життєдіяльності майбутніх поколінь. Постановка такої цілі також зумовлена необхідністю вирішення проблем підприємств житлово-комунальної сфери громади, незадовільного стану частини доріг, погіршення екологічного стану громади.

Стратегічну ціль 2 «Розвинена інфраструктура, якість життя, партнерство» планується досягти через реалізацію таких оперативних цілей: «Розбудова інфраструктури комунальних послуг»; «Покращення транспортної інфраструктури»; «Збереження довкілля та природних ресурсів»; «Благоустрій в громаді».

Стратегічна ціль 3. Безпечна та згуртована громада

Стратегічна ціль 3 спрямована на згуртування громади, що забезпечується ефективною співпрацею ОМС з мешканцями громади, як єдиної команди зі спільними цінностями та баченням майбутнього громади. Важливим принципом розвитку такої громади є людино орієнтований підхід та зосередження зусиль на формуванні людського капіталу шляхом інвестування у конкретні процеси життєдіяльності людей.

Стратегічну ціль 3 «Безпечна та згуртована громада» планується досягти через реалізацію таких оперативних цілей: «Підвищення громадської безпеки»; «Формування згуртованої та інклюзивної громади»; «Формування ветеранської політики та системи соціальних послуг»; «Розвиток культурного середовища», «Забезпечення якісної освіти».

Рис. 1.18. Стратегічні та операційні цілі Стратегії розвитку Павлівської ТГ

Стратегічна ціль 1. Стале економічне зростання.

Операційні цілі	Завдання
1.1. Підтримка місцевого бізнесу та інвесторів.	1.1.1. Оптимізація місцевої нормативно-правової бази для підприємців та якісні адміністративні послуги
	1.1.2. Створення Центру послуг для бізнесу, підтримка підприємців-початківців
	1.1.3. Започаткування ефективної комунікації влада-бізнес, залучення підприємців до участі в місцевих проектах розвитку
	1.1.4. Впровадження геоінформаційної системи управління земельними ресурсами Павлівської територіальної громад
1.2. Формування нових просторів економічної активності	1.2.1. Відновлення фермерських господарств (с.Солоне - птахофабрика
	1.2.2. Створення умов для залучення (створення) підприємств з переробки с/г продукції
	1.2.3.Створення агротуристичного кластеру
	1.2.4. Створення еко-індустріального парку з дотриманням принципів сталого розвитку
1.3. Підтримка розвитку добувної промисловості.	1.3.1. Реалізація інформаційної політики для повного циклу виробництва. Проведення роз'яснювальної роботи щодо діяльності збагачувального комбінату.
	1.3.2. Проведення системного моніторингу стану довкілля.
	1.3.3. Створення та просування бренду очищеної каоліном води.
1.4. Перехід до відновлювальної енергетики.	1.4.1. Встановлення сонячних електростанцій на комунальних будівлях Павлівської сільської ради (шкіл, закладів охорони здоров'я, адміністративні приміщення).
	1.4.2. Термомодернізація будівель (утеплення, модернізація систем опалення)
1.5. Формування туристичної спроможності громади	1.5.1.Аналіз ресурсного потенціалу громади для розвитку реабілітаційного/сільського/зеленого/рибальського та ін. видів туризму в громаді та розробка пропозицій щодо розвитку туристичної інфраструктури

Стратегічна ціль 2. Розвинена інфраструктура, якість життя, партнерство.

Операційні цілі	Завдання
2.1.Розбудова інфраструктури комунальних послуг	2.1.1. Забезпечення централізованим водопостачанням мешканців населених пунктів: с. Василівка, с. Першозванівка, с. Шевченкове, с. Новоукраїнка, с. Берестове, с. Вівчарне, с. Солоне (+ водовідведення).
	2.1.2. Забезпечити моніторинг якості питної води в селах громади.
	2.1.3.Проведення заходів інформаційно-роз'яснювальної роботи з населенням щодо важливості оплати послуг, сталого функціонування систем ЖКГ
	2.1.4.Проведення заходів із забезпечення енергоефективності громадських будівель громади
	2.1.5.Забезпечення енергоощадним освітленням в населених пунктах громади
2.2.Покращення транспортної інфраструктури.	2.2.1.Розвиток мережі громадського транспорту між населеними пунктами громади. Прийняття місцевої програми щодо співфінансування громадського транспорту. Співпраця з місцевим бізнесом/ перевізниками.
	2.2.2.Капітальний ремонт дорожнього покриття. Прийняття програми щодо фінансування ремонту доріг.
	2.2.3.Запровадження соціального транспорту для маломобільних груп населення, у т.ч. людей з інвалідністю. Придбання спеціалізованого автобусу.
	2.2.4.Модернізація зупинок громадського транспорту з урахуванням потреб маломобільних груп населення
	2.2.5.Створення веломаршрутів між населеними пунктами громади та природно-рекреаційними зонами.
2.3.Збереження довкілля та природних ресурсів.	2.3.1.Формування ефективної системи поводження з відходами на території громади o Встановлення сміттєвих баків на території громади o Ліквідація стихійних сміттєзвалищ o Проведення просвітницької діяльності для підвищення екосвідомості.
	2.3.2.Підвищити рівень озеленення громади.
2.4.Благоустрій у громаді.	2.4.1.Створення та оновлення наявних парків/скверів (с. Солоне, с. Семененкове, с.Нововасилівка)
	2.4.2. Створення спортивних і дитячих майданчиків (у населених пунктах громади та оновлення діючих з урахуванням маломобільних груп населення)
	2.4.3.Створення умов для будівництва кемпінгу
	2.4.4.Реставрація обєктів культурної спадщини та благоустрій прилеглих територій

Стратегічна ціль 3. Безпечна та згуртована громада

Операційні цілі	**Завдання**
3.1.Підвищення громадської бе пеки.	3.1.1. Створення "Центру безпеки" за адресою: вул. Перемоги, буд. 22А, с. Семененкове, Запорізький район, Запорізька область
	3.1.2. Забезпечити автоматизоване централізоване оповіщення населення цивільного захисту на території громади.
	3.1.3.Встановлення систем відеоспостереження на автошляхах та у громадських місцях громади.
	3.1.4.Інклюзивна модернізація укриттів та соціальної інфраструктури громади
	3.1.5.Цифровізація послуг та розвиток електронних сервісів.
	3.1.6.Створення притулку для тварин.
3.2.Формування згуртованої та інклюзивної громади.	3.2.1. Забезпечення якісних адміністративних послуг
	3.2.2. Забезпечення доступних і якісних медичних послуг: o Влаштування мобільних пунктів прийому лікарів. o Закупівля медичного обладнання для оновлення матеріально-технічної бази o Ремонт приміщень амбулаторії та ФАПів o Програма підтримки фахівців.
	3.2.3.Розвиток мережі молодіжних центрів
	3.2.4.Створення безбар'єрних маршрутів до ключових об'єктів у громаді
3.3.Формування ветеранської політики та системи соціальних послуг.	3.3.1.Підтримка ветеранів соціальними службами: o Створення програми працевлаштування o Соціальний супровід.
	3.3.2.Розбудова та розвиток комунальної мережі соціального захисту шляхом реконструкції приміщення будинку культури в с.Солону під ветеранський простір 3.3.3 Створення Центрів соціальної підтримки
3.4.Розвиток культурного середовища.	3.4.1.Створення та розвиток творчих та спортивних гуртків: Реорганізація просторів
	3.4.2. Підвищення доступності культурних послуг o Створення мобільної групи для проведення виїзних концертів, гуртків. o Оновлення будинків культури.
3.5.Забезпечення якісної освіти.	3.5.1. Розвиток освітньої інфраструктури з урахуванням інклюзії. o Будівництво нового закладу дошкільної освіти o Розширення існуючих закладів\перепрофілювання.
	3.5.2.Забезпечення кадрами закладів освіти: o Житлові програми для підтримки молодих спеціалістів.
	3.5.3.Підвищення якості та престижності освіти: o Оснащення кабінетів STEM. o Профільне навчання
	3.5.4.Реконструкція приміщень харчоблоку Солоненського ліцею "Лідер" (для технологічної моделі харчоблоку «Базова кухня»)

УЗГОДЖЕНІСТЬ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПАВЛІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ З ДЕРЖАВНОЮ СТРАТЕГІЄЮ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА РЕГІОНАЛЬНОЮ СТРАТЕГІЄЮ РОЗВИТКУ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2021-2027 РОКИ

Стратегічне планування базується на узгодженій системі розроблення стратегічних та програмних документів на державному та місцевому рівні. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки є основним планувальним документом для реалізації секторальних стратегій розвитку, координації державної політики у різних сферах, досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку, збереження навколишнього природного середовища для нинішнього та майбутніх поколінь українців. При розробці Стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади до 2027 року враховані ключові аспекти Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки.

Стратегічні напрямки розвитку Павлівської громади також пов’язані зі стратегічними цілями Стратегії розвитку Запорізької області на період 2021-2027 років. Стратегія розвитку Запорізької області визначає довгостроковий вибір пріоритетних сфер і напрямів розвитку області на 2021-2027 роки, бажаних орієнтирів майбутнього стану регіону, механізмів і шляхів їх досягнення, та є основою для розроблення інших документів стратегічного планування місцевого розвитку. Стратегія розвитку Запорізької області направлена на досягнення високої якості життя та людського капіталу на основі посилення конкурентоздатності економіки та створення комфортних і безпечних умов для проживання в територіальних громадах.

Реалізація Стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на період до 2027 року сприятиме виконанню Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та Стратегії розвитку Запорізької області на період 2021-2027 років.

Аналіз відповідності стратегічних цілей Стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на період до 2027 року Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки

Стратегічні цілі Державної стратегії регіонального розвитку	**Стратегічні цілі Стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади**		
	Стратегічна ціль 1. Стале економічне зростання	Стратегічна ціль 2. Розвинена інфраструктура, якість життя, партнерство	Стратегічна ціль 3. Безпечна та згуртована громада
Стратегічна ціль 1. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах	+ +	+ +	+ +
Стратегічна ціль 2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів	+ +	+ +	+
Стратегічна ціль 3. Розбудова ефективного багаторівневого врядування			+

*У клітинках ступінь зв’язку окремих цілей відмічається як ++ (сильний зв’язок) або + (опосередкований зв’язок)

Аналіз відповідності стратегічних цілей Стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на період до 2027 року Стратегії розвитку Запорізької області на 2021- 2027 роки

Стратегічні цілі Стратегії розвитку Запорізької області	**Стратегічні цілі Стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади**		
	Стратегічна ціль 1. Стале економічне зростання	Стратегічна ціль 2. Розвинена інфраструктура, якість життя, партнерство	Стратегічна ціль 3. Безпечна та згуртована громада
Стратегічна ціль 1. Розвиток людського капіталу та підвищення якості життя населення	+	+ +	++
Стратегічна ціль 2. Конкурентоспроможна економіка на засадах смарт-спеціалізації.	++	+	+
Стратегічна ціль 3. Гармонійний просторовий розвиток	+	++	+
Стратегічна ціль 4. Екологічна безпека та збереження природних ресурсів	++	+	+

*У клітинках ступінь зв’язку окремих цілей відмічається як ++ (сильний зв’язок) або + (опосередкований зв’язок)

Реалізація Стратегії розвитку Павлівської громади сприятиме досягненню регіональних цілей через розвиток аграрного виробництва, переробної та харчової промисловості, підвищення конкурентоспроможності малого й середнього бізнесу та покращення якості життя мешканців.

Особливу роль у регіональному вимірі відіграє Комплексна програма розвитку агропромислового комплексу Запорізької області на 2024–2027 роки. Незважаючи на обмежене фінансування в умовах воєнного стану, програма визначає ключові вектори підтримки аграріїв:

– участь у державних програмах (дотації, гранти, компенсації);

– залучення міжнародної допомоги (зокрема, GIZ);

– розвиток фермерських господарств через консалтингові та освітні проєкти («ФОРСАЖ» тощо).

Для Павлівської громади, яка має аграрну спеціалізацію, участь у таких програмах і проєктах є критично важливою для нарощування конкурентоспроможності та диверсифікації виробництва.

РОЗДІЛ VI. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ОНОВЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ

Реалізація завдань Стратегії передбачає виконання одночасно багатьох завдань різними відділами Павлівської сільської ради за участі представників громадських організацій та бізнесу, що ставить перед керівництвом громади питання раціонального управління цим доволі складним процесом.

6.1. Управління процесом реалізації Стратегії

Система управління Стратегією має два рівні: політичний та технічний.

Політичний рівень забезпечує особисто сільський голова, виконавчий комітет, сільської рада. На цьому рівні заслуховуються та затверджуються звіти відділу бухгалтерського обліку, інвестицій та господарської діяльності, пропозиції щодо внесення змін та оновлення. Сільська рада приймає рішення щодо внесення змін до Стратегії на підставі пропозицій сільського голови.

Технічний рівень управління і моніторингу виконує відділ бухгалтерського обліку, інвестицій та господарської діяльності, , який:

- забезпечує виконання завдань Стратегії згідно з затвердженим планом,
- здійснює моніторинг соціально-економічного стану громади за визначеними показниками,
- аналізує співвідношення основних соціально-економічних показників громади тазовнішнього середовища (області, країни, світу тощо),
- вивчає основні політичні, економічні, фінансові, соціальні, наукові, технологічні тенденції, визначає їх впливи на громаду,
- формує пропозиції стратегічних сценаріїв в нових політичних, соціально-економічних умовах зовнішнього середовища,
- аналізує соціально-економічні тенденції найближчих конкурентів у порівнянні зпоказниками громади, аналізує загрози, які надходять від конкурентів,
- формує пропозиції змін до цілей і завдань, які необхідно вносити до Стратегії як відповідь на виявлені нові загрози й можливості.

Управління процесом реалізації Стратегії розвитку Павлівської територіальної громади проводиться за принципами єдності управління, персональної відповідальності, прозорості та поточної координації дій. Адміністрування процесу реалізації Стратегії здійснюється сільською радою, виконавчим комітетом та відповідними структурними підрозділами сільської ради.

Для координації дій розпорядженням сільського голови створюється Комітет з Впровадження Стратегії, який виконує наступні функції:

- організовує взаємодію підрозділів сільської ради, старостинських округів громади, органів державної влади, підприємств та установ в процесі реалізації Стратегії, регіональних програм та проектів.
- здійснює підготовку щорічних звітів про стан реалізації Стратегії, надає їх сільському голові та презентує їх на останньому в році засіданні сільської ради. Повний текст звіту підлягає обов'язковому розміщенню в мережі Інтернет.

▪здійснює підготовку піврічних звітів про стан реалізації Стратегії та надає їх сільському голові.

6.2. Моніторинг впровадження Стратегії

Головний сенс моніторингу полягає у виконанні двох взаємопов'язаних функцій – спостереження (відстеження) та попередження. Відстеження проводиться для виявлення відповідності наявного стану речей бажаному результату, а спостереження – для попередження небажаних наслідків.

Моніторинг Стратегії розвитку Павлівської громади включає три рівні:

1) Моніторинг зовнішнього середовища розвитку громади. Базується на аналізі основних показників, що характеризують ситуацію в державі в цілому та Запорізькій області, які є стратегічно важливими для громади. Підсумки підводяться один раз на рік, як частина зведеного аналітичного моніторингового звіту.

2) Моніторинг процесу реалізації Стратегії відповідно до визначених показників. Звіт про виконання цієї частини моніторингу готується щорічно, як частина зведеного аналітичного моніторингового звіту.

Моніторинг виконання проектів місцевого розвитку складають План реалізації Стратегії. Оцінюється стан виконання кожного проекту та ступінь досягнення результатів, передбачених технічним завданням на проект. Що півроку (10 березня і 10 вересня) відділ бухгалтерського обліку, інвестицій та господарської діяльності, направляє відповідальним за моніторинг виконання Стратегії нагадування про необхідність надати піврічний моніторинговий звіт, а до 15 числа зазначених місяців повинні одержати моніторингові звіти.

На підставі результатів моніторингу, один раз на рік, відділ бухгалтерського обліку, інвестицій та господарської діяльності виносить на засідання депутатських комісій проміжний аналіз фінансових потреб, зведений по всіх стратегічних цілях для врахування під час розробки проекту бюджету на наступний рік.

Табл. 6.1. Система показників для моніторингу стану реалізації Стратегії розвитку Павлівської сільської територіальної громади на період до 2027 року

Стратегічна ціль	Оперативна ціль	Показник	Джерело даних
СТАЛЕ ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ	Підтримка місцевого бізнесу та інвесторів.	– Кількість оновлених/прийнятих регул.актів (од.) – Обсяг залучених інвестицій (грн/рік)	Дані ОМС
	Формування нових просторів економічної активності	– Кількість новостворених с/г підприємств, фермерських господарств, с/г кооперативів за рік – Розроблений комплексний план просторового розвитку територіальної громади	Дані ОМС
	Підтримка розвитку добувної промисловості.	– Проведення системного моніторингу стану довкілля.	Інформація ОМС

	Перехід до відновлювальної енергетики.	– Загальна встановлена потужність (кВт) – Обсяг коштів, залучених на заходи з енергозбереження	КП
	Формування туристичної спроможності громади	– Розроблено програму розвитку туристичної інфраструктури	Дані ОМС
РОЗВИНЕНА ІНФРАСТ-РУКТУРА, ЯКІСТЬ ЖИТТЯ, ПАРТНЕРСТВО	2.1.Розбудова інфраструктури комунальних послуг	– Кількість відремонтованих водопровідних мереж (км).	КП
	2.2.Покращення транспортної інфраструктури.	– Довжина відремонтованих доріг комунальної власності (км). – Частка доріг із покращеним покриттям у загальній дорожній мережі (%). – Кількість модернізованих зупинок (од.) – Наявність інклюзивних елементів (так/ні)	Дані ОМС
	2.3.Збереження довкілля природних ресурсів.	- Запроваджено систему роздільного збору сміття при установах та підприємствах - Ліквідовано стихійні сміттєзвалища	Дані ОМС
	2.4.Благоустрій у громаді.	– Виконання плану заходів із енергоефективності в громаді	
БЕЗПЕЧНА ТА ЗГУР-ТОВАНА ГРОМАДА	3.1.Підвищення громадської безпеки.	– Функціонує Центр безпеки – Функціонує система оповіщення – Встановлено 20 камер – Модернізовано укриття	Дані ОМС
	3.2.Формування згуртованої та інклюзивної громади.	– Завершене будівництво ЦНАП – Кількість адміністративних послуг (од.) – Рівень охоплення віддалених сіл (%) медичними послугами	Дані ОМС
	3.3.Формування ветеранської політики та системи соціальних послуг.	– Функціонування ветеранського простору – частка мешканців, які отримали підтримку в центрах надання соціальних послуг, %.;	Дані ОМС
	3.4.Розвиток культурного середовища.	– Рівень задоволеності мешканців і мешканок діяльністю закладів культури, %.	Дані соціологічного дослідження
	3.5.Забезпечення якісної освіти.	– рівень задоволеності мешканців і мешканок освітніми послугами в громаді, %; – Встановлення моделі харчоблоку	Дані соціологічного дослідження Дані ОМС (відділ освіти)

РОЗДІЛ VII. ПЛАН ЗАХОДІВ ІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

7.1. Часові рамки та засоби реалізації

В основі Плану заходів із реалізації Стратегії лягли проєктні ідеї, відібрані під час засідання Робочої групи на основі пропозицій, що надійшли від мешканців, представників підприємств, установ та структурних підрозділів Павлівської громади.

План реалізації Стратегії складається з переліку 26 проєктів місцевого розвитку (Додаток 3) та переліку пріоритетних 10 проектів (Додаток 4), які планується реалізувати впродовж 2026-2027 рр.

Впровадження проєктів Стратегії можливе через залучення:

- коштів державного бюджету, в тому числі міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам;
- коштів місцевого бюджету;
- коштів, що надходять до державного бюджету в рамках програм допомоги і грантів Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ;
- коштів інвесторів, у тому числі на умовах державно-приватного партнерства, власних коштів підприємств;
- інших джерел, не заборонених законодавством.

7.2. Очікувані результати та показники

Реалізація стратегічного напряму 1 «**Стале економічне зростання**» у середньо - та довгостроковій перспективі призведе до наступних результатів:

- розвитку агропромислового комплексу;
- розвитку малого та середнього бізнесу;
- розвитку туристичної сфери;
- підвищення інвестиційної привабливості громади та промоція громади;
- встановлення сонячних мініелектростанцій;

Реалізація стратегічного напряму 2 **«Розвинена інфраструктура, якість життя, партнерство»** у середньо - та довгостроковій перспективі призведе до наступних результатів:

- розбудови комунальної інфраструктури та благоустрою населених пунктів громади;
- будівництво системи водопостачання та каналізаційно-водопровідних мереж;
- формування ефективної системи управління твердими побутовими відходами;
- покращення транспортної інфраструктури;
- підтримання в належному екологічному стані навколишнього середовища.

Реалізація стратегічного напрямку 3 «**Безпечна та згуртована громада**» у середньо та довгостроковій перспективі призведе до наступних результатів:

- розвиток якісного інклюзивного середовища;
- вдосконалення сервісів, послуг ЦНАП та покращення його матеріально-технічної бази;
- підвищення ефективності надання освітніх послуг;

- підвищення якості надання медичної допомоги жителям громади;

- створення умов для реалізації ветеранської політики та системи соціальних послуг.

- створення умов для функціонування мережі закладів культури, надання якісних культурних послуг для всіх верств населення;

- створення нових та модернізація існуючих спортивних об'єктів.

7.3. Припущення та ризики

Загальні припущення, що впливають на хід реалізації Стратегії, це виклики пов'язані з воєнними діями в Україні, ефективному проведенні в Україні реформ. Не менш важливими припущеннями успішності реалізації Стратегії є доступність державних коштів на соціально – економічний розвиток у громаді. Залучення інвестицій в громаду на грантовій основі для формування сталого місцевого розвитку також сприятиме досягненню позитивних результатів.

Щоб якісно реалізувати Стратегію, необхідно залучити громадські організації, програми міжнародної технічної допомоги, державні організації, інвесторів тощо.

Деякі проєкти з плану реалізації Стратегії можуть бути більш ефективними при застосуванні конкурсних механізмів. Підвищення спроможності місцевого населення, установ, їх готовність взяти участь та надати підтримку у реалізації Стратегії - є наступним важливим припущенням. Відповідно допомагає максимально використати промисловий, сільськогосподарський, туристичний і підприємницький потенціали громади.

Основні ризики, пов'язані зі здійсненням Стратегії, включають:

- витрати значних ресурсів, що пов'язані із війною в Україні;

- зниження інвестиційного рейтингу країни і регіону;

- нераціональне використання природних ресурсів;

- низький рівень громадської активності в контексті реалізації проєктів;

- не отримання Державної субвенції на соціально-економічний розвиток та коштів Державного фонду регіонального розвитку;

- подальше делегування без фінансового забезпечення повноважень державою на органи місцевого самоврядування;

- підвищення тарифів, внаслідок чого левова частка коштів місцевого бюджету буде спрямована на оплату енергоносіїв;

- невключення місцевих доріг громади до переліку об'єктів будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонтів автомобільних доріг загального користування місцевого значення за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам;

- внесення змін Урядом України стосовно бюджетоутворюючих прямих і непрямих податків, ПДВ, військовий збір та акцизи.

7.4. Рекомендації

Для уникнення та мінімізації помилок у процесі реалізації Стратегії варто проводити консультації щодо стратегічного планування з фахівцями, особливо в питаннях відхилення від графіка реалізації проєктів і відсутності людського та фінансового ресурсу.

Необхідно використовувати досвід інших регіонів України, що може прискорити реалізацію проєктів і сприяти отриманню максимальної віддачі.

Структура завдань, прописаних в Стратегії, може дещо змінитись, враховуючи можливе залучення додаткових фінансових ресурсів на розвиток, або навпаки – зменшення стратегічних ресурсів у зв'язку з виникненням форс-мажорних обставин. Ключове значення для успішного подолання таких ситуацій має синергія зусиль сільського голови, депутатсь-

кого корпусу і працівників апарату і структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію проєктів, прописаних у Стратегії.

Перелік проектів місцевого розвитку з Плану заходів для реалізації Стратегії розвитку Павлівської територіальної громади на 2026-2027рр.

ДОДАТКИ

Додаток 1

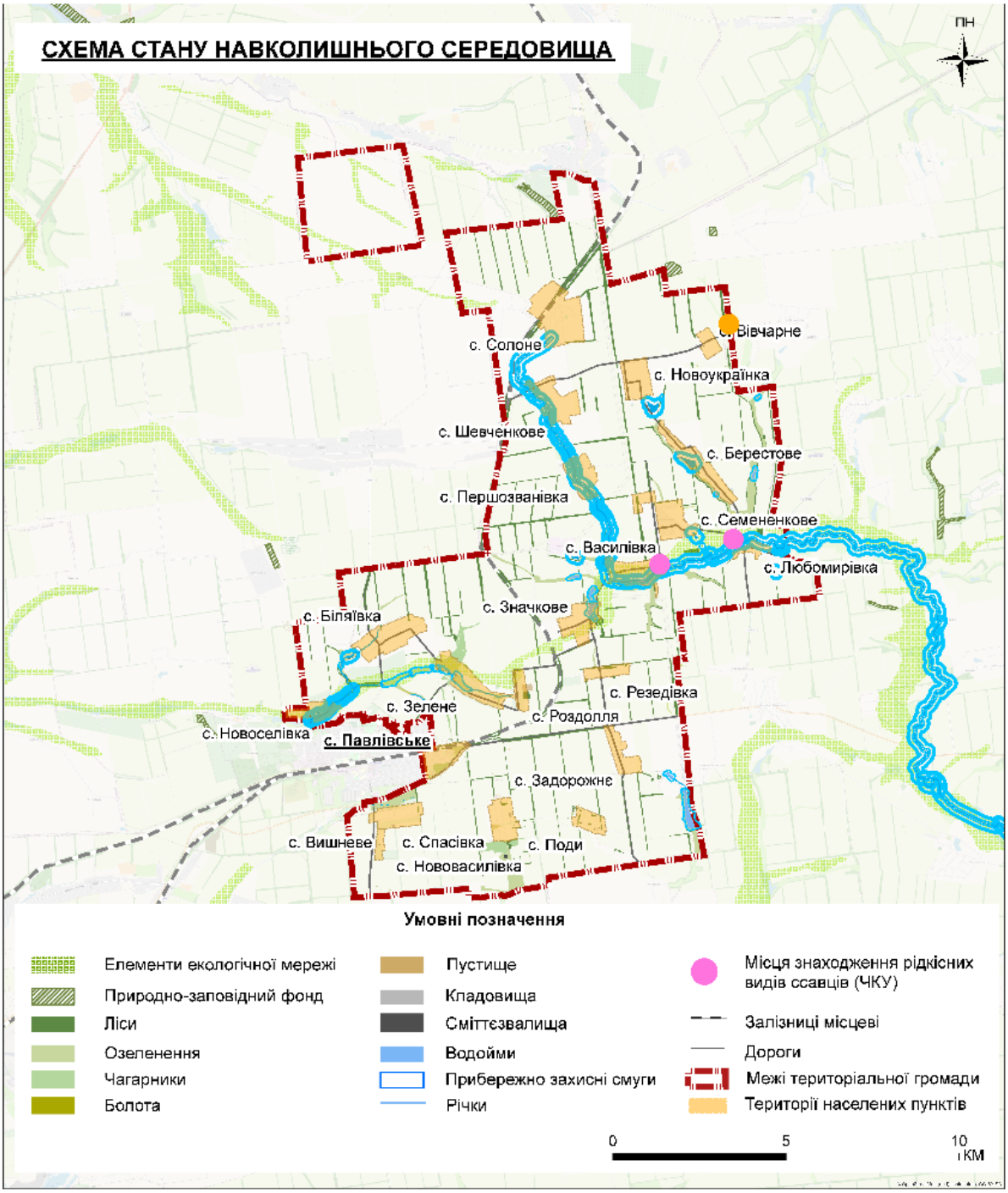

Схема стану навколишнього середовища

Додаток 2

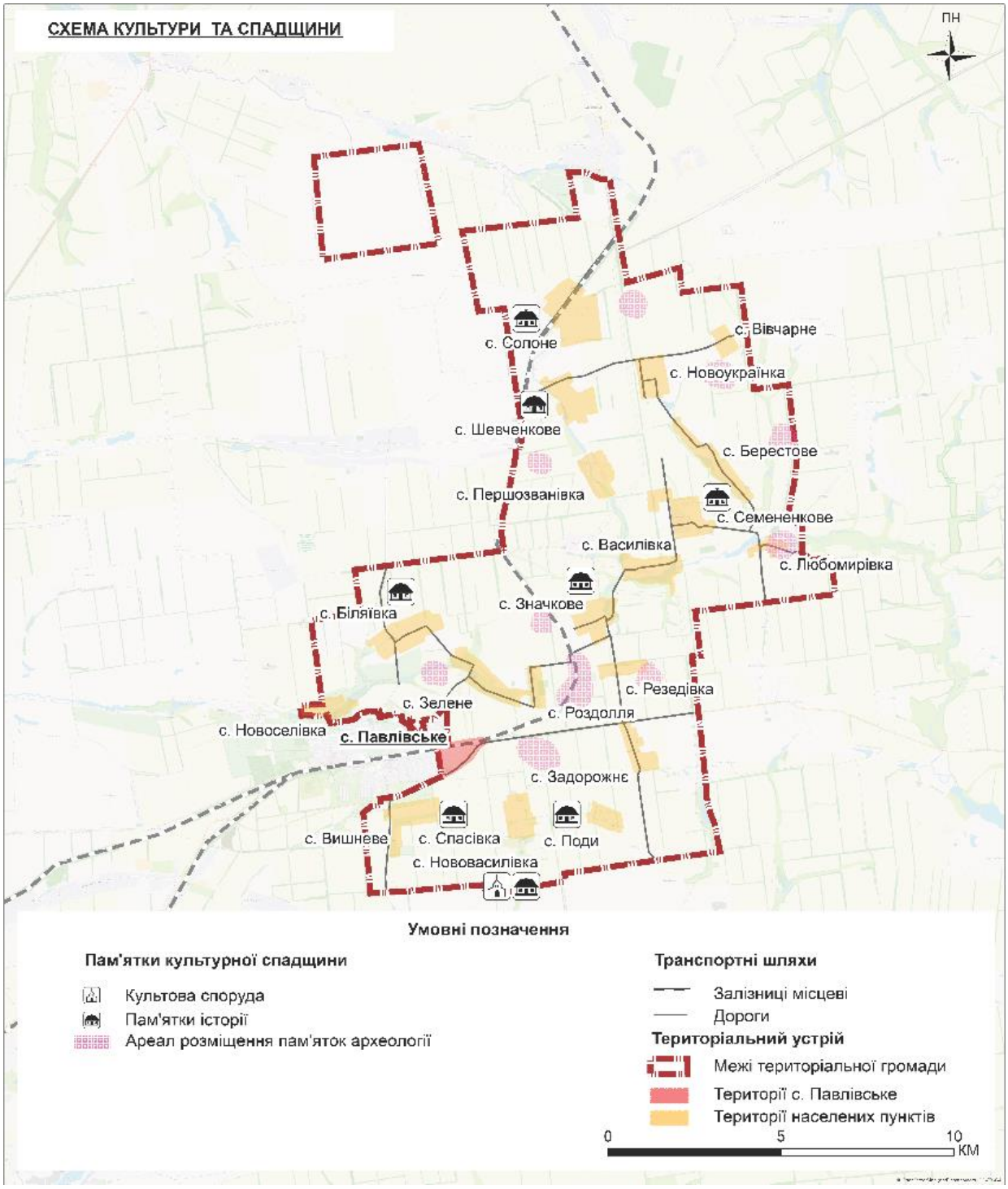

Розміщення об’єктів культури та спадщини

Додаток 3

Перелік проектів місцевого розвитку з Плану заходів для реалізації Стратегії розвитку Павлівської територіальної громади на 2026-2027рр.

№	Оперативна ціль, на досягнення якої спрямовано проект	Завдання Стратегії	Назва проекту	Період реалізації	Виконавці (в разі визначення)	Індикатори результативності
•	Підтримка місцевого бізнесу та інвесторів.	Підтримка підприємців, зокрема початківців	Створення Центру послуг для бізнесу	2026-2027		Кількість наданих консультацій (од./рік) Обсяг залучених інвестицій (грн/рік)
•		Оптимізація місцевої нормативно-правової бази для підприємців та якісні адміністративні послуги	Розробка регуляторних процедур сприятливих для інвесторів у громаді	2027-2028		Кількість оновлених/прийнятих регул.актів (од.)
•	Формування нових просторів економічної активності	Відновлення фермерських господарств	Відновлення фермерського господарства в с. Солоне (птахофабрика)	2028-2030		Сплата податків до бюджету
•		Створення умов для підприємств з переробки с/г продукції	Визначення територій для розміщення нових підприємств	2028-2030		Кількість ділянок
•	Підтримка розвитку добувної промисловості.	Проведення системного моніторингу стану довкілля.	Угода про співпрацю з ТОВ “Біляївський збагачувальний комбінат” щодо системи моніторингу довкілля	2027-2028		Оприлюднення інформації
•	Перехід до	Встановлення сонячних електростанцій на кому-	Встановлення сонячної електростанції на ад-	2027-2030		Загальна встановлена потужність

	відновлювальної енергетики.	нальних будівлях Павлівської сільської ради (шкіл, закладів охорони здоров'я, адміністративні приміщення).	міністративному приміщенні за адресою: с. Солоне, вул. Центральна, буд. 6, с. Семененкове, вул. Перемоги, буд. 19Б, с. Павлівське, вул. Залізнична, буд. 28			(кВт)
•	2.1.Розбудова інфраструктури комунальних послуг	Забезпечення централізованим водопостачанням та водовідведенням в населених пунктах: с. Солоне, с. Василівка, с. Першозванівка, с. Шевченкове, с. Новоукраїнка, с. Берестове, с. Вівчарне,	Реконструкція системи водовідведення в с. Солоне Запорізького району Запорізької області	2026-2027		Протяжність реконструйованих мереж (км)
•		Проведення заходів із забезпечення енергоефективності громадських будівель громади	Проведення заходів із енергоефективності в навчальних закладах громади	2028-2030		Виконання плану
•		Забезпечення енергоощадним освітленням в населених пунктах громади	Реконструкція вуличного освітлення з енергоощадними технологіями в селах Павлівське, Нововасилівка, Семененкове, Солоне, Біляївка, Спасівка, Шевченкове, Значкове	2026-2027		Кількість замінених світильників
•	2.2.Покращення транспортної інфраструктури.	Капітальний ремонт доріг громади.	Капітальний ремонт дорожнього покриття сіл Павлівське, Спасівка, Новоселівка, Знач-	2026-2028		Кількість км відремонтованих доріг

			кове, Солоне, Семененкове, Біляївка, Нововасилівка, Шевченкове, Поди			
•		Запровадження соціального транспорту для маломобільних груп населення, у т.ч. людей з інвалідністю.	Придбання спеціалізованого автобусу на принципах соціального таксі	2026-2027		Кількість перевезених осіб (осіб/рік)
•		Модернізація зупинок громадського транспорту з урахуванням потреб маломобільних груп населення	Модернізація зупинок громадського транспорту в селах Нововасилівка, Солоне, Семененкове, Значкове	2028-2030		Кількість модернізованих зупинок (од.) Наявність інклюзивних елементів (так/ні)
•	2.3.Збереження довкі ля та природних ресу сів.	Формування ефективної системи поводження з відходами на території громади	Облаштування майданчинів для роздільного збору сміття	2028-2030		Кількість майданчиків (од)
•	2.4.Благоустрій в громаді	Створення спортивних і дитячих майданчиків у населених пунктах громади та оновлення діючих з урахуванням маломобільних груп населення	Створення спортивного майданчика в с. Семененкове, с. Солоне	2028-2030		Кількість користувачів (осіб/рік) Кількість проведених заходів (од./рік)
•	3.1.Підвищення гр мадської безпеки.	Створення "Центру безпеки"	Реконструкція будівлі під "Центр безпеки" за адресою: вул. Перемоги, буд. 22А, с. Семененкове, Запорізький	2026-2027		Центр безпеки функціонує Кількість виїздів

			район, Запорізька область			
•		Забезпечити автоматизоване централізоване оповіщення населення цивільного захисту на території громади.	Будівництво місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення цивільного захисту на території громади	2026-2027		Функціонує система оповіщення
•		Встановлення систем відеоспостереження на автошляхах та у громадських місцях громади.	Встановлення систем відеоспостереження на автошляхах та у громадських місцях громади.	2027-2028		Встановлено 20 камер
•		Модернізація укриттів та соціальної інфраструктури громади	Інклюзивна модернізація укриттів та соціальної інфраструктури за адресою: с. Солоне, вул. Центральна, буд. 6, с. Павлівське, вул. Залізнична, 28	2026-2028		Кількість осіб, які можуть одночасно перебувати в укритті (осіб)
•	3.2.Формування згуртованої та інклюзивної громади.	Забезпечення якісних адміністративних послуг	Реконструкція з добудовою адміністративного приміщення сільської ради під ЦНАП за адресою: Запорізька область, Запорізький район, с. Павлівське, вулЗалізнична, 28	2027-2028		Завершене будівництво Кількість адміністративних послуг (од.)
•		Забезпечення доступних і якісних медичних пос-	Закупівля медичного обладнання для оновлення матеріально-	2027-2030		Обладнання функціонує

		луг	технічної бази амбулаторій			
•			Облаштування мобільних пунктів прийому лікарів в с. Павлівське, Біляївка, Новоселівка	2028-2030		Кількість виїздів (од./міс) Рівень охоплення віддалених сіл (%)
•			Ремонт приміщень амбулаторії та ФАПів	2026-2028		
•			Енергоефективна модернізація амбулаторії в с. Солоне	2026-2027		
•		Створення безбар'єрних маршрутів до ключових об'єктів у громаді	Розробка безбар'єрних маршрутів до приміщення ЦНАП	2027-2028		Робороблено 4 маршрути
•	3.3.Формування ветеранської політики та системи соціальних послуг.	Розбудова та розвиток комунальної мережі соціального захисту шляхом	Реконструкція приміщення будинку культури в с. Солоне під ветеранський простір	2026-2027		Функціонування простору Кількість заходів (од/рік)
•	3.4.Розвиток культурного середовища.	Створення та розвиток творчих та спортивних гуртків	Реорганізація просторів Семененківського СБК та Солоненського СБК	2028-2030		Виконання плану Кількість гуртків /секцій
•	3.5.Забезпечення якісної освіти.	Забезпечення належних умов для харчування дітей в навчальних закладах	Реконструкція приміщень харчоблоку Солоненського ліцею "Лідер" (для технологічної моделі харчоблоку «Базова кухня»)	2028-2030		Встановлення моделі харчоблоку

Додаток 4

Перелік місцевих програм розвитку, що спрямовані на реалізації Стратегії розвитку Павлівської територіальної громади на 2026-2027рр.

№	Оперативна ціль, на досягнення якої спрямовано проект	Завдання Стратегії	Назва програми	Період реалізації	Відповідальний за виконання	Індикатори результативності
•	Підтримка місцевого бізнесу та інвесторів.	Впровадження геоінформаційної системи управління земельними ресурсами	Розробка Комплексного плану просторового розвитку територіальної громади	2028-2030		Затверджений документ
•	2.2.Покращення транспортної інфраструктури.	Розвиток мережі громадського транспорту між населеними пунктами громади	Розробка місцевої програми щодо співфінансування громадського транспорту	2028-2030		Розроблено програму
•		Капітальний ремонт доріг громади.	Розробка програми фінансування ремонту місцевих доріг	2026-2028		Розроблено програму
•	2.3.Збереження довкі. ля та природних ресу сів	Формування ефективної системи поводження з відходами на території громади	Розробка місцевої програми (плану) управління відходами Павлівської сільської територіальної громади на 2026-2030рр	2026-2030		Розроблено програму
•	3.2. Формування згуртованої та інклюзивної громади	Створення безбар’єрних маршрутів до ключових об’єктів у громаді	Розробка місцевого плану створення безбар’єрного простору	2027-2028		Розроблено план
•	3.5.Забезпечення якісної освіти.	Забезпечення кадрами закладів освіти	Розробка житлової програми для підтримки молодих спеціалістів	2028-2030		Розроблено програму

Додаток 5

Каталог технічних завдань на проєкти місцевого розвитку Павлівської територіальної громади на 2026-2027 рр.

Проект № 1

Оперативна ціль, якій відповідає проєкт	1.4. Перехід до відновлювальної енергетики.
Завдання Стратегії, якому відповідає проєкт	Встановлення сонячних електростанцій на комунальних будівлях Павлівської сільської ради (шкіл, закладів охорони здоров'я, адміністративні приміщення).
Назва проєкту	**Встановлення сонячної електростанції на адміністративному приміщенні за адресою: с. Солоне, вул. Центральна, буд. 6,** **с. Семененкове, вул. Перемоги, буд.19Б,** **с. Павлівське, вул. Залізнична, буд.28** **с. Солоне, вул. Лесі Українки, 1В,** **с. Нововасилівка, вул. Центральна, 19** **с. Солоне, вул. Миру, 21**
Цілі проєкту	Скорочення споживання електроенергії, та як наслідок, зекономлено бюджетні кошти на її сплату. Зменшення навантаження на енергетичну систему. Покращення умов робочого процесу за рахунок відсутності відключень електроенергії.
Територія на яку проєкт матиме вплив	Павлівська ТГ.
Орієнтовна кількість отримувачів вигод	3000 осіб.
Стислий опис проєкту	Проєкт передбачає будівництво та введення в експлуатацію дахових сонячних електростанцій на адміністративних будівлях Павлівської сільської територіальної громади за адресами: с. Солоне, вул. Центральна, буд.6, с. Семененкове, вул. Перемоги, буд.19Б, с. Павлівське, вул. Залізнична, буд.28 с. Солоне, вул. Лесі Українки, 1В, с. Нововасилівка, вул. Центральна, 19 с. Солоне, вул. Миру, 21 У рамках проєкту планується встановлення сучасних фотоелектричних модулів загальною потужністю близько 100 кВт, монтаж гібридних інверторів, систем накопичення електроенергії (акумуляторів), а також супутньої електротехнічної інфраструктури (кабельних мереж, розподільчих щитів, систем кріплення). Реалізація проєкту забезпечить часткове покриття потреб адміністративних будівель у електроенергії за рахунок відновлюваних джерел, підвищить енергетичну незалежність громади та стійкість критичної інфраструктури до перебоїв в енергопостачанні. Очікуваний річний обсяг генерації становитиме близько 96 600

	кВт·год, що дозволить суттєво скоротити витрати бюджету на оплату електроенергії та зменшити викиди парникових газів.				
Очікувані результати	Побудова та введення в експлуатацію 6-х комунальних сонячних станцій на комунальних будівлях загальною встановленою потужністю 100 кВт. • Формування позитивного досвіду впровадження відновлюваної енергетики в громаді • Підвищення рівня обізнаності населення щодо енергоефективності та ВДЕ				
Ключові заходи проєкту	Розроблення та погодження проєктно-кошторисної документації Проходження експертизи та отримання необхідних дозвільних документів Проведення процедур закупівель відповідно до законодавства Придбання обладнання (сонячні панелі, інвертори, акумулятори, комплектуючі) Виконання монтажних та пусконалагоджувальних робіт Підключення станцій до внутрішніх електромереж об'єктів Введення об'єктів в експлуатацію Впровадження системи моніторингу виробництва електроенергії Проведення інформаційної кампанії та поширення результатів проєкту				
Період здійснення	2026 - 2030 рр.				
Орієнтовна вартість проєкту, тис.грн.	2027	2028	2029	2030	Разом
	-	500,0	2 500,0	1 111,0	4 111,0
Джерела фінансування	Грантові кошти, кошти бюджету Павлівської ТГ, кошти державного та обласного бюджетів місцевий бюджет (співфінансування), державний бюджет, обласний бюджет.				
Ключові потенційні учасники реалізації проекту	Павлівська сільська рада, міжнародні донори, партнери, обласна адміністрація, державні органи влади.				
Інше					
Ваші контакти: Прізвище, Ім'я, по-батькові:	Третяк Наталя Володимирівна				
Вкажіть телефон	+380955092731				
Електронна адреса:	tretyak1310@ukr.net				

Проект № 2

Оперативна ціль, якій відповідає проєкт	2.1.Розбудова інфраструктури комунальних послуг
Завдання Стратегії, якому відповідає проєкт	2.1.1. Забезпечення централізованим водопостачанням мешканців населених пунктів громади

Назва проєкту	**Реконструкція системи водопостачання та водовідведення в с. Солоне Запорізького району Запорізької області**
Цілі проєкту	1) Створення умов для забезпечення питною водою мешканців громади; 2) Покращення діючих умов водозабезпечення та водовідведення мешканців громади; 3) Унеможливлення погіршення санітарного стану, уникнення епідемій через відсутність води
Територія на яку проєкт матиме вплив	с. Солоне, Павлівськоїї сільської ради, Запорізької області
Орієнтовна кількість отримувачів вигод	1230 осіб.
Стислий опис проєкту	Село Солоне - перспективний населений пункт з розвиненою інфраструктурою, що знаходиться на відстані 18 км від центру громади с. Павлівське. В даний час в селі відсутні мережі централізованого господарсько-побутового водопостачання та водовідведення. Вода, що споживається з індивідуальних свердловин, шахтних і трубчатих колодязів не мають якісної очистки, забираються з різних горизонтів та не відповідає санітарно-епідеміологічним правилам та стандартам. Домогосподарства без доступу до централізованої системи водопостачання мають низький рівень гігієни, зокрема щодо купання, пиття та приготування їжі, миття посуду, прибирання тощо. Тому наразі для села актуальними залишаються питання щодо забезпечення населення якісною питною водою, покращення побутових та санітарних умов життя, підвищення надійності протипожежної безпеки. У селі Солоне вже реалізовано підведення централізованого водопостачання до населеного пункту. Разом з тим, відсутня внутрішньосільська розподільча мережа, що унеможливлює підключення домогосподарств до системи, а також повністю відсутня система централізованого водовідведення. Проєкт передбачає завершення формування повноцінної системи водопостачання шляхом будівництва розподільчих водопровідних мереж по вулицях села з підключенням домогосподарств, а також створення системи водовідведення (каналізаційних мереж) для збору та відведення стічних вод. У рамках проєкту планується прокладання водопровідних та каналізаційних мереж, встановлення колодязів, запірної арматури, пожежних гідрантів, а також облаштування точок підключення для споживачів. Реалізація проєкту дозволить забезпечити мешканців якісною питною водою, значно покращити санітарно-гігієнічні умови проживання, зменшити екологічні ризики та підвищити рівень благоустрою населеного пункту.
Очікувані результати	• Будівництво внутрішньосільської водопровідної мережі з можливістю підключення домогосподарств • Підключення більшості житлових будинків села до

	централізованого водопостачання • Будівництво системи водовідведення (каналізаційних мереж) • Покращення якості питної води та умов її споживання • Зниження ризиків захворювань, пов'язаних із неякісною водою • Підвищення рівня санітарії та гігієни в домогосподарствах • Зменшення негативного впливу на навколишнє середовище • Підвищення рівня пожежної безпеки (за рахунок гідрантів) • Покращення якості життя для близько 1230 мешканців		
Ключові заходи проєкту	1. Проведення технічного обстеження існуючих мереж та актуалізація вихідних даних 2. Розроблення та погодження проєктно-кошторисної документації 3. Проходження експертизи та отримання дозвільних документів 4. Проведення процедур закупівель 5. Будівництво розподільчих водопровідних мереж по території села 6. Встановлення водопровідних колодязів, пожежних гідрантів та вузлів підключення 7. Будівництво мереж водовідведення (каналізації) 8. Підключення домогосподарств до систем водопостачання та водовідведення 9. Проведення пусконалагоджувальних робіт 10. Введення об'єктів в експлуатацію 11. Інформування населення щодо підключення та користування системами		
Період здійснення	2026 - 2028 рр.		
Орієнтовна вартість проєкту, тис.грн.	2026	2027	Разом
	40 000,0	40 000,0	80 000,0
державний бюджет			
обласний бюджет			
бюджет громади			
інші джерела (гранти, фінансова допомога бізнес-партнерів, ресурси міжнародних фінансових організацій, інші джерела, не заборонені законодавством)			
Джерела фінансу-	Грантові кошти, кошти бюджету Павлівської ТГ, кошти дер-		

вання	жавного та обласного бюджетів
Ключові потенційні учасники реалізації проекту	Павлівська сільська рада, міжнародні донори, партнери, обласна рада, державні органи влади.
Інше	
Ваші контакти: Прізвище, Ім'я, по-батькові:	Клименко Анатолій Васильович
Вкажіть телефон	+380506858687
Електронна адреса:	pavlivska1@ukr.net

Проект № 3

Оперативна ціль, якій відповідає проєкт	2.2.Покращення транспортної інфраструктури.
Завдання Стратегії, якому відповідає проєкт	Капітальний та поточний ремонт доріг громади.
Назва проєкту	**Капітальний ремонт дорожнього покриття сіл Павлівське, Спасівка, Новоселівка, Значкове, Солоне, Семененкове, Біляівка, Нововасилівка, Шевченкове, Поди**
Цілі проєкту	Капітальний ремонт–асфальтування вулиць громади для поліпшення безпеки пересування та покращення транспортної логістики.
Територія на яку проєкт матиме вплив	Павлівська ТГ
Орієнтовна кількість отримувачів вигод	4500 осіб
Стислий опис проєкту	Проєкт передбачає капітальний ремонт дорожнього покриття автомобільних доріг комунальної власності (місцевого значення) у населених пунктах Павлівської сільської територіальної громади, зокрема в селах Павлівське, Спасівка, Новоселівка, Значкове, Солоне, Семененкове, Біляївка, Нововасилівка, Шевченкове та Поди. Реалізація проєкту здійснюватиметься на основі розробленої та затвердженої проєктно-кошторисної документації, а також відповідно до визначеної в громаді черговості ремонту вулиць з урахуванням їх технічного стану, інтенсивності руху, соціальної значущості (під'їзди до закладів освіти, медицини, адміністративних установ). У рамках проєкту передбачається виконання комплексу робіт з капітального ремонту дорожнього покриття/ Проєкт спрямований на підвищення якості дорожньої мережі громади, покращення транспортної доступності та безпеки дорожнього руху.

<table>
<tr><td>Очікувані результати</td><td colspan="5">3) Капітально відремонтовані дороги комунальної власності у населених пунктах громади
– Покращення транспортного сполучення між населеними пунктами громади
– Забезпечення безпечного пересування транспорту та пішоходів
– Покращення доступу до соціально важливих об’єктів (школи, амбулаторії, адмінбудівлі)
– Зменшення аварійності та зносу транспортних засобів
– Підвищення інвестиційної привабливості території громади
– Покращення умов проживання для близько 4500 мешканців</td></tr>
<tr><td>Ключові заходи проєкту</td><td colspan="5">• Проведення обстеження технічного стану доріг комунальної власності
• Визначення пріоритетності об’єктів ремонту відповідно до затвердженої методики
• Розроблення та коригування проєктно-кошторисної документації (ПКД)
• Проходження експертизи та отримання дозвільної документації
• Проведення процедур публічних закупівель
• Виконання робіт з капітального ремонту дорожнього покриття
• Технічний нагляд за виконанням робіт
• Введення об’єктів в експлуатацію</td></tr>
<tr><td>Період здійснення</td><td colspan="5">2026-2028 рр.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Орієнтовна вартість проєкту, тис.грн.</td><td>2026</td><td>2027</td><td>2028</td><td>2029</td><td>Разом</td></tr>
<tr><td>2 000, 0</td><td>2 000,0</td><td>2000, 0</td><td></td><td>6 000,0</td></tr>
<tr><td>Джерела фінансування</td><td colspan="5">Грантові кошти, кошти бюджету Павлівської ТГ, кошти державного та обласного бюджетів місцевий бюджет (співфінансування)</td></tr>
<tr><td>Ключові потенційні учасники реалізації проекту</td><td colspan="5">Павлівська сільська рада, міжнародні донори, партнери, обласна рада, державні органи влади.</td></tr>
<tr><td>Інше</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>Ваші контакти: Прізвище, Ім’я, по-батькові:</td><td colspan="5">Клименко Анатолій Васильович</td></tr>
<tr><td>Вкажіть телефон</td><td colspan="5">+380506858687</td></tr>
<tr><td>Електронна адреса:</td><td colspan="5">pavlivska1@ukr.net</td></tr>
</table>

Проект № 4

Оперативна ціль, якій відповідає проєкт	3.1. Підвищення громадської безпеки.
Завдання Стратегії, якому відповідає проєкт	3.1.1. Створення «Центру безпеки» громади

Назва проєкту	**Реконструкція будівлі під "Центр безпеки" за адресою: вул. Перемоги, буд. 22А, с. Семененкове, Запорізький район, Запорізька область**
Цілі проєкту	Створення мультифункціонального Центру безпеки громади, який об'єднає в собі підрозділи пожежної охорони (ДСНС), екстреної допомоги, пункту охорони правопорядку, а також інфраструктури цивільного захисту, з метою оперативного реагування на надзвичайні ситуації, забезпечення безпеки населення та підвищення рівня стійкості громади
Територія, на яку проєкт матиме вплив	Павлівська сільська територіальна громада
Орієнтовна кількість отримувачів вигод	5 000 осіб.
Стислий опис проєкту	В с. Семененкове та навколишніх селах відсутній повноцінний підрозділ ДСНС або аналогічна структура, спроможна забезпечити першу хвилину реагування. Територія громади розташована віддалено від обласного центру та районного тому вкрай важливою є присутність аварійно-рятувальної інфраструктури. У громаді мешкає значна частка — діти, ВПО, ветерани. Відповідно до методики Мінрегіону та ДСНС, Центри безпеки рекомендується створювати в кожній громаді
Очікувані результати	Сформовано оперативна-рятувальний підрозділ громади Скорочення часу реагування на надзвичайні ситуації з 20–30 хв до 5–7 хв Зменшення втрат під час пожеж, ДТП, аварій на об'єктах інфраструктури Покращення довіри населення до місцевої влади через створення видимих сервісів безпеки Проведення навчальних заходів з безпеки для шкіл, молоді, громадських організацій
Ключові заходи проєкту	Реконструкція приміщення для створення Центру безпеки з наступною структурою: 1. Пожежна-рятувальний модуль: Бокс на 1 одиницю пожежної техніки Приміщення чергового караулу (диспетчерська, санвузол, кімната відпочинку) Склад ЗІЗ, паливно-мастильних матеріалів, бойового одягу Резервуар для води (гідрант/цистерна) 2. Пункт екстреної допомоги / медицини катастроф: Кабінет фельдшера, кімната очікування Санвузол, побутова зона Підключення до системи 103 3. Пункт охорони громадського порядку: Пост поліцейського громади/нацгвардії Камери відеоспостереження Кімната для тимчасового затримання (за потреби) 4. Центр цивільного захисту та інформаційно-просвітницький блок: Приміщення для навчання населення діям у НС Склад ЗІЗ, аптечок, засобів евакуації

	Навчальний муляж/полігон безпеки (для шкіл) 5. Інфраструктура та благоустрій: Парковка, під'їзд спецтехніки Озеленення, зовнішнє освітлення Водозабезпечення, каналізація, автономне живлення						
Період здійснення	2027 - 2028 рр.						
Орієнтовна вартість проєкту, тис.грн.	2027	2028					Разом
	10 000,0	25 000,0					35 000, 0
Джерела фінансування	Грантові кошти, кошти бюджету Павлівської ТГ, кошти державного та обласного бюджетів місцевий бюджет (співфінансування), державний бюджет, обласний бюджет.						
Ключові потенційні учасники реалізації проекту	Павлівська сільська рада, міжнародні донори, партнери, обласна рада, державні органи влади.						
Інше							
Ваші контакти: Прізвище, Ім'я, по-батькові:	Клименко Анатолій Васильович						
Вкажіть телефон	+380506858687						
Електронна адреса:	pavlivska1@ukr.net						

Проект № 5

Оперативна ціль, якій відповідає проєкт	3.1. Підвищення громадської безпеки.
Завдання Стратегії, якому відповідає проєкт	3.1.3.Забезпечити автоматизоване централізоване оповіщення населення цивільного захисту
Назва проєкту	**Будівництво місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення цивільного захисту** МАСЦО **на території Павлівської сільської територіальної громади**
Цілі проєкту	Проєкт охоплює всю адміністративну територію Павлівської громади, включаючи населені пункти, об'єкти критичної інфраструктури, соціальні установи. Головна ціль проєкту створити місцеву автономну систему централізованого оповіщення яка буде інтегрована в державну систему оповіщення.
Територія на яку проєкт матиме вплив	Всі населені пункти Павлівської територіальної громади Запорізької області
Орієнтовна кількість отримувачів вигод	5 000 осіб.
Стислий опис проєкту	Багато громад не мають сучасного та ефективного оповіщення — мешканці дізнаються про загрози із запізненням або взагалі не отримують сигналів. Це стає загрозою в умовах зростання кількості надзвичайних ситуацій через війну, руйнування інфраструктури, хімічні та радіаційні загрози. ДСНС України вказує на критичну потребу у розгортанні МАСЦО в громадах, що знаходяться у зоні ризику або наближених до воєнних дій. Встановлення МАСЦО є обов'язковою умовою для ефектив-

	ного функціонування системи цивільного захисту населення на місцевому рівні (відповідно до постанов КМУ №733, №733-2015, №918 та ін.).		
Очікувані результати	Повне покриття оповіщенням території громади; Зменшення часу реагування при надзвичайних ситуаціях (до 30–60 сек.); Інформування мешканців у разі загрози ракетного удару, хімічної небезпеки, евакуації; Підвищення готовності населення до дій у кризових ситуаціях; Виконання нормативів ДСНС.		
Ключові заходи проєкту	Створення центру управління оповіщенням: Комп'ютерний модуль із ПЗ, сумісний із Національною системою оповіщення. Підключення до мережі ДСНС, обласного та державного центрів. Резервне живлення. Територіальні вузли оповіщення: Електросирени з радіоуправлінням (електромеханічні або електронні), розміщені у стратегічних точках. Сучасні цифрові гучномовці з можливістю трансляції мовних повідомлень. Підсилювачі та контролери для управління мережами. Інтеграція з альтернативними каналами оповіщення: Мобільні SMS-повідомлення, месенджери, телеграм-боти; Муніципальні гучномовці; Мобільні додатки, світлодіодні табло. Зв'язок та управління: IP-телефонія, радіоканали, GSM-резерв, локальні мережі; Автоматичне дублювання при збої центрального вузла.		
Період здійснення	2027 - 2028рр.		
Орієнтовна вартість проєкту, тис.грн.	2027	2028	Разом
	2000,00	3000,0	5000,0
державний бюджет			
обласний бюджет			
бюджет громади			
інші джерела (гранти, фінансова допомога бізнес-партнерів, ресурси міжнародних фінансових організацій, інші джерела, не заборонені законодавством)			
Джерела фінансування	Бюджет громади, обласний бюджет		
Ключові потенційні учасники реалізації проекту	Павлівська сільська рада, міжнародні донори, партнери, обласна рада, державні органи влади.		
Інше			
Ваші контакти:			

Прізвище, Ім'я, по-батькові:	
Вкажіть телефон	
Електронна адреса:	

Проект № 6

Оперативна ціль, якій відповідає проєкт	3.1. Підвищення громадської безпеки.
Завдання Стратегії, якому відповідає проєкт	3.1.4.Інклюзивна модернизація укриттів та соціальної інфраструктури громади
Назва проєкту	**Інклюзивна модернізація укриттів та соціальної інфраструктури за адресою: с.Солоне, вул.Центральна, буд.6, с.Павлівське, вул.Залізнична, 28**
Цілі проєкту	• Забезпечення безпечних та доступних умов перебування населення в укриттях • Створення інклюзивного середовища для маломобільних груп населення • Підвищення рівня готовності громади до надзвичайних ситуацій • Покращення стану соціальної інфраструктури громади
Територія на яку проєкт матиме вплив	Павлівська територіальна громада
Орієнтовна кількість отримувачів вигод	1000
Стислий опис проєкту	Проєкт передбачає модернізацію та облаштування укриттів і об'єктів соціальної інфраструктури за адресами: с. Солоне, вул. Центральна, 6 та с. Павлівське, вул. Залізнична, 28. У межах проєкту планується проведення ремонтно-будівельних робіт із урахуванням вимог інклюзивності, безбар'єрності та безпеки. Зокрема, передбачається облаштування доступних входів (пандуси, поручні), санітарних вузлів, систем вентиляції, освітлення, водопостачання, резервного живлення, а також створення належних умов для тривалого перебування людей в укриттях. Особлива увага приділятиметься потребам осіб з інвалідністю, людей похилого віку, дітей та інших маломобільних груп населення. Реалізація проєкту сприятиме підвищенню рівня громадської безпеки, забезпеченню доступності укриттів для всіх категорій населення та формуванню безпечного середовища в громаді.
Очікувані результати	– Модернізовано та облаштовано укриття у двох населених пунктах громади • Забезпечено безбар'єрний доступ до укриттів для

	маломобільних груп населення • Покращено технічний стан об'єктів соціальної інфраструктури • Підвищено рівень безпеки та захищеності населення • Створено належні умови для перебування людей під час надзвичайних ситуацій • Підвищено рівень відповідності укриттів сучасним вимогам та стандартам		
Ключові заходи проєкту	▪ Обстеження технічного стану об'єктів ▪ Розроблення проєктно-кошторисної документації з урахуванням принципів інклюзивності ▪ Виконання ремонтно-будівельних робіт ▪ Облаштування елементів безбар'єрності (пандуси, поручні, навігація) ▪ Встановлення інженерних систем (вентиляція, освітлення, резервне живлення) ▪ Оснащення укриттів необхідним обладнанням		
Період здійснення	2026 - 2027 рр.		
Орієнтовна вартість проєкту, тис.грн.	2026	2027	Разом
	2 540,0	6 000,0	8 540,0
Джерела фінансування	Грантові кошти, кошти бюджету Павлівської ТГ, кошти державного та обласного бюджетів		
Ключові потенційні учасники реалізації проекту	Павлівська сільська рада, міжнародні донори, партнери, обласна рада, державні органи влади.		
Інше			
Ваші контакти: Прізвище, Ім'я, по-батькові:	Третяк Наталя Володимирівна		
Вкажіть телефон	+380955092731		
Електронна адреса:	tretyak1310@ukr.net		

Проект № 7

Оперативна ціль, якій відповідає проєкт	3.1.Підвищення громадської безпеки.
Завдання Стратегії, якому відповідає проєкт	Встановлення систем відеоспостереження на автошляхах та у громадських місцях громади.
Назва проєкту	**Встановлення систем відеоспостереження на автошляхах та у громадських місцях громади.**
Цілі проєкту	Покращення безпеки дорожнього руху та громадського правопорядку.
Територія на яку проєкт матиме вплив	Павлівська ТГ.
Орієнтовна кількість отримувачів вигод	5 000 осіб.
Стислий опис проєкту	Встановлення камер відеоспостереження на території сіл Павлівської громади.
Очікувані результати	Забезпечення безпеки на дорогах та громадських місцях

Ключові заходи проєкту	Виготовлення проєктно-кошторисної документації та її законодавча легалізація. Оголошення відповідних тендерів. Влаштування обладнання. Налагодження контролю.				
Період здійснення	2027 - 2028 рр.				
Орієнтовна вартість проєкту, тис.грн.	2027	2028	2029	2030	Разом
	150,0	300,0	300,0	-	750,0
Джерела фінансування	Грантові кошти, кошти бюджету Павлівської ТГ, кошти державного та обласного бюджетів місцевий бюджет (співфінансування), державний бюджет, обласний бюджет				
Ключові потенційні учасники реалізації проекту	Павлівська сільська рада, міжнародні донори, партнери, обласна рада, державні органи влади.				
Інше					
Ваші контакти: Прізвище, Ім'я, по-батькові:	Третяк Наталя Володимирівна				
Вкажіть телефон	+380955092731				
Електронна адреса:	tretyak1310@ukr.net				

Проект № 8

Оперативна ціль, якій відповідає проєкт	3.2.Формування згуртованої та інклюзивної громади.
Завдання Стратегії, якому відповідає проєкт	Забезпечення якісних адміністративних послуг
Назва проєкту	**Реконструкція з добудовою адміністративного приміщення сільської ради під ЦНАП за адресою: Запорізька область, Запорізький район, с.Павлівське, вул.Залізнична, 28**
Цілі проєкту	Створити сучасний, зручний, інклюзивний і технологічно оснащений Центр надання адміністративних послуг, який забезпечуватиме якісне та прозоре надання понад 200 видів адмінпослуг для жителів Павлівської громади. В центрі будуть зосереджені професійні адміністратори та представники різних органів влади та громадянського суспільства, які надаватимуть додаткові послуги та сервіси, безбар'єрність приміщень, простори для дітей та місце для користування порталом Дія і розвитку цифрових навичок. Поліпшення доступу малих та середніх підприємств до різних послуг з розвитку бізнесу в межах ТГ, в яких послуги надають у незначній кількості або не надають зовсім. У Центрі застосовуватимуть підхід до розвитку бізнесу, орієнтований на приватний сектор чи ситуацію на ринку.
Територія на яку проєкт матиме вплив	Всі населені пункти Павлівської територіальної громади

Орієнтовна кількість отримувачів вигод	Більше 5000 осіб.
Стислий опис проєкту	Проєкт передбачає реконструкцію з добудовою адміністративної будівлі Павлівської сільської ради з метою створення сучасного Центру надання адміністративних послуг (ЦНАП) за принципом «єдиного вікна». У рамках проєкту планується модернізація існуючого приміщення та його розширення з урахуванням сучасних вимог до функціональності, енергоефективності, безбар'єрності та цифровізації. Передбачається облаштування зон обслуговування громадян, робочих місць адміністраторів, зони очікування, дитячого куточка, місць самообслуговування для доступу до електронних сервісів (зокрема порталу «Дія»), а також створення комфортних умов для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. ЦНАП забезпечуватиме надання понад 200 адміністративних послуг, включаючи реєстраційні, соціальні, земельні, дозвільні та інші послуги, а також сприятиме розвитку підприємництва через розширення доступу до сервісів підтримки бізнесу. Реалізація проєкту дозволить підвищити якість, доступність та прозорість надання адміністративних послуг, зменшити часові витрати мешканців та сприятиме формуванню згуртованої, інклюзивної та сервісно орієнтованої громади.
Очікувані результати	• Створено сучасний ЦНАП у громаді • Забезпечено надання понад 200 адміністративних послуг в одному місці • Підвищено якість, швидкість та прозорість обслуговування громадян • Забезпечено безбар'єрний доступ до адміністративних послуг • Створено комфортні умови для відвідувачів (зона очікування, дитячий простір, цифрові сервіси) • Покращено доступ суб'єктів господарювання до адміністративних та консультаційних послуг • Збільшено рівень задоволеності мешканців якістю послуг • Зменшено навантаження на інші органи влади за рахунок централізації послуг
Ключові заходи проєкту	○ Проведення обстеження технічного стану будівлі ○ Розроблення та погодження проєктно-кошторисної документації ○ Виконання будівельних робіт (реконструкція та добудова) ○ Забезпечення енергоефективності будівлі (утеплення, модернізація інженерних мереж) ○ Облаштування безбар'єрного доступу (пандуси, санвузли, навігація) ○ Оснащення ЦНАПу меблями, технікою та програмним забезпеченням ○ Створення зон обслуговування, очікування та самообслуговування ○ Підключення до державних реєстрів та електронних сервісів ○ Інформаційна кампанія для мешканців громади
Період здійснення	2027-2028

Орієнтовна вартість проєкту, тис.грн.	2027	2028	2	
	20 000,0	5 000,00	-	25 000,0
державний бюджет				
обласний бюджет				
бюджет громади				
інші джерела (гранти, фінансова допомога бізнес-партнерів, ресурси міжнародних фінансових організацій, інші джерела, не заборонені законодавством)				
Джерела фінансування	Грантові кошти, кошти бюджету Павлівської ТГ, кошти державного та обласного бюджетів місцевий бюджет (співфінансування), державний бюджет, обласний бюджет			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту	Павлівська сільська рада, міжнародні донори, партнери, обласна рада, державні органи влади.			
Інше				
Ваші контакти: Прізвище, Ім'я, побаткові:	Третяк Наталя Володимирівна			
Вкажіть телефон	+380955092731			
Електронна адреса:	tretyak1310@ukr.net			

Проект № 9

Оперативна ціль, якій відповідає проєкт	3.3. Формування ветеранської політики та системи соціальних послуг.
Завдання Стратегії, якому відповідає проєкт	3.3.2. Розбудова та розвиток комунальної мережі соціального захисту шляхом реконструкції приміщення будинку культури в с. Солоне під ветеранський простір
Назва проєкту	**Реконструкція приміщення будинку культури в с. Солоне Павлівської сільської ради Запорізького району Запорізької області під ветеранський простір**
Цілі проєкту	Створити сучасний багатофункціональний ветеранський простір/хаб для комунікації та допомоги військовослужбовцям, ветеранам, ВПО, цивільному населенню із наслідками стресів, а також для загального емоційного відновлення мешканців громади.
Територія на яку проєкт матиме вплив	с. Солоне та навколишні села Павлівської територіальної громади
Орієнтовна кількість отримувачів вигод	1500 осіб.

Стислий опис проєкту	Після повномасштабного вторгнення РФ значно зросла кількість людей, які потребують реабілітації. Павлівська громада має велику кількість ВПО та демобілізованих захисників, але не має закладу для комунікації та підтримки ветеранів. Приміщення будинку культури в с.Солоне має інфраструктурний потенціал — просторе, тепле, з гарним під'їздом. Проєкт передбачає реконструкцію приміщення будинку культури в селі Солоне з метою створення багатофункціонального ветеранського простору. У межах проєкту планується проведення ремонтно-будівельних робіт із подальшим облаштуванням сучасного, інклюзивного та доступного середовища для надання соціальних послуг. Простір включатиме зони для індивідуальних консультацій, психологічної підтримки, групових занять, навчання та проведення заходів. Передбачається створення умов для роботи фахівців із соціальної роботи, психологів, представників ветеранських організацій та інших профільних спеціалістів. Простір також стане майданчиком для реалізації програм перекваліфікації, розвитку підприємницьких навичок та громадської активності ветеранів. Реалізація проєкту сприятиме формуванню комплексної системи підтримки ветеранів у громаді, підвищенню рівня їх соціальної інтеграції та зміцненню соціальної згуртованості.
Очікувані результати	• Створено та облаштовано ветеранський простір у громаді • Забезпечено доступ до якісних соціальних та психологічних послуг • Підвищено рівень соціальної адаптації ветеранів • Створено умови для професійного розвитку та перекваліфікації ветеранів • Підвищено рівень підтримки сімей ветеранів та загиблих Захисників і Захисниць • Зміцнено інституційну спроможність громади у сфері соціального захисту • Підвищено рівень згуртованості громади
Ключові заходи проєкту	Основні заходи які будуть проведені це архітектурна трансформація приміщення: • Обстеження технічного стану будівлі будинку культури • Розроблення та погодження проєктно-кошторисної документації • Проходження експертизи та отримання дозвільних документів • Проведення закупівель робіт та обладнання • Виконання реконструкції приміщення • Забезпечення безбар'єрності (пандуси, санвузли, навігація) • Оснащення приміщення меблями, технікою та спеціалізованим обладнанням • Створення функціональних зон (консультаційні, навчальні, рекреаційні)

	• Залучення фахівців (психологи, соціальні працівники, консультанти) • Розробка та запуск програм підтримки ветеранів • Проведення інформаційної кампанії • Запуск та забезпечення сталого функціонування простору		
Період здійснення	2027 - 2028 рр.		
Орієнтовна вартість проєкту, тис.грн.	2027	2028	Разом
	9 270	5 000	14 270,0
державний бюджет			
обласний бюджет			
бюджет громади			
інші джерела (гранти, фінансова допомога бізнес-партнерів, ресурси міжнародних фінансових організацій, інші джерела, не заборонені законодавством)			
Джерела фінансування	Грантові кошти, кошти бюджету Павлівської ТГ, кошти державного та обласного бюджетів		
Ключові потенційні учасники реалізації проекту	Павлівська сільська рада, міжнародні донори, партнери, обласна рада, державні органи влади.		
Інше			

Ваші контакти: Прізвище, Ім'я, по-батькові:	Третяк Наталя Володимирівна
Вкажіть телефон	+380955092731
Електронна адреса:	tretyak1310@ukr.net

Проект № 10

Оперативна ціль, якій відповідає проєкт	3.2.Формування згуртованої та інклюзивної громади.
Завдання Стратегії, якому відповідає проєкт	Забезпечення доступних і якісних медичних послуг:
Назва проєкту	**Енергоефективна модернізація амбулаторії в селі Солоне Запорізького району Запорізької області**
Цілі проєкту	Підвищення енергоефективності та забезпечення безперебійної роботи медичного закладу • зменшення витрат на енергоносії • покращення умов для пацієнтів та медперсоналу • забезпечення стабільної роботи під час відключень електроенергії
Територія на яку	Всі населені пункти Павлівської територіальної громади

проєкт матиме вплив				
Орієнтовна кількість отримувачів вигод	Більше 5000 осіб.			
Стислий опис проєкту	Реалізація проєкту дозволить суттєво зменшити споживання енергоресурсів, скоротити витрати місцевого бюджету, підвищити комфорт перебування пацієнтів і медичного персоналу, а також забезпечити стабільність надання медичних послуг в умовах енергетичних ризиків. Проєкт відповідає сучасним підходам до сталого розвитку та підвищення стійкості критичної соціальної інфраструктури.			
Очікувані результати	• Проведено комплексну термомодернізацію будівлі амбулаторії • Зменшено споживання енергоресурсів (тепло та електроенергія) • Скорочено витрати місцевого бюджету на енергоносії • Встановлено сонячну електростанцію потужністю 20–30 кВт • Забезпечено резервне живлення амбулаторії під час відключень електроенергії • Покращено умови перебування пацієнтів та роботи медичного персоналу • Підвищено надійність та безперервність надання медичних послуг • Зменшено викиди CO_2 та вплив на навколишнє середовище			
Ключові заходи проєкту	2. Проведення енергетичного аудиту будівлі 3. Розроблення та погодження проєктно-кошторисної документації 4. Проходження експертизи та отримання дозвільних документів 5. Проведення процедур закупівель 6. Виконання робіт з утеплення фасаду будівлі 7. Заміна дверей на енергоефективні 8. Модернізація системи опалення 9. Встановлення енергоефективного освітлення (LED) 10. Встановлення сонячної електростанції (20–30 кВт) 11. Монтаж системи накопичення електроенергії (акумуляторів) 12. Пусконалагоджувальні роботи 13. Введення об’єкта в експлуатацію 14. Моніторинг енергоспоживання та ефективності			
Період здійснення	2026-2027			
Орієнтовна вартість проєкту, тис. грн.	2026	2027		
	3 000,0	5 000,00	-	8 000,0
державний бюджет				
обласний бюджет				
бюджет громади				

інші джерела (гранти, фінансова допомога бізнес-партнерів, ресурси міжнародних фінансових організацій, інші джерела, не заборонені законодавством)				
Джерела фінансування	Грантові кошти, кошти бюджету Павлівської ТГ, кошти державного та обласного бюджетів місцевий бюджет (співфінансування), державний бюджет, обласний бюджет			
Ключові потенційні учасники реалізації проекту	Павлівська сільська рада, міжнародні донори, партнери, обласна рада, державні органи влади.			
Інше				
Ваші контакти: Прізвище, Ім’я, побаткові:	Третяк Наталя Володимирівна			
Вкажіть телефон	+380955092731			
Електронна адреса:	tretyak1310@ukr.net			